

RAPORT PËRFUNDIMTAR AUDITIMI
“MBI AUDITIMIN FINANCIAR”
SUBJEKTI BASHKIA FINIQ

Tiranë, 2022

PËRMBAJTJA:

NR	EMËRTIMI I KAPITUJVE	FAQE
I	PËRMBLEDHJA EKZEKUTIVE	4 - 17
1.	Përshkrim i shkurtër i Projektit të Auditimit.....	4 – 4
2.	Përshkrim i gjetjeve kryesore dhe Rekomandimeve.....	4 – 14
3.	Konkluzion i përgjithshëm dhe Opinioni I Auditimit.....	14 – 17
II	HYRJA	17 – 20
	a. Objektivat e auditimit..... b. Qëllimi i auditimit..... c. Identifikim i çështjes..... d. Përgjegjësitë e strukturave drejtuese..... e. Përgjegjësitë e Audituesve..... f. Kriteret e vlerësimit g. Standardet e auditimit..... h. Metodatat e auditimi i. Dokumenti i auditimit.....	
III.	PËRSHKRIMI I AUDITIMIT	20 - 73
1.	Informacion i përgjithshëm mbi subjektin nën auditim.	20 – 21
2.	Përshkrimi i rezultateve sipas drejtimeve të auditimit.	21 -
1	<i>Mbi menaxhimin financiar dhe kontrollin e brendshëm</i>	21 – 24
1.2	<i>Mbi funksionimin e Auditit të Brendshëm</i>	24 – 29
2	<i>Mbi planifikimin dhe zbatimin e planit të buxhetit,..</i>	29 - 40
2.6	<i>Mbi realizimin e të ardhurave dhe përdorimi i tyre.</i>	40 – 52
3	<i>Vlerësimi Raportimit Financiar, për të arritur në opinionin në se pasqyrat financiare për vitin 2021.....</i>	52 – 66
4	<i>Mbi zbatimin e rekomandimeve nga auditim i fundit.....</i>	66 – 72
5.	<i>Të tjera (shqyrtim ankesash)</i>	72 – 73
IV.	GJETJE DHE REKOMANDIME	73 – 88
V.	ANEKSE	88 - 105

SHKURTIME

KLSH	Kontrolli i Lartë i Shtetit
NA	Nëpunës Autorizues
NZ	Nëpunës Zbatues
AQT	Aktive të Qëndrueshme të Trupëzuara
UMF	Udhëzim i Ministrisë së Financave
VKM	Vendim i Këshillit të Ministrave
VKB	Vendim i Këshillit Bashkiak
ISSAI	Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit
INOTSAI	Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit
ISA	Standardet Ndërkombëtare të Auditimit
IFAC	Federatës Ndërkombëtarë të Kontabilistëve
IPSAS	Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik
IT	Teknologjia e Informacionit
NJA	Njësi Administrative

I. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE.

I.1-Përshkrim i shkurtër i Projektit të Auditimit.

Kontrolli i Lartë i Shtetit (*këtu e vijim* KLSH), në periudhën nga data 14.7.2022 deri në 15.9.2022 realizoi auditimin financiar të veprimtarisë ekonomike dhe financiare të subjektit Bashkia Finiq, sipas programit të auditimit 689/1, datë 13.07.2022 i ndryshuar me shkresën nr. 689/2, datë 28.07.2022, të miratuar nga Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit për periudhën nga data 01.01.2021 deri më 31.12.2021.

Auditimi u krye me zgjedhje për pasqyrat financiare të vitit 2021, mbi bazë materialiteti dhe risku, gjendja aktuale e sistemit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit dhe monitorimi i tyre nga Auditimi i Brendshëm, planifikimi dhe zbatimi i buxhetit për të ardhurat dhe shpenzimet, mbajtja e kontabilitetit dhe hA.mi i pasqyrave financiare, aplikimi i rregullave kontabël. Për këto u analizuan pyetësorët e vetëvlerësimit, akt-rakordimit me thesarin duke shkarkuar transaksione financiare nga data baze i thesarit, u krye analiza e posteve të bilancit dhe llogarive analitike me formatet shoqëruese të tyre duke prekur zonat e llogarive, 600 “paga”; 401-408 “Furnitorë e llogari te lidhura me to”; 467 “Kreditore te ndryshëm”; 602 “Shpenzime operative” dhe 230- 231 “Investime”, si dhe me zgjedhje procedurat e prokurimit zbatimi i kontratave të ndërtimit.

Grupi i auditimit të KLSH shqyrtoi, analizoi dhe arriti në konkluzione se në bazë të dokumentacionit të kërkuar dhe të vënë në dispozicion nga subjekti (me zgjedhje), për të arritur në një siguri të arsyeshme në dhënien e opinionit të auditimit.

Gjatë gjithë procedurës së këtij auditimi, janë mbajtur në konsideratë Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (ISSAI), Manuali i auditimit financiar, Rregullorja funksionimit organizativ dhe administrativ të KLSH, Rregullorja e procedurave të auditimit, Kodi i etikës, si dhe praktikat më të mira audituese të fushës.

Gjetjet e këtij auditimi janë të karakterit organizativ dhe të ardhurave të munguara, të cilat i janë nënshtruar skepticizmit profesional dhe gjykimit objektiv të audituesve, duke i dhënë mundësi KLSH në dhënien e rekomandimeve përkatëse për përmirësimin e gjendjes, si dhe për të evidentuar përgjegjësitë nëpërmjet rekomandimit të masave disiplinore.

Raporti Përfundimtar i Auditimit është i strukturuar në pesë kapituj: përmbledhja ekzekutive; hyrja, me çështjet e objektivave dhe qëllimi i auditimit, përgjegjësitë e strukturave drejtuese dhe të Audituesve, kriteret, identifikimi i çështjeve etj.; përshkrimi i auditimit, në të cilin paraprind një informacion i përgjithshëm mbi subjektin e audituar dhe vazhdon me trajtimin e rezultateve të auditimit për secilin prej 5 drejtimeve të auditimit; në kapitullin e katërt jepen gjetjet dhe rekomandimet dhe në fund janë anekset.

I.2. Përshkrim i gjetjeve kryesore dhe Rekomandimeve

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
1	Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se në gjendjen e llogarisë 202 “Studime dhe kërkime” është përfshirë vlera prej 13,046,664 lekë, e cila është e paanalizuar sipas studimeve dhe projekteve, si dhe nuk është kryer inventari fizik. Kjo vlerë është trashëguar nga bilanci i ish-Komunave Finiq, Livadhja, Dhivër, Aliko dhe Mesopotam, si pasojë e reformës territoriale në momentin e konsolidimit të bilanceve të ish-Komunave me bilancin e Bashkisë Finiq. Për këto vlera nuk ka	I lartë	Pika 3 e programit	Drejtoria e Financës në Bashkinë Finiq, të kryejë zbatimin e dokumentacionit financiar e ligjor për nxjerrjen e të dhënave për aktivet e hyra në vite për të verifikuar, saktësuar e analizuar vlerat e paraqitura në pasqyrat financiare dhe në rast pasaktësish të bëhen sistemimet e nevojshme në kontabilitet e në inventarin fizik.

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
	informacion nëse janë projekte të cilat investimet janë kryer. Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me kërkesat e UMF nr. 30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” i ndryshuar pikat 26, 28, 30, Kreu IV pika 75 dhe Udhëzimin e MFE nr. 5, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin nr 8, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme” Kreu II “Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme” pika 5. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).			
2	Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se nuk është kryer inventari fizik i Aktiveve Afatgjata. Llogaritë 210 “Toka, troje, terrene”, 211 “Pyje Plantacione”, 212 “Ndërtesa e Konstruksione”, 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore”, 214 “Instalime teknike, makineri paisje, vegla pune”, të paanalizuar në kontabilitet, nuk ka një regjistër kontabël ku të specifikohen analitikët e këtyre zërave si dhe nuk ka informacioni për secilin aktiv në lidhje me datën e hyrjes ose marrjes në dorëzim, përshkrimin e aktivitetit, vlerën e blerjes, datën e daljes në përdorim, datë e skadencës, personin përgjegjës, kohën e shërbimeve të mirëmbajtjes, vlerën e akumuluar të shpenzimeve të mirëmbajtjes, datën e daljes nga pronësia, në këto kushte nuk mund të ketë informacion të saktë në lidhje me gjendjen kontabël, e cila do të krahasohet dhe me gjendjen faktike kur bëhet inventarizimi fizik çdo vit për të vërtetuar dhe sistemuar vlerën e tyre në kontabilitet, pra na japin arsye të mos kemi siguri mbi vlerat në pasqyrat e pozicionit financiar për sa i përket këtyre llogarive për pasojë të mos japim dot një opinion mbi plotësinë, saktësinë dhe përkatësinë e këtyre vlerave në kontabilitet. Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me ligjin 10296 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” neni 6, Udhëzimin nr. 30 datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” pikat 26-30, si dhe pikën 74, të UMFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësitë të Qeverisjes së Përgjithshme”, Kreu II pika 5, 36 dhe Kreu III pika 30. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).	I lartë	Pika 3 e programit	Kryetari i Bashkisë Finiq në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës Bashkia Finiq të marrin masa për mbylljen e procesit të inventarizimit të aktiveve të veta si: llogaritë 210 “Toka, troje, terrene”, 211 “Pyje Plantacione”, 212 “Ndërtesa e Konstruksione”, 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore”, 214 “Instalime teknike, duke bërë dhe verifikimin në terren të këtyre Aseteve. Për diferencat eventuale të konstatuara dhe për vlerat jashtë përdorimit nga inventarizimi, të nxirren përgjegjësitë përkatëse dhe të procedohet sipas ligjit për sistemimin e llogarive kontabël.

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
3	Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se llogaria 466 “Kreditorë për mjetet në ruajtje” është për vlerën kontabël 57,176,344 lekë e rakorduar me Degën e Thesarit Delvinë. Sipas analizës së kësaj llogarie të rakorduara me degën e thesari, kjo llogari për vitin 2021 është shtuar për 23 objekte për vlerën 27,190,426 lekë dhe është pakësuar në 2 raste për vlerën 823,432 lekë. Nga analiza e kësaj llogarie, konstatohet se janë të ngurtësuar fonde për vlerën 30,809,350 lekë të cilat i përkasin ngurtësimeve të viteve 2020 e përpara, duke ju kaluar afati i garancisë. Bashkia Finiq nuk ka kryer asnjë veprim sipas kushteve të kontratës për c’bllokimin e këtyre fondeve dhe përdorimin e tyre për interes publik. Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me udhëzimin e MFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”, Kap. III, pikat 29, 30, 39, 50 dhe UKM nr. 3, datë 15.02.2011 “Për mbikëqyrjen dhe kolaudimin e punimeve të ndërtimit” i ndryshuar, Kap. II, pika 10. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).	I lartë	Pika 3 e programit	Drejtoria e Financës në Bashkinë Finiq, për garancitë të cilat i përkasin ngurtësimeve të viteve 2020 e më parë (vlera 30,809,350 lekë), për të cilat ka humbur e drejta e përfitimit të tyre nga subjektet ose që janë në kushtet e parashkrimit, të procedojë sipas kërkesave ligjore pranë Degës së Thesarit Delvinë, për rimarrjen e fondeve të ngurtësuar dhe përdorimin e tyre në interes publik.
4	Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se llogaria 231 “Shpenzime në proces për rritjen e AQT”, në mbyllje të vitit ushtrimor 2021 paraqitet në vlerën 0 (zero) lekë, e cila duhej të ishte pasqyruar për vlerën 738,067,524 lekë, pasi në fakt nga testimi i kontratave të investimeve rezulton se për vitin 2021 ka kontrata që nuk kanë përfunduar si punime dhe likuidimi i tyre është për një hark kohor më shumë se një vit, të cilat janë pasqyruar në llogarinë 213 “Rrugë rrjete vepra ujore” për objektet si: “Ujësjiellësi Burimet e Merkos në vlerën 409,304,933 lekë”, “Rikonstruksion dhe zgjerim i Linjës ekzistuese të Ujësjiellësit Krongji-Finiq, linja të reja të fshatrave Vrion Karahaxh, Çlirim Bregas si dhe linja e brendshme e fshatit Çlirim Bregas si dhe linja e brendshme e fshatit Çlirim Bashkia Finiq” me vlerë 161,815,940 lekë, “Ndërtim Ujësjiellësi Rajonal nga burimet e Leshnicës Bashkia Finiq” me vlerë 125,763,572 lekë, “Rikonstruksion i Rrugës Dermish-Jerme” me vlerë 34,683,507 lekë dhe “Rikonstruksion i Rrugës Karroq” me vlerë 6,499,572 lekë). Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me udhëzimin e MFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018	I lartë	Pika 3 e programit	Kryetari i Bashkisë Finiq në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës Bashkia Finiq të marrin masa për mbylljen e procesit të inventarizimit të aktiveve të veta si: llogaritë 210 “Toka, troje, terrene”, 211 “Pyje Plantacione”, 212 “Ndërtesa e Konstruksione”, 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore”, 214 “Instalime teknike, duke bërë dhe verifikimin në terren të këtyre Aseteve. Për diferencat eventuale të konstatuara dhe për vlerat jashtë përdorimit nga inventarizimi, të nxirren përgjegjësitë përkatëse dhe të procedohet sipas ligjit për sistemimin e llogarive kontabël.

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
	“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme” Aneksi 1, Klasa 23. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).			
5	Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se gjendja e llogarisë 212 “Ndërtim konstruksione” për vlerën historike 292,008,026 lekë, është përfshirë vlera prej 106,627,698 lekë, e pa analizuar si në kontabilitet ashtu dhe në gjendje fizike. Kjo vlerë është trashëguar nga bilanci i ish-Komunave Finiq, Livadhja, dhe Mesopotam) e paanalizuar dhe ndikon në informacionin kontabël, që ofrojnë pasqyrat financiare në lidhje me plotësinë e vlerave të Aktiveve Afatgjata Materiale, të numrit për efekt të inventarit fizik të tyre dhe të llogaritjes së amortizimit. Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me udhëzimin e MF nr. 30 datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” i ndryshuar pikat 26, 28, 30, 74 dhe 85, udhëzimin e MFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësisve të Qeverisjes së Përgjithshme”, Kreu II pika 5, 36 dhe Kreu III pika 30. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).	I lartë	Pika 3 e programit	Drejtorja e Financës në Bashkinë Finiq, të kryejë zbërthimin e dokumentacionit financiar e ligjor për nxjerrjen e të dhënave për aktivet e hyra në vite për të verifikuar, saktësuar e analizuar vlerat e paraqitura në pasqyrat financiare e në rast pasaktësish të bëhen sistemimet e nevojshme në kontabilitet e në inventarin fizik.
6	Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se për aktivet që i përkasin llog. 210 “Toka troje terrene”, llog. 211 “Pyje plantacione”, 212 “Ndërtesa e konstruksione” dhe llog. 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore”, për kosto historike në vlerën 2,299,135,899 lekë, Bashkia Finiq nuk posedon titull pronësie, veprim në kundërshtim me VKM nr. 510, datë 14.08.2001 “Për inventarizimin dhe hipotekimin e të gjitha pronave të paluajtshme dhe të luajtshme”, Kreu VI “Transferimi i pasurive dhe regjistrimi i pasurive të paluajtshme”, pika 1 dhe 2. Për rrjedhojë edhe kontabilizimi i aktiveve afatgjata materiale, nuk është mbështetur në dokumentacionin e duhur, në kundërshtim me Udhëzimin nr. 30, datë 27.12.2011 me ndryshime, Kapitulli III, pika 35. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).	I lartë	Pika 3 e programit	Kryetari i Bashkisë Finiq nëpërmjet personave përgjegjës, të marrë masa të menjëhershme, të përgatisë dosjet me dokumentacionin e duhur për regjistrim në ASHK Drejtori Sarandë dhe nëpërmjet Drejtorisë së Financës të përlllogaritë kostot për kryerjen e këtij shërbimi, buxhetimin dhe burimet e financimit, me qëllim pajisjen sa më parë të pasurive të paluajtshme me titull pronësie.
7	Nga të dhënat e bilancit, konstatohet se totali i faturave të palikujduara në fund të vitit 2021 paraqitet në vlerën 52,734,478 lekë nga këto: Llog (401-408) “Furnitor e llogari të lidhura me to”, paraqiten në vlerën 4,196,324 lekë dhe detyrime të tjera	I lartë	Pika 2 e programit	Kryetari i Bashkisë në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës Bashkia Finiq, të marrë masa si vijon: - Me miratimin e fondeve sipas funksioneve dhe zërave të shpenzimeve, prioritet të kenë detyrimet e papaguara të vitit paraardhës, për të cilat të bëhet përcaktimi i tyre në vlerë dhe për çdo

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
	në llog (467) “Kreditorë të ndryshëm”, paraqitet në vlerën 48,538,153 lekë. <i>Situata financiare e Bashkisë Finiq, sipas të dhënave të shpenzimeve buxhetore për vitin 2021 dhe gjendjes së faturave të palikujduara në fund të periudhës ushtrimore paraqitet në nivelit 5.9 % të shpenzimeve vjetore të miratuara, të dhënat të cilat tregojnë se kjo bashki nuk është në vështirësi financiare.</i> Nga të dhënat mbi faturat e palikujduara në fund të periudhave ushtrimore dhe planifikim në buxhetin pasardhës për likuidim, konstatohet se nuk ndiqet radha e pagesës, ku vërehen faturave të viteve të kaluara të cilat ose nuk parashikohen ose parashikohen me diferenca, kjo e fundit ndodh dhe për faturat e viteve të fundit, megjithëse punimet/shërbimet kanë përfunduar dhe subjektet kanë paraqitur faturat për likuidim. Mos planifikimi i vlerës së plotë të faturave dhe pse janë me dokumentacion të rregullt, çon në trajtim me dy standarte të subjekteve, duke penalizuar disa dhe favorizuar disa të tjera, duke mos ndjekur radhën e pagesës sipas periudhave, si dhe i jep mundësi padrejtësisht bashkisë që me fondet të cilat nuk planifikohen për likuidimet të këtyre faturave kreditore të planifikojë shpenzime për shërbime/ blerje mallra dhe investime jo në raport të fondet, duke krijuar dhe rritur vlerën e faturave kreditore ose thënë ndryshe borxhin që bashkia Finiq ka ndajë subjekteve të ndryshme. Nga Bashkia Finiq për periudhën 01.01.2021 – 31.12.2021, nuk janë likuiduar 21 fatura me vlerë 21,971,989 lekë <u>brenda afatit 30 ditorë</u> nga momenti i paraqitjes se tyre, si dhe 4 fatura pagesa është kryer e pjesshme, kjo për mungesë të fondeve, ku nga vlera 172,641 mijë lekë është likuiduar vlera 150,687 mijë lekë, duke mbetur për likuidim diferenca prej 21,954 mijë lekë. Nga vlera e kontratave të lidhura dhe përfunduar për vitin 2021 prej 133,938 mijë lekë është likuiduar vlera 46,246 mijë lekë ose 34.5% e vlerës së kontratave të lidhura, veprime të cilat tregojnë se planifikimi dhe realizimi i kontratave nuk bazohet në sasinë e fondeve në dispozicion të njësisë vendore, duke çuar në rritjen e faturave të palikujduara në fund të periudhave ushtrimore, kjo si rezultat i mos realizimit të të ardhurave dhe planifikimit të shpenzimeve në raport me planin dhe jo faktin e të ardhurave të realizuara në vitin paraardhës. Veprimet dhe mosveprimet e mësipërm janë			program. - Planifikimin e procedurave për investime/shërbime dhe blerje mallrash të bëhet mbi bazën e realizimit të të ardhurave dhe jo të planit, kjo për të ulur në maksimum vlerën e kreditorëve (faturave të palikujduara), në fund të periudhës, duke planifikuar ato shërbime/ investime më të domosdoshme për nevojat e Bashkisë Finiq. - Shpërndarja e fondeve buxhetore të bazohet në parashikimin e fluksit të hyrjeve të parasë dhe të angazhimeve, ku të sigurohet një përdorim eficient i burimeve financiare, duke rritur financimet nga të ardhurat e veta. - Të paraqesë në mbledhjen e Këshillit Bashkiak, një material për gjendjen e faturave të pa likuiduara në vite, të hartojë një grafik duke zbatuar të gjitha radhën e pagesave sipas nivelit të realizimit të të ardhurave. - Të monitorojë dhe miratojë raportet 4 mujore e buxhetit.

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
	në kundërshtim me nenet 50 - 51 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë, i ndryshuar; pika 101 dhe 102 të udhëzimit të MFE nr. 2, datë 06.02.2012 “Për Procedurat Standarde të Zbatimit të Buxhetit” me ndryshime; neni 47 të ligjit nr. 68/2017 “Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore”; nenet 79 -80 -81 dhe pikat 8 dhe 184 të Udhëzimit nr. 9, datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar; udhëzimin e MFE nr.37, datë 06.10.2020 “Për monitorimin dhe publikimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të qeverisjes së përgjithshme”, si dhe udhëzimi i MF nr. 5, datë 27.12.2014 ndryshuar me UMF nr. 5/1, datë 21.5.2014 “Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2 faqe 29-40, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).			
8	Nga auditimi i dokumentacionit për zbatimin e rekomandimeve dërguar në Bashkinë Finiq me shkresën e saj nr. 1116/8 datë 01.11.2021, rezulton se: Nga Bashkia Finiq me shkresën nr. 84, datë 13.01.2022 është kthyer përgjigje brenda afatit 20 ditor. Ndërsa me shkresën nr. 872, datë 5.4.2022, duke respektuar afatin 6 mujorë. Me shkresën nr. 84/1, datë 13.01.2022 nga ana e Kryetarit të Bashkisë është hartuar “Plan veprimi për zbatimin e rekomandimeve”, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, në të cilën janë përcaktuar strukturat dhe personat për zbatimin e rekomandimeve me afate konkrete. <u>Nga auditimi mbi nivelin e zbatimit të rekomandimeve, rezulton se:</u> a. Nga 8 masa organizative (pranuar plotësisht nga subjekti), janë zbatuar 6 masa dhe janë në proces zbatimi 2 masa. b. Nga 1 (një) masë mos efektivitet, pranuar dhe zbatuar nga subjekti. c. Nga 1 (një) masë mungesë të ardhurash me vlerë 172,678 mijë lekë (pranuar plotësisht nga subjekti), rezulton se është në proces zbatimi, ku nga vlera e rekomanduar prej 172,678 mijë lekë është arkëtuar vlera 22,900 mijë lekë, duke mbetur për arkëtim vlera 149,777 mijë lekë. d. Nga 1 (një) masë disiplinore, pranuar dhe zbatuar nga subjekti. e. Nga 12 masa administrative (pranuar plotësisht nga subjekti), ku për 4 punonjës është marrë masë me gjobë për vlerën 180,000 lekë (pa kontabilizuar dhe arkëtuar) dhe për 8 punonjës masa disiplinore me “Vërejtje”.	I lartë	Pika 4 e programit	Kryetari i Bashkisë Finiq të marrë masa për përsheptimin e zbatimit të plotë të rekomandimeve në proces zbatimi, dërguara nga KLSH me shkresën nr. 1116/8 datë 01.11.2021 “Për zbatimin e Rekomandimeve nga auditimi i kryer në Bashkinë Finiq”, duke nxjerrë përgjegjësitë e personave përgjegjës për mos zbatimin e tyre.

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
	Veprimet dhe mos veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me ligjin nr. 154, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit” neni 15, “Të drejtat e KLSH”, germa (j). ligjit nr. 68/2017, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”. (Më hollësisht trajtuar në pikën 4 faqe 66-72, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).			
9	Nga auditimi i dokumentacionit të paraqitur nga subjekti, rezulton një gjendje e lartë e detyrimeve nga taksat e tarifave vendore për vlerën 187,988,371 lekë ose afërsisht 2 fish i planit të të ardhurave vjetore të parashikuara në fillim të periudhave ushtrimore, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Finiq, të cilët nuk mund t’i paraqesim në formë tabelore për shkak të sasisë së madhe dhe që tregon se megjithë punën e bërë nga kjo administratë në rikëtimin e debitorëve, ka akoma vend për përmisim dhe në zbatim të të gjitha dispozitave ligjore për arkëtimin e tyre. Nga të dhënat evidentohet se niveli i detyrimeve të paarkëtuara (taksa/tarifa vendore), vjen në rritjen nga njëra periudhë në tjetrën për vlerën 15,309 mijë lekë, ku nga vlera 172,679 mijë lekë në fund të vitit 2020 në fund të vitit 2021 paraqiten në shumën 187,988 mijë lekë. Në totalin e detyrimeve, debitorët familjarë paraqiten në shumën 124,594 mijë lekë ose 66.3% e totalit të detyrimeve. Gjithashtu evidentohet një numër subjektsh të cilët dhe pse ushtrojnë aktivitet dhe nga Drejtoria e të Ardhurave Vendore çdo vit ju rigjenerohet njoftim detyrimi për vitin vijues, janë lejuar që të ushtrojnë aktivitet pa bërë likuidimet e detyrimeve ndërvite. Referuar informacionit të paraqitur nga DAV Bashkia Finiq me gjithë masat e mara evidentohet fakti se nuk janë ndjekur të gjitha hallkat në zbatim të ligjit për arkëtimin e debitorëve. Gjithashtu dhe ato të zbatuarat nuk janë zbatuar për të gjithë subjektet debitorë që kjo bashkia ka. Kështu bllokimi i llogarive është për vlerën 12 milionë lekë, ndërkohë që niveli i debitorëve është në shumën 187 milionë lekë ose 6.4% e totalit të detyrimeve. Veprimet dhe mosveprimet e mësipërme janë në kundërshtim me nenin 89-Njoftimi dhe kërkesa për pagim të detyrimeve, neni 90-Urdhër bllokimet, dhe neni 92-Masa për sigurimin e detyrimit tatimor, nuk janë bërë për të gjithë subjektet debitorë, duke lënë jashtë një pjesë të konsiderueshme të tyre, por dhe subjekte me detyrime nga viti në vit, neni 93-Sekuestro dhe konfiskim i pasurisë	I lartë	Nënpika 2.6 e programit	Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës dhe Sektorin Juridik në Bashkinë Finiq, të marrë të gjitha masat duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e detyrimeve për taksat/ tarifave vendore në fund të vitit 2021 në vlerën 187,988,371 lekë .

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
	dhe neni 94-Urdhër sekuestrimi, nuk gjen zbatim në asnjë moment, duke parë që një pjesë e subjekteve janë debitorë nga njëra periudhë në tjetër, si dhe nuk është kërkuar “ <u>kallëzim penal</u> ”, bazuar në nenin 181-Mos pagimi i taksave dhe tatimeve, të Kodit Penal të RSH, miratuar me ligjin nr. 7895, datë 27.01.1995 me ndryshime. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).			
10	Sipas të dhënave të ardhurat nga taksa e ndikimit në infrastrukturë (TNI), për vitin 2021 janë realizuar në masën 46% ose nga vlera 3,211 mijë lekë e planifikuar është arkëtuar vlera 1,491 mijë lekë. Mos realizimi vjen si rezultat i mos lëshimit të lejeve të ndërtimit në raport me planifikimin në fillim të periudhës. Mos realizimi vjen si rezultat i mos lëshimit të lejeve të ndërtimit në raport me planifikimin në fillim të periudhës. Në këtë zë bën pjesë dhe taksa nga ndërtimet e reja (ALUZINI), ku referuar të dhënave, detyrimi për këtë taksë në fund të vitit 2021 paraqitet në shumën 6,408,207 lekë, ku nga vlera e planifikuar prej 7,898,668 lekë është arkëtuar vlera 1,490,461 lekë, duke mbetur për likuidim vlera 6,408,207 lekë, si mungesë të ardhurash në buxhet. Veprime në kundërshtim me nenin 27 pika (d), të ligjit nr. 9482, datë 03.04.2006 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje”, i ndryshuar dhe Vendim të KB nr. 70, datë 9.12.2020 (paketa fiskale për vitin 2021). (Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).	I lartë	Nënpika 2.6 e programit	Drejtoria e Planifikim Zhvillim Territorit në bashkëpunim me Drejtorinë e të Ardhurave Vendore në Bashkinë Finiq, të marrë të gjitha masat duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës prej 6,408,207 lekë. Kryetari i Bashkisë Finiq nëpërmjet bashkëpunimit institucional, t’i kërkojë ASHK-së, Drejtoria Sarandë, që të mos pajisë me çertifikata legalizimi subjektet apo individët përfitues nga procesi i legalizimit pa kryer pagesat e taksës së ndikimit në infrastrukturë në masën 0.5% të vlerës së investimit për objektet që përfitojnë nga legalizimi. Në rastet kur nga ASHK është vijuar me dhënien e certifikatës së legalizimit të kërkohet bllokimi i pronës deri në kryerjen e pagesës së TNI.
11	Sipas të dhënave, për vitin 2021 niveli i të ardhurave nga qiratë paraqitet në masën 73.7 %, ose nga vlera 14,398 mijë lekë të planifikuar është arkëtuar vlera 10,622 mijë lekë. Nga auditimi i procedurave dhe dokumentacionit të vënë në dispozicion u konstatua se Bashkia Finiq për vitin 2021, janë lidhur 123 kontrata qiraje me vlerë 10,397,104 lekë, nga të cilat likuiduar vlera 9,934,104 lekë, duke mbetur për likuidim vlera 463,000 lekë, e ardhur e munguar në buxhet. Gjithashtu, nga Bashkia Finiq (personat përgjegjës), nuk është bërë i mundur llogaritja e penaliteteve për mos pagesë në afat të detyrimeve kontraktuale në zbatim të pikës 5.5 të nenit 5 të kontratës në masën 0.01% për çdo ditë vonesë nga momenti i pagesës. Nga auditimi me zgjedhje i disa kontratave, rezultojnë se:	I lartë	Nënpika 2.6 e programit	Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Bujqësisë (Sektori i Pyjeve), të ndjekin të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës 463,000 lekë, si e ardhur e munguar, respektivisht: - vlera prej 18,000 lekë, në ngarkim të subjektit V.V.XH. - vlera prej 20,000 lekë në ngarkim të subjektit A.I.. - vlera prej 360,000 lekë, në ngarkim të subjektit V.A.(zona Mile). - vlera prej 65,000 në ngarkim të subjektit V.A. (zona Karroq). Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Bujqësisë (Sektori i Pyjeve), për të gjitha rastet e mos likuidimit në afat të detyrimeve kontraktuale, në zbatim të nenit 5 të kontratës të llogariten kamatëvonesat në masën 0.01% për çdo ditë vonesë nga momenti i pagesës dhe në rast refuzimi të shlyerjes të

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
	-Nuk është kryer inventarizimi Kadastral pyjor për përditësimin e fuqisë lëndore, fuqisë kullosore, bimore, aftësisë së funksionit mbrojtës (për pyjet mbrojtës). -Nuk është mbajtur bilanci i fondit të tokës shprehur në sipërfaqe në tërësi, ndarë në fondin e tokës bujqësore, fondin e tokës së zënë me pyje, fondin e tokës së zënë me kullota e livadhe dhe fondin e tokës truall. -Nuk është bërë mbajtja, evidentimi, administrimi balancimit të fondit kullosor. -Lidhur me pyjet e kullotat, ndonëse kanë kaluar në pronësi, nuk janë pasqyruar fare në kontabilitet, llogaria nr. 211 “Pyjet, kullotat dhe plantacione”, pasi aktiviteti i bilancit nuk paraqet fare gjendjen e kësaj llogarie. -Nuk është kryer procedura e aplikimit të regjistrimit të parcelave në ASHK Drejtoria Sarandë,. -Nuk ka plan mbarështimi për secilën ngastër apo nëngastër, lidhur me kryerjen e shërbimeve mbarështuese dhe vjeljen e produkteve dytësore si bimë të ndryshme. -Nuk janë mbajtur akte të kontrollit të përdorimit të sipërfaqes. -Nuk janë përcaktuar kriteret për dhënien me qira të tyre, nga ku kriteret prioritare si p.sh. fermerët me banim brenda territorit të njësisë, me vendndodhje afër kullotës, që mbarështojnë një numër të madh bagëtish, të atyre që shtegtojnë tufat në ekonomi të tjera kullosore e që kanë qenë të kontraktuar sezonin e kaluar. Në përfundim, dhënia me qira e sipërfaqeve pyll dhe kullota, pasi këto prona nuk janë të regjistruara në emër të NJQV, duke sjellë për pasojë të qenurit pronar me të drejta jo të plota por të kufizuara. Veprimet dhe mosveprimet e mësipërme janë në kundërshtim me nenet 11 dhe 11/1 të ligjit nr. 8752, datë 28.3.2001 “Për Krijimin dhe Funksionimin e Strukturave për Administrimin dhe Mbrojtjen e Tokës”, i ndryshuar; Ligjin nr. 9693, datë 19.3.2007 “Për fondin kullosor”, neni 5, pika 2/b “Pronësia”, neni 7 “Inventarizimi”, neni 8 “Regjistrimi”, neni 9 “Regjistri i fondi kullosor”, neni 14 “Planet e mbarështimit” dhe neni 15 “Bimët mjekësore”, neni 29 “Organet e kontrollit”, 30 “Dokumentimi”, dhe 33 “Vlerësimi i dëmit” dhe 34 “Kundërvajtjet Administrative”; VKM nr. 799, datë 29.9.2010, “Për caktimin e tarifave të shërbimit të zyrave të regjistrimit të pasurive të paluajtshme”; VKM nr.22, datë 09.01.2008, pika 3 e vijim; pika 3/3, 5/e, dhe 6 e VKM nr. 396, datë 21.06.2006; Udhëzimi nr. 4, datë 10.04.2008, si dhe VKM nr. 632, datë 11.6.2009 dhe kushtet e			kërkohej prishja e kontratës për mos zbatim të kushteve. Kryetari i Bashkisë Finiq të ngrejë një grup pune me specialist të fushës, si dhe të marrin të gjitha masa për inventarizimi Kadastral pyjor për përditësimin e fuqisë lëndore, fuqisë kullosore, bimore, aftësisë së funksionit mbrojtës (për pyjet mbrojtës); mbajtjen e bilancit të fondit të tokës shprehur në sipërfaqe në tërësi, ndarë në fondin e tokës bujqësore, fondin e tokës së zënë me pyje, fondin e tokës së zënë me kullota e livadhe dhe fondin e tokës truall; mbajtjen, evidentimin, administrimin e balancimit të fondit kullosor; pasqyrimin në kontabilitet, në llogaria nr. 211 “pyjet, kullotat dhe plantacione”; aplikimit për regjistrim të parcelave në ASHK Drejtoria Sarandë; hA.min e plan mbarështimit për secilën ngastër apo nëngastër, lidhur me kryerjen e shërbimeve mbarështuese dhe vjeljen e produkteve dytësore si bimë të ndryshme; krijimin të ardhura nga lëndët drusore, përdorimi i pyjeve për qëllime çlodhëse, të ardhura nga gjuetia e faunës, dhe hA.min e plan mbarështimit menaxhimit të pyjeve dhe kullotave; përcaktimin e kriterëve për dhënien me qira të tyre.

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
	kontratave. <i>(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).</i>			
12	Gjatë auditimit të tarifave vendore për subjektet që tregtojnë hidrokarbure dhe derivatet e tyre, u konstatua se ka mangësi në plotësimin e të dhënave të këtyre subjekteve, si p.sh., në krijimin e një regjistri të posaçëm për këto lloj subjektesh, në evidentimin e subjekteve që vërtet e ushtrojnë këtë lloj aktiviteti <i>(sepse pavarësisht se mund ta kenë si objekt të aktivitetit të tyre, nuk e ushtrojnë këtë aktivitet ose anasjelltas)</i> dhe në mbledhjen e detyrimeve specifike për këto kategori biznesi. Kështu, nga auditimi i kësaj kategorie të bizneseve, në lidhje me pajisjen me lejet përkatëse të tregtimit dhe pagesat e tyre, u konstatua se si nga ish-komunat dhe ish-bashkia qendër ashtu edhe pas konsolidimit, nuk është aplikuar saktë tarifa për pajisjen me leje tregtimi për karburantet (autorizime). Nga të dhënat konstatohet se nga Bashkia Finiq nuk është aplikuar saktë taksa për rinovim të lejes së autorizimit në masën 1,000,000 lekë. Detyrimi i munguar nga mos aplikimi i saktë dhe në 3 raste mos aplikim i taksës për rinovim të lejes paraqitet në shumën 5,300,000 lekë, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Finiq, veprime në kundërshtim me VKM nr. 344, datë 19.04.2017 “Për disa ndryshime dhe shtesa në vendimin nr. 970, datë 2.12.2015, të Këshillit të Ministrave, “Për përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të saj”. <i>(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).</i>	<i>I lartë</i>	<i>Nënpika 2.6 e programit</i>	Drejtoria e të Ardhurave Vendore Bashkia Finiq, të marrë masat duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore për arkëtimin e vlerës së mbetur prej 2,454,032 lekë nga 6 subjektet, respektivisht: - vlera 1,100,000 lekë nga subjekti “T.V” ShPK; - vlera 1,000,000 lekë nga subjekti “G.C.(G.)” ShPK; - vlera 1,000,00, lekë nga subjekti “K.” ShPK; - vlera 2,200,000 lekë nga subjekti “B.O.” ShPK.
13	Nga të dhënat mbi realizimin e të ardhurave, konstaton se të ardhurat nga taksa e pasurisë (toka bujqësore) për vitin 2021 është realizuar në masën 63% ose nga vlera e planifikuar prej 27,092 mijë lekë është arkëtuar vlera 16,985 mijë lekë. Nga sa shikohet niveli i realizimit të kësaj takse është i ulët, kjo dhe për faktin se një pjesë e konsiderueshme e abonentëve familjarë nuk kanë kontrate më ujësjellësin dhe menaxhimi i sajë bëhet edhe më vështirë. Sipas të dhënave të Drejtorisë së të Ardhurave Vendore, plani për taksën e tokës bujqësore është parashikuar në vlerën 27,092,000 lekë, nga e cila vlera 6,754,126 lekë janë borxhe të parashikuara. Ndërsa plani vjetore për taksën e tokës është për vlerën 20,337,874 lekë. Referuar të dhënave planifikim i taksë së	<i>I lartë</i>	<i>Nënpika 2.6 e programit</i>	Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Bujqësisë (sektori i tokave), të marrin masa duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës 14,987,439 lekë, sipas listave që disponon DAV Bashkia Finiq. Planifikimin e saktë të taksë së tokës bujqësore në raport me numrin e familjeve që kanë përfituar tokës bujqësore në zbatim të ligjit 7501.

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
	tokës nuk është bërë sipas ndarjes së tokës për çdo fashat dhe tarifave të përcaktuara në VKB nr. 70, datë 09.12.2020 “Për nivelin e taksave dhe tarifave vendore në Bashkinë Finiq për vitin 2021”, pasi për 56 fshatra kanë përfituar tokë të ndarë sipas ligjit nr. 7501, gjithsej 6439 familje me një sipërfaqe prej 8599.2342 lekë dhe detyrim vjetore në shumën 20,742,852 lekë, pra më shumë se plani sipas DAV Bashkia Finiq prej 404,978 lekë, si e ardhur e munguar në buxhetin e bashkisë (sipas aneks 2.6.2 bashkëlidhur Raportit Përfundimtar të Auditimit). Gjithashtu, konstatohet se Bashkia Finiq ka trashëguar nga ish-Komunat Finiq dhe Mesopotam, 224 kontrata për dhënie me qira për një periudhë 10, 35 dhe 99 vjeçare të tokës bujqësore të pandarë, nga të cilat 16 nga Njësia Administrative Finiq dhe 208 nga Njësia Administrative Mesopotam, ku: -Për Njësine Administrative Finiq për 16 kontrata ka rezultuar se deri më datë 31.12.2021, detyrimi vjetor paraqitet në shumën 50,000 lekë, likujduar vlera 202,100 lekë dhe mbetet për likujdim vlera 1,613,729 lekë. -Për Njësine Administrative Mesopotam për 208 kontrata ka rezultuar se deri më datë 31.12.2021, detyrimi vjetorë paraqitet në shumën 2,450,000 lekë, likujduar vlera 1,429,100 lekë dhe mbetet për likujdim vlere 1,020,900 lekë dhe detyrimi progresiv në shumën 14,987,439 lekë, sipas listave që disponon DAV Bashkia Finiq. Gjithsej detyrimi progresiv për totalin e kontratave të qirasë është në shumën 16,601,168 lekë, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Finiq. Veprimet dhe mosveprimet e mësipërme janë në kundërshtim me VKM nr. 531, datë 21.8.1998 “Për tokat bujqësore të pandara”, i ndryshuar, si dhe UKM nr. 3, datë 16.5.2007 “Për procedurat e dhënies me qira të tokave bujqësore, të pandara”, akt i shfuqizuar me hyrjen në fuqi të UKM nr. 1, datë 18.7.2012 “Për procedurat e dhënies me qira të tokave bujqësore të pandara”, ligji nr. 9632, datë 30.10.20106 “Për sistemin e taksave vendore”, ligji nr. 9920, datë 19.05.2008 “Për Procedurat Tatimore”, me ndryshime. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).			
14	Nga auditimi lidhur me pagesën e detyrimeve vendore nga subjektet që janë shpallur fitues në procedurat e prokurimit në Bashkinë Finiq, rezultoi se 3 operatorë ekonomik nuk kanë paguar detyrimet për taksat dhe tarifave vendore që lindin ndaj	I lartë	Nënpika 2.6 e programit	Drejtoria e të Ardhurave Vendore të ndjekin të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës 108,000 lekë, respektivisht: - vlere 54,000 lekë, ndaj subjektit ”M.”. - vlere 54,000 lekë, ndaj subjekti “E.”.

Gjetja Nr.	Përmbledhje e gjetjes	Rëndësia	Referenca ne Raportin	Rekomandimi
	Bashkisë Finiq për periudhën e ushtrimit të aktivitetit në këtë bashki, duke sjellë të ardhura të munguara në buxhetin e bashkisë në vlerën 108,000 lekë, konkretisht për shoqëritë “M.” dhe “E.”, veprime në kundërshtim me përcaktimet e ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 “Për sistemin e taksave vendore” i ndryshuar, neni 12, pika 6 dhe VKB nr. 70, datë 09.12.2020 “Për nivelin e taksave dhe tarifave vendore në Bashkinë Finiq për vitin 2021”. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).			

I.2. Konkluzioni dhe Opinioni i Auditimit

Nga auditimi i pasqyrave financiare (balance) të vitit 2021, grupi i auditimit të KLSH, pas vlerësimit të dokumentacionit, arrin në konkluzionin për një **“Opinion të kundërt”**, pasi ka llogari të Aktiveve të krijuara në viteve paraardhëse për të cilat, mungon dokumentacioni i nevojshme kontabël e ligjor mbi krijimin dhe përmbajtjen ekonomike të tyre, ndërkohë që konstatohet se nga bashkia nuk është bërë inventarizim fizik i Aktiveve të Qëndrueshme për të saktësuar vlerat në pasqyrë.

I. Opinioni i auditimit mbi pasqyrat financiare:

Grupi i auditimit të KLSH^{së}, ka audituar pasqyrat financiare të Bashkisë Finiq për periudhën ushtrimore 01.01.2021 – 31.12.2021, të cilat përfshijnë pasqyrat e pozicionit financiar, të performancës financiare, të ndryshimit të aktiveve, të fluksit të mjeteve monetare dhe shënimet shpjeguese. Auditimi ka përfshirë ekzaminimin, në bazë testimesh, të dokumenteve që mbështesin shumat dhe shpalosjet në pasqyrat financiare, ku u bë vlerësimi i parimeve kontabël të përdorura dhe vlerësimeve të bëra nga drejtuesit, si dhe vlerësimi i paraqitjes së përgjithshme të pasqyrave financiare.

Materialiteti i llogaritur nga audituesit e Kontrollit të Lartë të Shtetit bazuar në Manualin e Auditimit Financiar të KLSH-së për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021 është 4,973 mijë lekë.

Opinion i kundërt:

*"Në opinionin tonë, pasi kemi marrë evidenca dhe dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit, pasqyrat financiare të subjektit Bashkia Finiq janë evidentuar devijime nga kuadri ligjor dhe rregullator në fuqi të përshkruara në paragrafin e “Bazës për Opinionin”, që në gjykimin profesional të audituesit të pavarur janë materiale dhe të përhapura të cilat justifikojnë dhënien e një **opinionit të kundërt**¹, e shprehur kjo në bazën për opinionin.*

Baza për opinion e kundërt :

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA¹ të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në

¹**Opinion i kundërt.** Audituesi duhet të shprehë një opinion të kundërt: 1. kur audituesi ka marrë dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit dhe arrin në përfundimin se anomalië apo rastet e mospërputhshmërisë, individualisht ose së bashku, janë materiale, të përhapura, në llogaritë vjetore apo transaksionet në fjalë; ose 2. kur audituesi nuk është në gjendje për të marrë dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit ku të bazojë opinionin, dhe efektet e mundshme mbi llogaritë vjetore apo transaksionet të kësaj pamundësie janë materiale të përhapura.

seksionin e raportit ku jepen Përgjegjësitë e Audituesit për Pasqyrat Financiare. Ne jemi të pavarur nga Njësia shpenzuese Bashkia Finiq, në përputhje me kërkesat etike që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare, si dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë. (ISA 700-ISSAI 1700).

Opinionin e dhënë e mbështesim në faktin se, pasqyra e pozicionit financiar, pasqyra e performancës financiare, pasqyra e ndryshimeve në kapital, pasqyra e flukseve e mjeteve monetare, si dhe shpjegimet janë përfshirë në deklaratat financiare, por gjatë auditimit kemi arritur në përfundimin se pasqyrat financiare përmbanin gabime materiale, të përhapura (ISA 705-ISSAI 1705), konkretisht:

-*Ka llogari të aktiveve të krijuara gjatë viteve paraardhëse për të cilat, mungon dokumentacioni i nevojshme kontabël e ligjor mbi krijimin dhe përmbajtjen ekonomike të tyre, ndërkohë që mungon materiali për kryerjen e inventarizimit fizik i Aktiveve të Qëndrueshme për të saktësuar vlerat në pasqyrë.*

-*Nga testimi i llogarive, konstatohet se sipas inventarit kontabël përfshihen vlera të paanalizuara për të cilat mungon inventari fizik e regjistri i aktiveve, si: në llogarinë 202 “Studime dhe kërkime” me vlerë 13,046,664 lekë dhe llogarinë 212 “Ndërtesa Konstruksiione” me vlerë 106,627,698 lekë.*

- *Për kontratat e investimeve me shtrirje kohore më të gjatë se 1 vit, rezulton se llog. 230-231 “Shpenzime për investime në proces” është mbyllur në mënyrë të gabuar (gjendje 0) në debi të llogarive të klasës 20-21, sipas llojit të aktivitetit për vlera pjesore të paguara, pa u kapitalizuar aktivitetet deri në vlerë të plotë. Kështu për 5 kontrata të lidhura, janë paguar pjesërisht deri me datë 31.12.2021 vlera prej 738,067,524 lekë, vlerë e cila në fakt i përket gjendjes debitorë të llog. 231 “Shpenzime për Aktive Afatgjata materiale (investime në proces)”.*

-*Në llogarinë 466 “Kreditorë për mjete në ruajtje”, vlera prej 30,809,350 lekë, janë detyrime të Bashkisë ndaj subjekteve për garanci punimesh të kryera para vitit 2020, të cilave u ka kaluar afati i garancisë, por që nuk është ndërmarrë asnjë veprim për sistemimin e kësaj llogarie.*

Ka rezultuar se për aktivet që i përkasin llog. 210 “Toka troje terrene”, llog. 211 “Pyje plantacione”, 212 “Ndërtesa e konstruksiione” dhe llog. 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore”, për kosto historike në vlerën 2,299,135,899 lekë, Bashkia nuk posedon titull pronësie.

Përgjegjësitë e Drejtuesve të Bashkisë Finiq:

Strukturat drejtuese të subjekti Bashkia Finiq, janë përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e saktë të pasqyrave financiare në përputhje me kërkesat e ligjit “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare” dhe kërkesat e tjera në kuadrin e raportimit financiar në fuqi, si dhe funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm që ka rezultuar i nevojshëm për përgatitjen e pasqyrave financiare, për të shmangur gabimet apo mashtrimet. Stafi drejtues është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare në përputhje me politikat, ligjet dhe rregulloret e aplikuara në procedurat e prokurimit. Personat përgjegjës për drejtimin janë përgjegjës për kontrollin e procesit të raportimit financiar.

Përgjegjësitë e Audituesve të KLSH:

Objekti i audituesit të jashtëm publik lidhet me garantimin e sigurtisë së arsyeshme nëse pasqyrat financiare në tërësi, nuk paraqesin anomali materiale, kështu si pasaktësi apo gabime që mund të kenë ekzistuar, si dhe për të konkluduar me një raport auditimi që përfshin një opinion. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë sigurie, por nuk garanton që auditimi i kryer në përputhje me standardet mundëson identifikimin e çdo gabimi apo

anomalie që mund të ekzistojë. Përveç standardeve ISSAI, audituesi i KLSH, gjithashtu aplikon edhe gjykimin dhe skepticizmin profesional në punën audituese. Auditimi identifikon çështjet më të rëndësishme lidhur me auditimin e pasqyrave financiare të periudhës aktuale të cilat i përshkruajmë në raportet e auditimit, me përjashtim të rasteve kur kuadri ligjor nuk lejon vënien në dispozicion të tyre për publikun ose në raste të rralla kur vetë ne vendosim që këto çështje nuk duhet të përfshihen në raport për shkak të pasojave negative që publikimi i tyre mund të sjellë në publikun e gjerë.

II. HYRJA

Mbështetur në ligjin nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e KLSH”, në zbatim të Projektit dhe Programit të Auditimit nr. 689/1, datë 13.07.2022 i ndryshuar me shkresën nr. 689/2, datë 28.07.2022, miratuar nga Kryetari i KLSH, nga data 14.07.2022 deri në datë 16.09.2022, në subjektin Bashkia Finiq, për periudhën objekt auditimi nga 01.01.2021 deri në 31.12.2021, u krye auditimi “*Mbi auditimin financiar*” nga Grupi i Auditimit me përbërje:

1. **P. Gj.**, *Përgjegjës Grupi*
2. **K. Gj.**, *auditues*

a- Objektivat dhe qëllimi i auditimit: Objektivi i auditimit financiar është dhënia e opinionit me siguri të arsyeshme, nëse për vitin 2021, transaksionet financiare dhe ngjarjet ekonomike janë raportuar drejt dhe saktë në pasqyrat financiare të subjektit të audituar, kjo referuar kuadrit ligjor të raportimit financiar në fuqi.

• **Objektivat e auditimit** synojnë:

Për auditimin **financiar**, qëllimi është të vlerësohet nëse rezultatet dhe gjendja financiare e raportuar e subjektit që auditohet, si dhe përdorimi i burimeve janë paraqitur saktë dhe në përputhje me rregullat e raportimit financiar, si në fushën e të ardhurave dhe të shpenzimeve.

Dhënien e vlerësimeve të pavarura mbi funksionimin e sistemeve dhe nënsistemeve të kontrollit të brendshëm dhe komponentëve të menaxhimit financiar të subjektit, nëpërmjet përcaktimit nga ana e Audituesve:

-Nëse pasqyrat financiare janë hartuar në përputhje me rregullat dhe ligjet e kontabilitetit;

-Nëse të ardhurat dhe shpenzimet janë realizuar në përputhje me ligjin e Buxhetit të Shtetit, me aktet përkatëse ligjore e nënligjore dhe me parimet e ligjit për menaxhimin financiar dhe kontrollin;

-Verifikimin e përgjegjësisë financiare të subjekteve përgjegjëse, nëpërmjet ekzaminimit dhe vlerësimit të të dhënave financiare;

- Auditimin e sistemeve financiare dhe transaksionet, duke përfshirë edhe vlerësimin e përputhshmërisë me ligjet dhe rregulloret.

Procedura e ndjekur: Me shkresën nr. 689/3, datë 26.9.2022 është dërguar Projektraporti në subjektin Bashkia Finiq dhe me shkresën nr. 2827, datë 21.10.2022 nga subjekti Bashkia Finiq janë paraqitur vërejtjet e Projekt Raport Auditimit, ku pasi u lexuan me kujdes, paanshmëri dhe profesionalizim nga ana e grupit të auditimit të KLSH, u morën në konsideratë ato raste për të cilat kishin mbështetje ligjore me dokumentacion, ndërsa rastet e tjera të cilat nuk gjejnë argumentin e duhur ligjor, gjejnë pasqyrim në këtë Raport Përfundimtar të Auditimit.

b- Identifikimi i çështjes: Ky Raport Auditimi, synon të identifikojë përmbushjen e rolit të njesisë vendore dhe përgjegjësisë të saj, që burojnë nga kuadri ligjor dhe dispozitat në

fuqi, për përmisimin e vazhdueshëm të punëve në shërbim të komunitetit, në funksion të zbatimit të strategjive që orientojnë zhvillimin e Bashkisë Delvinë, si dhe përmirësimin e vazhdueshëm të cilësisë së shërbimit ndaj komunitetit në plotësimin e kërkesave të tyre. Saktësia, rregullshmëria, ndodhja e transaksioneve kontabël dhe regjistrimi i tyre me korrektesë dhe në përputhje me kuadrin e raportimit financiar në fuqi.

c- Përgjegjësitë e strukturave drejtuese të subjektit të audituar: Administratori i Përgjithshëm, në cilësinë edhe të Nëpunësit Autorizues (NA) **K.K.** Kryetar i Bashkisë Finiq dhe Drejtori i Financës, në cilësisë e Nëpunësit Zbatues (NZ) **L.M.**, janë përgjegjës për përgatitjen e pasqyrave financiare në përputhje me kuadrin normativ të zbatueshëm të raportimit financiar në sektorin publik, i cili garanton përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare. Gjithashtu, në cilësinë edhe të NA si dhe NZ, janë përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bashkisë Delvinë, bazuar në ligjin nr. 139/2015, datë 17.12.2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, konkretisht neni 34, pika 6, neni 65, pika 1 dhe neni 91, pika 1.3.

d- Përgjegjësitë e Audituesve. Përgjegjësia jonë është që të shprehim një opinion në lidhje me pasqyrat financiare të Bashkisë Delvinë. Auditimi është kryer në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI sipas INTOSAI, të cilat kërkojnë që audituesi të respektojë kërkesat etike dhe të planifikojë dhe kryejë auditimin me qëllim arritjen e një sigurie të arsyeshme në dhënien e opinionit, sipas evidencës së mbledhur të auditimit.

e- Kriteret e vlerësimit.

- ✓ Ligji organik i KLSH-së nr.154/2014, datë 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”.
- ✓ Rregullore e Brendshme “Mbi organizimin dhe funksionimin administrativ të KLSH-së”, miratuar me vendimin e Kryetarit të KLSH-së nr. 85, datë 30.06.2015 e ndryshuar.
- ✓ Rregullore e brendshme “Mbi Procedurat e auditimit në KLSH”, miratuar me vendimin nr. 107, datë 08.08.2017 të Kryetarit të KLSH-së ndryshuar me nr. 63, datë 22.6.2020.
- ✓ Praktika të mira të fushës si: Manuali i Auditimit Financiar dhe të Gjykatës Evropiane të Audituesve.
- ✓ Kërkesat e Udhërrëfyesit të IDI-t, INTOSAI "Për implementimin e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit, ISSAI mbi Manualet e Auditimit Financiar dhe Përputhshmërisë, të miratuar nga Kontrollit i Lartë i Shtetit.
- ✓ Ligji nr. 68/2017, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes Vendore”.
- ✓ Ligji nr. 137/2020, datë 16.11.2020 “Për buxhetin e vitit 2021” dhe aktet normative që e ndryshojnë këto ligje.
- ✓ Udhëzimin i MF nr. 22, datë 30.07.2018 “Për procedurat standarte të monitorimit të buxhetit të Njësive të vetëqeverisjes vendore”.
- ✓ Udhëzimi i MF nr. 26, datë 27.12.2007, “Për disa shtesa dhe ndryshime në udhëzimin e MF nr. 14, datë 28.12.2006”.
- ✓ Udhëzimi i MF nr. 5, datë 21.02.2022” Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes së Përgjithshme“.

- Standardet e auditimit:

Auditimi është kryer sipas standardeve ndërkombëtare të auditimit të hartuara nga INTOSAI.

- ☐ ISSAI 100 “*Parimet themelore të auditimit të sektorit publik*” që përcakton parimet themelore për auditimin e sektorit publik në përgjithësi.
- ☐ Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA) të Federatës Ndërkombëtare të kontabilistëve IFAC.

□ Praktika të mira të fushës si: Manuali i Auditimit Financiar dhe të Përputhshmërisë të Gjykatës Evropiane të Audituesve; Kërkesat e Udhërrëfyesit të IDI-t, INTOSAI "Për implementimin e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit, ISSAI mbi Auditimin e përputhshmërisë"; etj.

□ Manuali i Auditimit Financiar të Gjykatës Evropiane të Audituesve; Kërkesat e Udhërrëfyesit të IDI-t, INTOSAI "Për implementimin e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit, ISSAI mbi Auditimin e përputhshmërisë"; etj.

g- Dokumentimi i rezultateve të auditimit: Nga audituesit u përgatit dokumentacioni i auditimit, i konsideruar si i mjaftueshëm për të mundësuar dhe kuptuar natyrën, kohën dhe shtrirjen e procedurave të auditimit, kryer në përputhje me standardet përkatëse dhe kërkesat e zbatueshme ligjore dhe rregullatore, rezultatet e këtyre procedurave dhe evidencat e marra të auditimit, si dhe çështje të rëndësishme, që dolën gjatë auditimit, janë reflektuar në përfundimet e arritura në drejtim të tyre dhe gjykimet profesionale në arritjen e këtyre konkluzioneve. Ky dokumentacion është i përshtatshëm dhe i rëndësishëm për të konfirmuar dhe mbështetur opinionet dhe raportin e Audituesve dhe shërben si një burim informacioni për përgatitjen e tyre.

gj- Praktikrat e ndjekura në kryerjen e auditimit. Mbështetur në ISSAI 1315, objektivi i audituesit është identifikimi dhe vlerësimi i risqeve e anomalive materiale në pasqyrat financiare si edhe nivelin e pohimeve, nëpërmjet të kuptuarit të njësisë dhe mjedisit të saj, duke përfshirë kontrollin e brendshëm të njësisë dhe duke krijuar kështu bazën për hA.min dhe implementimin e përgjigjeve kundrejt risqeve të vlerësuara të gabimeve materiale.

Në këtë kontekst merr rëndësi vlerësimi i materialitetit në përputhje me ISSAI 1320 dhe ISSAI 1450, i cili përcakton nivelin e gabimit që audituesi konsideron të mundshëm për të influencuar të përdoruesit e pasqyrave financiare. Nisur nga gjykimi profesional i audituesit dhe ndjeshmëria e zonave të llogarisë, grupi i auditimit përcaktoi materialitetin në masën 2% për të gjitha zonat e llogarisë të planifikuara për t'u audituar, ku si bazë për përlllogaritjen e materialitetit janë marrë shpenzimet për paga (600), shpenzimet operative (602) dhe shpenzimet për investime (231).

Pas përcaktimit të nivelit të materialitetit, grupi i auditimit ka kryer vlerësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm në institucion sa i takon: (a) hA.mit; (b) implementimit; dhe (c) funksionimit të 5-të komponentëve të kontrollit të brendshëm. Gjatë kryerjes së testeve të kontrollit është arritur në përfundimin që sistemet e kontrollit të brendshëm paraqesin risk të moderuar deri të lartë.

Metodologjia e aplikuar gjatë planifikimit konsiston në auditimin e të dhënave të siguruara nga vetë subjekti. Kemi ndërmarrë procedurat për vlerësimin e riskut (analiza), me qëllim sigurimin e nivelit të kërkuar të njohjes së riskut të brendshëm dhe riskut të kontrollit të subjektit. Informacion të vlefshëm administruam dhe nga procedurat e ndjekura nga vetë subjekti për vlerësimin e riskut, duke ia nënshtruar skepticizmit profesional nga ana e Audituesve. Gjatë vlerësimeve u mbështetëm në Modelin e Riskut që KLSH aplikon².

Nisur sa më sipër, jemi përpjekur të ruajmë nivelin e pranuar të Riskut të Auditimit prej 5%, duke shtuar nivelin e procedurave analitike (ISSAI 1520) dhe testeve thelbësore të kryera.

Nën gjykimin profesional të audituesit, grupi i punës ka marrë në konsideratë pragun e materialitetit për vitin 2021 prej 2% (vlerën 4,428 mijë lekë) për tu konsideruar, pasi gjatë kryerjes së testeve të kontrollit është arritur në përfundimin që sistemet e kontrollit të brendshëm kanë risk të ulët deri në të moderuar.

Në këtë kontekst procedurat e ndjekura nga grupi i auditimit konsistojnë në *analiza* të marrëdhënieve mes informacionit financiar dhe jo financiar; *inspektimeve* që konsistojnë

² Risku i Auditimit = Risku i qenësishëm * Risku i kontrollit * Risku i Zbulimit

në regjistrimin e dokumenteve në regjistra/ ditarë/ pA.tarë, ose në trajtë elektronike por edhe inspektive fizike; *observimet* që konsistojnë në analizën e proceseve ose procedurave të kryera nga të tjerë, me qëllim sigurimin e informacionit rreth performancës së proceseve/ procedurave, por kjo mbetet e limituar deri në kohën kur observimi ka ndodhur; *dhe së fundi kërkimi/hetimi* që konsiston në kërkimin e informacionit të personat kompetent dhe të mirinformuar brenda dhe/ose jashtë njësive shpenzuese.

I- Metodat dhe Teknikat e Kontrollit të përdorura nga audituesit gjatë auditimit:

1. Kontrolli aritmetik.

Duke konsideruar faktin se kontabiliteti konsiston në thelb në regjistrimin e fakteve në një formë numerike, si dhe në paraqitjen sintetike të tyre, por midis regjistrimit fillestar të fakteve dhe paraqitjes së tyre në formë sintetike, që janë edhe qëllimi i tij, bëhen një seri veprimesh që kanë të bëjnë me evidentimin në llogari, mbartjet, klasifikimin dhe rigrupimin. Kontrolli aritmetik u krye me qëllim që të sigurohemi nëse veprimet e llogaritjes dhe të hedhjeve në llogaritë përkatëse, që përfundojnë me nxjerrjen e gjendjeve sintetike, nuk përmbajnë asnjë gabim (*Ditari i kontabilizimit të urdhër shpenzimeve*)

2. Kontrolli me anë të pjesëve justifikuese.

Edhe pse kontabilizimet nuk përmbajnë gabime aritmetike, ai mund të jetë i gabuar, nëse regjistrimet e bëra nuk korrespondojnë me realitetin. Kontrolli me zgjedhje të pjesëve justifikuese (*Urdhër shpenzimeve*) konstatoi se shifrat e kaluara kanë pasur justifikim të mjaftueshëm dokumentar në bazë të UMF nr. 30, dt. 27.12.2011 “Mbi menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”.

3. Inspektimi fizik dhe kontrolli i gjendjeve ekzistuese.

Konsistoi në ekzaminimin e aktiveve, të llogarive, të librave kontabël etj. Kontrolli kontabël i ushtruar ekzaminon përputhjen ndërmjet regjistrimit kontabël dhe pjesëve justifikuese përkatëse, por probleme u konstatuan mbi ekzistencën reale të aktiveve në subjekt. Gjithashtu u krye mbikëqyrje fizike e magazinës për të verifikuar kryerjen e saktë të inventarizimit fizik dhe përputhjet e tij me atë kontabël.

4. Kontrolli i vlerësimit.

Kontrolli i vlerësimeve përcaktoi nëse vlerat që u atribuohen gjendjeve ekzistuese janë të sakta, nëse pasuritë duhet të qëndrojnë në bilanc me vlerat që u janë vendosur atyre.

5. Konfirmim nga të tretët.

Transaksionet e përzgjedhura për t’ju nënshtruar testeve të detajeve, u kryqëzuan me informacionin e gjeneruar nga Thesari dhe rakordimet periodike me ente dhe institucione të tjera shtetërore.

6. Kontrolli sipas një treguesi.

Përdorimi i treguesve statistikorë me qëllim që të kërkohen fakte ose të dhëna “jashtë normales”, që përbëjnë tregues të parregullsive kontabël. Mund të përmendim nëse ka mungesa e pjesëve justifikuese, gabimet e shpeshta në datat, numrat, referencat e brendshme, regjistrime pak të lexueshme, shifra të renditura keq, korrigjime të shumta të shifrave, etj.

7. Intervistimi.

8. Raporte dhe Informacione.

II. PËRSHKRIMI AUDITIMIT

2.1. Informacioni i Përgjithshëm:

Auditimi në Bashkinë Finiq u krye në kuadër të planifikimit vjetor të subjekteve të përzgjedhura për tu audituar gjatë vitit 2022. Në këtë subjekt, u evidentuan shmangie dhe të meta në fushën e financës por jo të përhapura.

Nga audituesit u përgatit dokumentacioni i auditimit i mjaftueshëm për të mundësuar dhe kuptuar natyrën, kohën dhe shtrirjen e procedurave të auditimit të kryera në përputhje me

standardet përkatëse dhe kërkesat e zbatueshme ligjore dhe rregullatorë, rezultatet e këtyre procedurave dhe evidencat e auditimit, si dhe çështje të rëndësishme, që dolën gjatë auditimit, janë reflektuar në përfundimet e arritura në drejtim të tyre dhe gjykimet profesionale në arritjen e konkluzioneve. Dokumentacioni i marrë për auditimin është i përshtatshëm dhe i rëndësishëm për të konfirmuar dhe mbështetur opinionet dhe raportin e Audituesve dhe shërbeu si një burim informacioni për përgatitjen e tyre.

Në përfundim të punës audituese në terren, grupi i auditimit mbi problemet e konstatuara ka mbajtur akt-konstatime për çdo problematik të konstatuar, kopjet e të cilave u dorëzuan në zyrën e protokollit Bashkia Finiq deri me datë 15.09.2022, datë e mbylljes së punës audituese në terren.

Në përgatitjen e materialit dokumentar për planifikimin e auditimit, grupi i auditimit i është referuar auditimeve të kryera në periudhat e mëparshme, dokumentacionit të kërkuar subjektiv, të dhënat e grumbulluara për demografinë, fondet e realizuara nga kjo njësi vendore të publikuara në faqen e Thesarit të Ministrisë së Financave dhe të APP për realizimin e prokurimit me fonde publike dhe të ardhurat e veta, aktivitetet kryesore dhe problematikat e trajtuara nga media, të realizuara këto nëpërmjet hulumtimeve dhe kërkimeve në internet dhe në median vizive.

Bashkia Finiq është e organizuar dhe funksionon në bazë ligjit nr. 139/2015, datë 17.12.2015 “Për Vetëqeverisjen Vendore” dhe ligjit nr. 68/2017, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes Vendore”, Rregulloren e funksionimit të Këshillit Bashkiak, Rregullorja dhe akteve të nxjerra nga Këshilli Bashkiak Finiq.

-Të dhëna të përgjithshme dhe pozicioni gjeografik:

Bashkia Finiq bën pjesë në Qarkun e Vlorës.

Të dhëna të përgjithshme:

Zona Gjeografike: Bashkia e re e Finiq kufizohet në veri me bashkinë Delvinë, në jug me bashkinë Konispol, në lindje me bashkinë Dropull dhe në perëndim me bashkinë Sarandë. Kryeqendra e Bashkisë është Finiq.

Popullsia: Sipas Censusit të vitit 2011 numëron një popullsi prej 11,862 banorësh. Ndërkohë që sipas Regjistrit Civil kjo bashki numëron 39,055 banorë në një sipërfaqe prej 441.20 km². Në bazë të dhënave të censusit, densiteti i popullsisë është 26.7 banorë/ km² ndërsa në bazë të regjistrit civil densiteti është 88.51 banorë/km².

Njësitë administrative përbërëse janë: Finiq, Aliko, Mesopotam, Dhivër dhe Livadhja.

Të gjitha njësitë administrative janë pjesë e rrethit Sarandë, qarku Vlorë. Për të parë listën e plotë të qyteteve dhe fshatrave të kësaj bashkie.

Qarku	Qendra e Bashkisë	Njësitë administrative përbërëse	Qytetet dhe fshatrat në përbërje të tyre	Popullsia sipas Census 2011	Popullsia sipas Regjistrit Civil	Sipërfaqja KM ²
Vlorë	Fshati Dermish	Livadhja	Fshatrat: Livadhja, Kulluricë, Llazat, Kalcat, Kodër, Lefter Talo, Gravë, Qesarat, Komat, Karroq, Grazhdan, Zminec.	11,862	39055	441.2
		Dhivër	Fshatrat: Dhivër, Rumanxë, Memoraq, Navaricë, Dermish, Leshnicë e Sipërme, Leshnicë e Poshtme, Janicat, Llupsat, Cerkovicë, Shëndre, Malcan			
		Aliko	Fshatrat: Aliko, Çaus, Neohor, Tremul, Rahullë, Pllakë, Jermë, Vurgu i Ri, Halo, Dritas			
		Finig	Fshatrat: Finiq, Buronjë, Çlirim, Vrion, Karahaxhë, Bregas			
		Mesopotam	Fshatrat: Mesopotam, Dhrovjan, Krongj, Bistricë, Velahovë, Livinë, Brajlat, Sirakat, Kostar, Fitore, Krane, Ardhasovë			

Profili i bashkisë

Bashkia Finiq është një bashki që shtrihet në zonën bujqësore të fushës së Vurgut dhe në zonën malore të rrëzomës së Vurgut. Banorët e zonës i përkasin minoritetit grek dhe kjo zonë ka përjetuar hemorragji demografike si pasojë e largimit të popullsisë drejt kërkimit të një jete më të mirë në Greqi.

Zona bujqësore është pjellore dhe aktiviteti bujqësor është rigjallëruar gjatë viteve të fundit.

Infrastruktura e komunës është përmirësuar gjatë dy dekadave të fundit falë investimeve të shumta ndërkufitare por emigrimi ka larguar nga zona pjesën më të madhe të popullsisë, veçanërisht të rinjtë, duke lënë pas njerëz të moshuar.

2.2. Përshkrimi i rezultateve sipas drejtimeve të auditimit.

Pika 1 e programit: Mbi menaxhimin financiare dhe kontrollin e brendshëm.

Titulli i gjetjes 1: *U konstatuan mangësi në plotësimin e kërkesave që kërkojnë 5 komponentët në drejtim të funksionimit me përgjegjshmëri menaxheriale për realizimin të objektivave të institucionit dhe përdorimit me efektivitet të fondeve.*

Situata:

Mbështetur në vetëvlerësimin e bërë nga ana e Bashkisë Finiq, si dhe referuar përgjigjeve të pyetësorit, më poshtë rendisim punën e bërë nga ky institucion, si dhe mangësitë e konstatuara në plotësimin e kërkesave që kërkojnë komponentët në drejtim të funksionimit me përgjegjshmëri menaxheriale, realizimit të objektivave të institucionit dhe përdorimit me efektivitet të fondeve të tij.

Në lidhje me vlerësimin e komponentëve të menaxhimit financiar dhe kontrollit rezultoi se:

1-Mjedisi i kontrollit Në Bashkinë Finiq, nuk është miratuar kodi i etikës profesionale në kundërshtim me kërkesat e nenit 20 të ligjit nr. 10296, datë 8.07.2010.

Nuk janë miratuar gjurmët e auditimit në papajtueshmëri me kërkesat e UMF nr. 2, datë 6.02.2012 “Për procedurat standart të zbatimit të buxhetit” pika 40 dhe ligjit nr. 10296, datë 8.07.2010, neni 4 pika 19 “Gjurma e auditimit” përfaqëson rrjedhën e dokumentuar të transaksioneve financiare dhe të transaksioneve të tjera, nga fillimi deri në përfundim të tyre, që synon të ripërshkojë të gjitha veprimtaritë individuale dhe vendimmarrjen lidhur me to. Ajo përfshin mbajtjen e dokumentacionit, raportimin, kontabilitetin dhe sistemin e mbajtjes së dosjeve”, si dhe neni 16 pika 2.

Në këtë Njësi Qeverisjes Vendore, nuk aplikohen programe elektronike të licencuara lidhur me mbajtjen e kontabilitetit financiar.

Struktura organizative e Bashkisë Finiq

Miratimi i Strukturës për vitin 2021, është kryer me Urdhrin e Kryetarit të Bashkisë nr 23, datë 16.02.2021, sipas Vendimi i Këshillit Bashkiak nr.77, datë 29.12.2020, për miratimin e strukturës organizative dhe konfirmimi i Prefektit nr.31/1, datë 21.01.2021, ku janë miratuar struktura, organika dhe numri i punonjësve për funksionimin dhe ushtrimin e aktivitetit të administratës së Bashkisë dhe shërbimeve mbështetëse të cilat janë paraqitur dhe konfirmuar brenda afateve ligjore.

Ndarja e strukturës

Emërtimi	Viti 2021	
	Plan	Fakt
Aparati i Bashkisë.	62	57

Emërtimi	Viti 2021	
Mbrojtja nga zjarri dhe mbrojtja civile	28	27
Mbrojtja sociale Arsimi kultura sport turizmi	25	23
Drejtoria e Shërbimeve	66	63
Drejtoria Bujqësisë Ujitja Kullimi P Kullota	23	22
Shuma	204	192

Nga verifikimi për raportin e punonjësve me status dhe me kontratë pune rezulton se:

a. Për vitin 2021:

Nga të punësuarit 31 janë me statusin e nëpunësit civil, marrëdhëniet e punës e të cilëve rregullohen me ligjin nr.152/2013 datë 30.05.2013 “Për Nëpunësin Civil”, ndërsa 26 punonjës janë me kontratë pune marrëdhëniet e punës e të cilëve rregullohen me ligjin nr.7961, datë 12.07.1995 “Kodit të Punës të Republikës së Shqipërisë” i ndryshuar.

Sipas strukturës së miratuar me VKB:

a. Me status të Nëpunësit Civil, gjithsej 58 pozicione, nga të cilat:

1 pozicion i kategorisë së lartë

9 pozicione të kategorisë së mesme drejtues

7 pozicione të kategorisë së ulët drejtuese

41 pozicione të kategorive ekzistuese.

b. Pozicione të lira (të paplotësuara)

1 pozicione të kategorisë së ulët drejtuese

3 pozicione të kategorive ekzistuese

2- Menaxhimi i riskut. Lidhur me indeifikimin e aktiviteteve më risk, hapjen e regjistrimit të riskut si dhe menaxhimin e tij, në Bashkinë Finiq, *nuk janë zbatuar kërkesat ligjore pasi nuk është caktuar koordinatori i riskut në kundërshtim me kërkesat e nenin 21 të ligjit nr. 10296, datë 8.07.2010. Për rrjedhojë nuk është miratuar Strategjia e menaxhimit të riskut, nuk janë identifikuar aktivitete me risk dhe për rrjedhojë nuk janë marrë masa për menaxhimin e riskut.*

3-Veprimtaritë e kontrollit (Në zbatim të kërkesave të nenin 22 të ligjit nr. 10296, datë 8.07.2010).

Nga ana e Titullarit të Bashkisë Finiq, *nuk janë nxjerrë urdhër me shkrim për mënyrën e ushtrimit të veprimtarisë së kontrollit, por njësitë organizative kanë të përcaktuar detyrat e tyre në rregulloren e funksionimit të brendshëm të institucionit.*

Nuk janë përcaktuar rregulla me shkrim mbi veprimtaritë e kontrollit dhe ndarja e detyrave, në mënyrë që:

Në ndarjen e detyrave në fushën e dhënies së autorizimit në atë formë, në mënyrë që i njëjti punonjës të mos jetë përgjegjës në të njëjtën kohë për propozimin, miratimin, zbatimin, kontabilitetin dhe kontrollin, sipas udhëzimit të Ministrit të Financave.

Në sistemin e dy nënshkrimeve, i cili nuk lejon që angazhimi financiar të kryhet pa marrë nënshkrimet e nëpunësit autorizues dhe të nëpunësit zbatues të njësisë.

Nga ana tjetër, nuk është krijuar Grupi i Menaxhimit Strategjik (GMS), në kundërshtim me kërkesat e ligjit nr. 10296, datë 8.07.2010, neni 27.

Për rrjedhojë, Planet e Zhvillimit Strategjik dhe planet buxhetore afat mesëm, nuk janë miratuar nga GMS-ja në kundërshtim me kërkesat e ligjit nr. 68-2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”, neni 32 dhe UMF Plotësues nr 8 dt. 29.3.2012 “Procedura e përgatitjes të Buxhetit afatmesëm”, Kap. V.

4- Informacioni dhe komunikimi : (Në zbatim të kërkesave të nenin 23 të ligjit nr. 10296, datë 8.07.2010).

Informimin dhe komunikimi, realizohet sipas shkallës së strukturave, bazuar edhe në rregulloren e funksionimit të brendshëm.

Përveç kësaj mënyre, informimi realizohet edhe nëpërmjet publikimeve dhe njoftimeve të adresuara për publikun veçanërisht lidhur me vjeljen e detyrimeve për tatim taksat lokale, në zbatim të kërkesave të ligjit nr. 9920, datë 19.04.2008 “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”. Ky lloj komunikimi me shkrim ose në mënyrë elektronike për rastet e shërbimeve nga Zyra e Urbanistikës, në zbatim të kërkesave ligjore, ligji nr. 107/2014 “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”.

5-Monitorimi (Në zbatim të kërkesave të nenin 23 të ligjit nr. 10296, datë 8.07.2010).

Në monitorimi i sistemit të menaxhimit financiar dhe të kontrollit në përgjithësi, u konstatuan se nuk janë përmbushur kërkesat ligjore, për menaxhimin e aktiveve në *shkelje të kërkesave të UMF nr. 30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” i ndryshuar Kap. III, pikat 42, 47.*

Një formë e monitorimit, është deklarata e vetëvlerësimit të sisteme të kontrollit të brendshëm.

Kriteri:

Ligji nr. 10296, datë 8.7.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”.

Ndikimi/Efekti:

Mos identifikimi dhe menaxhimi i risqeve, mos trajnimi për rritjen profesionale të stafit si dhe mos perfeksionimi i sistemeve të IT për ofrimin e informacionit, ndikojnë në arritjen e objektivave të institucionit. Mosfunksionim i Sistemit të Kontrollit të Brendshëm, Auditit të Brendshëm. Risku i brendshëm është i lartë.

Shkaku:

Mosnjohje e plotë e koncepteve të ligjit nr. 10296, datë 8.7.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” si dhe nuk ka konsolidim të tërësisë së rregullave. Mosnjohje nga niveli i lartë drejtues i kriterëve të MFK, me nivel mesatar të riskut të sistemeve të kontrollit të brendshëm.

Rëndësia: E Mesëm

Për këtë rekomandojmë:

Kryetari i Bashkisë Finiq në bashkëpunim me menaxherët kryesor të marrin masa për implementimin konkret të kërkesave të kuadrit rregullator për menaxhimin financiar dhe kontrollin në njësinë publike.

Të hartohen rregulla për ruajtjen dhe sigurinë e informacionit elektronik. Të hartohet strategjia e riskut, gjurma e auditimit dhe lista e proceseve të punës për secilin sektor dhe në nivel institucioni.

Nënpika 1.2 e programit: Organizimi i Njesisë së AB dhe vlerësimi i veprimtarisë për vitin 2021

- Organizimi dhe funksionimi i strukturës së sektorit të Auditit të brendshëm;

Auditimi i Brendshëm (*këtu e vijim AB*) në Bashkinë Finiq, është siguruar ***si shërbim auditimi*** me akt marrëveshjen të lidhur midis titullarëve të njësisë Bashkia Dropull dhe Finiq, me nr. 1333 prot, të ofertuesit dhe nr. 2465 prot, të përfituesit datë 4.10.2016, miratuar nga Ministri i Financave me shkresën nr. 13478/1prot, datë 31.10.2016, rikonfirmuar me shkresën e Ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr. 17390/1 prot, datë 05.11.2021, në zbatim të kërkesave të ligjit nr. 114/2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”, neni 10, shkronja “c”, si dhe nenit 64, shkronja “a” të ligjit nr. 139/2015 “Për Vetëqeverisjen Vendore”, pikat 3 dhe 6, të VKM nr. 83, datë 3.2.2016 “Për miratimin e Kriterëve të Krijimit të Njësisë të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik”, pika 6 shkronja “a”.

- Përbërja profesionale dhe kualifikimi i punonjësve të njësisë së auditimit të brendshëm.

Nga auditimi i dokumentacionit, konstatohet se stafi i NJAB për vitin 2021 është organizuar me 5 punonjës, ne nivel drejtorie me strukture 1 drejtues njësie, 1 përgjegjës sektori dhe 3 auditues.

Për vitin 2021 kjo njësi ka ne përbërjen e saj 3 punonjës, përkatësisht 1 drejtues (*me profil ekonomist me 36 vite vjetërsi në punë dhe 29 vite në auditim. Certifikuar viti 2005*), 1 përgjegjës sektori (*me profil ekonomist me 30 vite punë dhe 25 vite në auditim. Certifikuar viti 2005*) dhe 1 specialiste auditimi (*me profil financiar me 12 vite punë dhe 3 vite auditim. Certifikuar viti 2019*).

- Dokumentacioni baze mbi te cilën ushtron aktivitetin Drejtoria e Auditimit te Brendshëm.

Grupi i auditimit shqyrtoi evidencat dhe korrespondencën e kryerjes dhe raportimit te veprimtarisë audituese, planifikimin strategjik dhe atë vjetor, raportimin vjetor dhe periodik, ku konstaton se dokumentacioni baze mbi te cilën ushtron veprimtarinë NJAB, është si me poshtë:

Veprimtaria e AB është vlerësuar nga Drejtoria e Harmonizimit te Auditimit te Brendshëm, ne zbatim te programit per vlerësimin e jashtëm te cilësisë, me nr. 19733/1 prot, datë 10.11.2021, me objektiv:

- *Monitorimi dhe vlerësimi i veprimtarisë se Drejtorisë se Auditimit te Brendshëm, përputhshmëria, me përcaktimet ne Manualin e Auditimit te Brendshëm, Standartet ndërkombëtare te Pranuara, dhe;*
- *Vlerësimi i efektivitetit dhe efijencës se këshillave dhe rekomandimeve te adresuara per subjektet e audituara.*

Nga vlerësimi i kryer nga grupi i Auditimit te Drejtorisë Harmonizimit te Auditimit te Brendshëm, me Standartet ndërkombëtare te Auditimit te Brendshëm (*sipas raportit*), bazuar ne vlerësimin e kriterëve kryesore ISSPA (ISSPA 1100, ISSPA 1200, ISSPA 2000, ISSPA 2200, ISSPA 2300) dhe dytësore te grup standarteve te konsideruara shumë te rëndësishme, konstatohet se të gjitha Standartet kryesore janë vlerësuar me ngjyrë **të gjelbërta-**, duke dalë në një opinionin të përgjithshëm se “*Veprimtaria e Drejtorisë se AB është ne përputhje te plote, me kuadrin rregullator dhe Standartet ndërkombëtare per praktikat profesionale te auditimit te brendshëm*”.

Gjithashtu për përmisimin e disa prej fushave janë lënë dhe rekomandime, si vijon:

1. *Drejtoria e AB te përcaktojë vlerat e indikatorëve te matjes se performancës tek formularët (Aneks 1 – 4), si pjese e Programit te Sigurimit te Cilësisë dhe Përmirësimit, me qellim, vlerësimin e performancës te çdo mision auditimi bazuar ne piket respektive dhe plotësimin e raportit te rezultateve te sigurimit te cilësisë.*
2. *Listat verifikuese (anekseve 1 dhe 1/1), pjese te Programit te Sigurimit te Cilësisë dhe Përmirësimit, të plotësohen me përshkrimet përkatëse mbi komentet per materialin e dorëzuar per vlerësim.*
3. *Raportet e auditimit te jene konçiz dhe te përmbajë vetëm përshkrimet ne përputhje me përcaktimet e MAB-se, duke lënë jashtë detajet e parëndësishme qe mund te ndikojnë dhe ne besueshmërinë e raportit.*
4. *Rekomandimet e adresuara strukturës se audituar te përcjellin nje mesazh te qarte tek titullarët e subjekteve, qe moszbatimi i tyre sjell efekte negative ne realizimin e objektivave te vendosura nga menaxhimi.*

Ne zbatim te rekomandimeve te lëna, nga ana e Njesisë se Auditimit te Brendshme, **është hartuar plani i veprimit per zbatimin e rekomandimeve** te lëna ne Raportin Përfundimtar te vlerësimit te jashtëm te cilësisë, me shkresën nr. 201/1 datë 21.02.2022.

Ne lidhje me rekomandimet e lëna, nga ana e kësaj njësie janë pranuar të gjitha rekomandimet, duke vijuar me zbatimin e tyre përgjatë periudhës së aktivitetit të vitit 2022 e vazhdimësi.

Nga vlerësimi i kryer nga grupi i KLSH, për vitin 2021, pasi shqyrtoi evidencat dhe korrespondencën e kryerjes dhe raportimit të veprimtarisë audituese, planifikimin strategjik dhe atë vjetor, raportimin vjetor dhe periodik, konstaton se dokumentacioni baze mbi të cilën ushtron veprimtarinë NjAB, është si me poshtë:

1. Karta e Auditimit të Brendshëm në Njësisë së Auditimit Bashkia Dropull (që kryen shërbim dhe në Bashkinë Finiq), miratuar me Vendimin nr. 1 datë 18.10.2017, protokolluar me nr. 2990 prot datë 18.10.2017, dërguar Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm, me shkresën nr. 1367 prot datë 20.10.2017, është **përmirësuar** me Vendimin nr.1 datë 09.10.2020, protokolluar me nr. 3255/1 datë 09.10.2020, dërguar Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm, me shkresën nr. 1916/1 prot datë 13.10.2020.

2. Plani strategjik si dhe plani vjetor, për vitin 2021 është hartuar sipas kërkesave të nenit 18/2, të ligjit organik mbi auditimin dhe të seksionit 3, kreu II të MABP, si dhe të nenit 14, të ligjit nr. 114/2015, datë 22.10.2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”, në Manualin e AB (kap. III), pika 3.5 “Rishikimi i planeve strategjike dhe vjetore të auditimit të brendshëm”, të cilat janë miratuar me shkresën nr. 3255 prot, datë 09.10.2020, si dhe i janë dërguar strukturës përgjegjëse Drejtorisë së Harmonizimit të AB në Ministrinë e Financave, me shkresën nr. 1916 prot, datë 13.10.2020, i cili është rishikuar dhe miratuar me shkresën nr. 2909 prot, datë 19.10.2021 dhe strukturës përgjegjëse Drejtorisë së Harmonizimit të AB në Ministrinë e Financave, me shkresën nr. 1868 prot, datë 19.10.2021.

Në planet vjetore të auditimit janë përfshirë për auditim sistemet me risk të mesëm dhe të lartë, ku drejtimet kryesore të auditimit kanë qenë:

a- Vlerësimi mbi funksionimin e sistemit në lidhje me zbatimin e rekomandimeve që janë lënë në auditimet e mëparshme, si nga audituesit e brendshëm po kështu dhe nga auditimet e realizuara nga audituesit e jashtëm (KLSH).

b- Vlerësimi i funksionimit të sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit të brendshëm në përputhje me legjislacionin, për arritjen e objektivave dhe përmirësimin e performancës së njësisë qeverisjes vendore.

c- Vlerësimi i veprimtarisë së entitetit mbi menaxhimin efektiv të financave të Institucionit, menaxhimin e fondeve të prokuruar, menaxhimi i taksave dhe tarifave vendore, menaxhimi i aseteve toka, pyje, kullota, menaxhimi i shërbimeve publike, si dhe menaxhimi i burimeve njerëzore si aset me peshe me potenciale në impaktit që jep në implementimin e veprimtarisë së Njësisë.

d- Vlerësimi i situatës mbi detyrimet e prapambetura.

e- Vlerësimi mbi krijimin dhe funksionimin e shoqërisë “Ujësjellës kanalizime” “sha, duke vlerësuar hA.min dhe menaxhimin e programit ekonomik financiar, menaxhimin e të ardhurave të krijuara nga shitja e ujit apo dhe shërbimeve të ndryshme që kryhen ndaj klientit apo dhe nga subvencionet, funksionimi i sistemit kontabël dhe pasqyrat financiare, menaxhimi i fondeve të prokuruar, etj.

f- Vlerësimi i rregullshmërisë ligjore baze dhe mbështetëse si dhe rregullorja që drejton veprimtarinë e subjektit.

Nga Drejtoria e AB, referuar kërkesave të nenit 14, pika ‘ç’ të ligjit nr. 114/2015, datë 22.10.2015 “Për Auditimin e Brendshëm në Sektorin Publik”, është hartuar Raporti Vjetor i veprimtarisë, së bashku me pasqyrat përkatëse dhe pyetësonin e vetëvlerësimit për auditimin e brendshëm, miratuar nga Titullari dhe dërguar tek Drejtoria e Harmonizimit të

AB ne Ministrinë e Financave, me shkresën nr. 273 prot, datë 14.02.2022.

Veprimtaria e AB për periudhën 2021, jo plotësisht i është përmbajtur planit vjetor dhe strategjik te saj, në përputhje me standardet procedurat dhe etapat e auditimit të përcaktuara në Manualin e AB dhe Udhëzimin në fuqi, në fushën e AB, e cila paraqitet si me poshtë:

- **Angazhim i kombinuar**, ne zbatim te programit vjetor nr. 3225 prot, datë 09.10.2020, me program angazhimi pranë Bashkisë Finiq me nr. 2647 prot, datë 30.09.2021, për zhvillimin e një angazhimi per periudhën 01.01.2020 deri me 30.09.2021, janë planifikuar për tu audituar e gjithë veprimtaria e Bashkisë.

Gjate zbatimit te angazhimit te auditimit nga ana e NJAB, ne mënyrë paralele u paraqit për kryerjen e auditimit nga grupi i auditimit te Kontrollit te Larte te Shtetit, me shkresën nr.1116 prot, datë 02.11.2021, për te njëjtën periudhe e përcaktuar dhe ne angazhimin e NJAB.

Per këtë arsye u ndërpre auditimi nga ana e AB te Bashkise, kjo ne zbatim te ligjit nr. 139/2015 “Per vetëqeverisjen vendore” kreu IV “Marrëdhëniet midis qeverisjes qendrore dhe njërive te qeverisjes vendore” neni 13 “Mbikëqyrja dhe kontrolli” pika 5 te tij, e cila përcakton se: “Njësitë e qeverisjes vendore janë subjekt i kontrollit nga ana e KLSH, sipas legjislacionit ne fuqi”.

Me shkresën nr. 2647/6 prot, datë 02.11.202, nga NJAB është njoftuar Kryetari i Bashkise Finiq në lidhje me mos angazhimin e auditimit, pasi është prezencë e grupit të auditimit të KLSH, kërkesë e cila është pranuar nga ana e Kryetarit te Bashkise.

1. Është realizuar angazhim “*Auditimi i përputhshmërisë dhe rregullshmërisë*”, tek Shoqëria “**U.K.**”, ne zbatim te planit vjetor 2020 i rishikuar, miratuar nga Kryetari i Bashkisë me nr. 2709 prot, datë 27.08.2020, dhe programit te angazhimit me nr. 7/1 prot, datë 09.12.2020, ku është audituar veprimtaria e shoqërisë nga data 01.09.2019 deri me 31.12.2020, auditim i evaduar përfundimisht gjate 3 mujorit te pare te vitit 2021.

Objekti i auditimit ishte zbatimi i Vendimit te KM nr. 63 datë 27.01.2016 “*Për organizimin e operatorëve qe ofrojnë shërbimin e furnizimit me ujë te pijshëm, grumbullimin dhe trajtimin e ujerave te ndotura*”, ne drejtim te administrimit te aseteve, planifikimit dhe realizimit te ardhurave dhe shpenzimeve, vlerësimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit te brendshëm, etj.

2. Është realizuar angazhim “*Auditimi i përputhshmërisë dhe rregullshmërisë*”, ne Bashkinë Finiq, ne zbatim te planit vjetor 2021, miratuar nga Kryetari i Bashkisë me nr. 3225 prot, datë 09.10.2020, dhe programit te angazhimit me nr. 2648/4 prot, datë 30.09.2021, ku është audituar “*Vlerësimi i sistemit mbi detyrimet e prapambetura*”, për periudhë auditimi deri me 30.09.2021.

3. Është realizuar angazhim “*Auditimi i përputhshmërisë dhe rregullshmërisë*”, ne Bashkinë Finiq, ne zbatim te Udhëzimit te MFE (Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit te Kontrollit te Brendshëm Financiar Publik) nr.42, datë 27.10.2020 “*Mbi ndjekjen e zbatimit te rekomandimeve te dhëna nga auditimi i brendshëm ne sektorin publik*”, planifikimit vjetor per vitin 2021, miratuar nga Kryetari i Bashkisë me nr. 3225 prot, datë 09.10.2020, është konstatuar se:

3.1. Ne lidhje me rekomandimet e lëna pas përfundimit te “*Auditimit te kombinuar*”, te realizuar per veprimtarinë e periudhës 01.01. 2017 – 31.05.2018, dërguar Raporti final me shkresën nr. 3226/1, datë 10.01.2019, janë lënë gjithsej 50 rekomandime, nga te cilat janë pranuar 50 rekomandime, per te cilën **nuk është hartuar plani i veprimit**.

- **Rekomandime te karakterit organizative**, janë dhënë dhe pranuar 19 rekomandime, nga te cilat janë zbatuar 4 rekomandime, zbatuar pjesërisht ose ne proces zbatimi 7 rekomandime si dhe te pa zbatuara 8 rekomandime.

- **Rekomandime te karakterit per arkëtim**, janë dhënë dhe pranuar 31 rekomandime, nga te cilat nuk ka gjetur zbatim asnjë rekomandim.

3.2 Ne lidhje me rekomandimet e lëna pas përfundimit te “Auditimit te përputhshmërisë” te realizuar per “Vlerësimi i detyrimeve te prapambetura”, dërguar Raporti final me shkresën nr. 3824/6, datë 09.12.2020, janë lënë gjithsej 4 rekomandime, nga te cilat janë pranuar 4 rekomandime, ku deri me sot nuk është hartuar plani i veprimit. Rekomandime te karakterit organizative, janë dhënë dhe pranuar 3 rekomandime, nga te cilat janë zbatuar 2 rekomandime, dhe është ne proces zbatimi 1 rekomandim.

- Vlerësimi i procedurave dhe zbatimit të standardeve në kryerjen e auditimit të brendshëm.

Planifikimi i angazhimit është realizuar duke respektuar kërkesat e Manualit te AB kapitulli IV, pika 4.1.1 “Planifikimi i një angazhimi”, ku nga ana e grupit te auditimit janë zhvilluar takime për njohjen paraprake te subjektit qe do te auditohet me subjektin, veprime te cilat janë te dokumentuara me shkrim ne procesin e mbledhjes se informacionit dhe përgatitjes se programit te angazhimit.

Gjate kryerjes se angazhimit nga NJAB janë respektuar fazat e planifikimit, si Autorizimin për fillimin e auditimit, Njoftimin paraprak për fillimin e angazhimit, takimin fillestar, deklaraten e pavarësisë, vlerësimin e riskut, përcaktimin e drejtimeve te auditimit, duke e shoqëruar me testet përkatëse, përcaktimi i kostos se veprimit, masat për sigurimin e cilësisë, etj.

Janë respektuar kërkesat e Manualit te AB, kapitulli IV, pika 4.1.6 “Përgatitja e programit te angazhimit...”, ku për te arritur objektivat e angazhimit, janë trajtuar si fusha prioritare duke planifikuar, auditimin mbi zbatimin e rekomandimeve te lëna nga auditimi i brendshëm, vlerësimi i sistemit mbi funksionimin e kontrollit te brendshëm, vlerësimi i sistemit mbi prokurimin të fondeve publike, vlerësimi i sistemit mbi planifikimin dhe realizimin e te ardhurave nga taksat dhe tarifat vendore, menaxhimi i burimeve njerëzore, administrimi i buxhetit, deklaratave financiare, etj., pra rezulton se janë zbatuar drejt kriteret, lidhur me fushat prioritare për auditimin e subjekteve, pasi ato kanë përmbledhur orientimet kryesore të veprimtarisë në përputhje me risqet e subjekteve.

Vlerësojmë se në mbështetje me Manualin e AB të miratuar me Urdhrin MF nr.100, datë 25.10.2016 (seksioni VI, kreu III, pika 1), përgjithësisht programet kanë përmbledhur orientimet kryesore të veprimit në përputhje me risqet dhe problematikat e subjekteve dhe përmbajnë në mënyrë të qartë emërtimin e subjektit, llojin e auditimit, periudhën dhe afatin e misionit, drejtimit dhe grupin e punës.

- Vlerësimi i procedurave të parashikuara për raportimin dhe komunikimin e auditimit si: hA.mi i projekt-raportit të angazhimit, takimet me palën e audituar, hA.mi i raportit final, trajtimi i observacioneve, përgatitja e memorandumit.

Nga NJAB të Bashkisë janë respektuar kërkesat e manualit të AB, lidhur me procedurat e hA.mit të dokumenteve të auditimit, siç përcakton manuali i auditimit, pra janë respektuar hapat e një misioni angazhimi që nga procesi i planifikimit (përgatitja) e misionit të angazhimit, puna në terren, pasqyrimi i punës audituese (dokumentimi) i saj.

Për rastet e parregullsive dhe shkeljeve të konstatuara nga Auditi gjatë ekzaminimit të praktikave dhe dokumentacionit kontabël e administrativ, është mbajtur dokumentacioni i nevojshëm me personat përgjegjës për fiksimin e shkeljeve të ligjshmërisë dhe të disiplinës financiare.

Kjo strukturë ka plotësuar konformë kërkesave të manualit të AB, pyetësorin mbi veprimtarinë e saj, duke dhënë Opinionin mbi vlerësimin e sistemeve të kontrollit të

brendshëm të subjektin që ajo auditojë, sipas nivelit të rrishtat, reflektuar të formati 7, Kap II të MAB.

Në dosjet e auditimit ndodhen konfirmimet e raporteve të bëra nga subjektet e audituara, në zbatim të rekomandimeve të dhëna nga njësia e auditimit, veprime, të cilat përputhen me kërkesat e ligjit nr. 114/2015, datë 22.10.2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik” dhe të kapitullit VI “*Evidentimi dhe dokumentimi i punës audituese*” të Manualit të Auditimit të Brendshëm , miratuar me Urdhër të Ministrit të Financave me nr. 100, datë 25.10.2016.

- Vlerësimi i procedurave për rishikimin e brendshëm të cilësisë së punës audituese.

Nga dosjet objekt auditimi për periudhën audituese, grupi i punës konstatoi se, procedurat e rishikimit të brendshëm të cilësisë së punës audituese janë ndjekur vazhdimisht, siç është parashikuar në kërkesat e manualit të AB (Kap. IV, Pika 4.8.3).

- Vlerësimi i dokumentimit të punës audituese.

Nga njësia e AB të bashkisë, është plotësuar inventari i sugjeruar i dosjes koherente të auditimit, si dhe dosjet e përhershme për të gjitha subjektet që auditohet nga kjo njësi, ku janë plotësuar me dokumentacionin përkatës, kjo sipas kërkesave të Manualit të Auditimit të Brendshëm, kapit. VI “Evidentimi dhe dokumentimi i punës audituese”, formati 1 “Inventari i sugjeruar i dosjes koherente të auditimit” si dhe pikës 6.3 “Dosja e përhershme”.

Nga ekzaminimi i dokumentacionit, u vu re se të gjithë dosjet e evaduar janë arkivuar në përputhje me kërkesat e ligjit nr. 9154, datë 06.11.2003, “Për Arkivat” dhe në zbatim të tij “Norma tekniko-profesionale dhe metodologjike të shërbimit arkivor të Republikës së Shqipërisë”. Dosjet e auditimit vlerësohen të plotësuara sipas kërkesave të manualit, dhe të gatshme për arkivim.

(Mbi rezultatet e auditimit për vitin 2021, të dhënat janë në aneks 1.2 bashkëlidhur materialit).

Pika 2 e programit: Mbi planifikimin dhe zbatimin e planit të buxhetit për vitin 2021

- Mbi programimin e PBA 2021-2023 dhe programimi i buxhetit vjetor 2021.

Për vitin 2021, titullari i Bashkisë Finiq ka paraqitur në Këshillin e Bashkisë për miratim PBA 2021-2023 dhe buxhetin e vitit 2021, i cili është miratuar me VKB nr. 77, datë 29.12.2020, konfirmuar nga Prefekti i Qarkut Vlorë me shkresë nr.31/1 , datë 21.01.2021. Në hartimin dhe formulimin e deklaratave të politikave të programeve buxhetore, janë mbajtur në konsideratë objektivat e politikave të programeve buxhetore dhe janë dorëzuar në Ministrinë e Financave me relacionin shpjegues, si për fazën e parë dhe për fazën e dytë të PBA 2021-2023, nr. 424 , datë 19.02.2021.

Kërkesat buxhetore përmbajnë raportet standarde të përcaktuara në udhëzimet për hA.min e PBA 2021-2023, si misionin, deklaratat, shpenzimet sipas programeve, Artikujve, produkteve, si dhe projektet me financim të brendshëm e të huaj, si dhe raportet e projekteve të investimeve.

Struktura buxhetore për Programin Buxhetor Afatmesëm të këtij institucioni, paraqitet në 8 - programe buxhetore. Gjatë hartimit të PBA për vitet 2021-2023 janë përcaktuar “Përshkrimi” i çdo program, “Politika e programit”, “Qëllimi i Politikës së programit”, “Objektivat e politikës së programit”. Gjithashtu çdo program ka të përcaktuar produktet e programeve buxhetore, në të dy fazat e përgatitjes së tij, shpërndarja e fondeve sipas programeve paraqitet në pasqyrën si më poshtë:

Programimi i shpenzimeve për vitin 2021 i detajuar sipas programeve paraqitet:

Nr.	Shpenzimet sipas programeve	Viti 2021	
		000/lekë	%
1	Plani Menaxhim Admin	121,967	19
2	Pastrim gjelbërimi	67,476	10.6
3	Arsimi parashkollor	12,753	2
4	Shërbimi Zjarrfikës	12,765	2
5	Ujitje kullim	15,837	2.5
6	Rrugët rurale	21,932	3.4
7	Administrim Pyjor	5,800	1
8	Emergjencat Civile	9,180	1.5
9	Ujësjetësi	371,119	58
	Shuma	638,829	100

Ndarje e shpenzimeve sipas natyrës për vitin 2021, paraqitet në pasqyrën si më poshtë:

Nr.	Shpenzimet sipas ndarjes ekonomike	Viti 2020	
		000/lekë	%
1	Paga/Sig.shoqerore	110,805/18,685	20.3
2	Shpenzime operative	66,796	10.5
4	Investime	430,863	67.4
5	Te tjera 604-609	11,680	1.8
	Shuma	638,829	100

Nga të dhënat e pasqyrës, konstatohet se pjesa dërmuese e fondeve rreth 67.4% shkon për zërin investime.

Planifikimi i zërave të shpenzimeve për *“fondin e pagave” dhe “sigurimeve shoqërore” (600, 601)*, llogaritja e tyre është bazuar në nivelin aktual të punonjësve për secilin program buxhetor të pagave sipas kategorive të përcaktuara në legjislacionin në fuqi.

Planifikimi i zërave të shpenzimeve për *Shpenzime të tjera korrente (602-609)*, llogaritja është bërë bazuar në kërkesat e institucioneve të vartësisë së këtij institucioni, limiteve të miratuara nga Këshilli Bashkiak, limiteve të shpenzimeve të periudhave paraardhëse dhe realizimi i pritshëm.

Planifikimi i zërave të shpenzimeve për *“investime” (230-231)*, është bërë duke mbajtur në konsideratë tendencën e realizimit të të ardhurave të veta, grandit dhe fondet që vijnë nga buxheti i shtetit dhe ato të FZHR-së.

Për vitin 2021, buxheti vjetor është miratuar me Vendim të Këshillit Bashkiak nr. 75, datë 29.12.2020, konfirmuar nga Institucioni i Prefektit të Qarkut Vlorë, nr. 31/1, datë 21.01.2021

Burimet e financimit të buxhetit të bashkisë për vitin 2021, janë si në pasqyrën që vijon:

Në 000/lekë

Nr.	Emërtimi	Plani i vitit 2021	
		Të Ardhurat	Shpenzimet
1	Të ardhura të trashëguara nga viti paraardhës	2,618	
2	Transfertsë e pakushtëzuar trashëguar viti pasardhës	76	
3	Transferta specifike të Trashëguar	2,093	
4	Plani i të ardhurave viti ushtrimor	89,553	
	Transfertsë e pakushtëzuar (Granti)	130,908	
5	Transferta specifike	413,581	
6	Paga (600)		129,490
7	Sigurime shoqërore (601)		66,796
8	Shpenzime operative (602)		64,744
9	Transferta (604) Fondi Rezervë		9,180

Nr.	Emërtimi	Plani i vitit 2021	
		Të Ardhurat	Shpenzimet
10	Inv(230 +231) nga ardhurat e Tr. Pakushez		366,119
11	Investime nga FZHR e M. Linjës		
	Te tjera (166, 651, 603, 604, 606)		2,500
Totali i buxhetit		638,829	638,829

Për vitin 2021, të ardhurat e veta dhe grand i pakushtëzuar zënë 34.9% ose në vlerën 223,155 mijë lekë ndërsa 65 % janë grante specifike dhe te kushtëzuara ose në vlerën 415,674 mijë lekë.

Në buxhetin e miratuar për vitin 2021, konstatohet se jo e gjithë shuma e detyrimeve kreditore të jetë programuar për likuidim që sipas pasqyrave financiare për vitin 2021, janë në shumën totale **52,734,478 lekë** ose 8.25% e buxhetit fillestarë, nga të cilat:

- Llogaria 467- *Kreditorë të ndryshëm*, në vlerën 48,538,162 lekë.
- Llogaria 401-408- *Furnitor e llogari lidhura me to*, në shumën 4,196,325 lekë.

Mos programimi është në kundërshtim me kërkesat e nenit 101 të Udhëzimit të MF nr. 2, datë 06.02.2012 "Për procedurat Standard të zbatimit të buxhetit".

- Mbi dokumentacionin mbi çeljen e fondeve buxhetore të vitit dhe ndryshimet sipas Akteve Normative. Kontrolli i realizimit të shpenzimeve bazuar në nivelin e fondeve të çelura.

Për të gjithë periudhën e audituar, ndarja e plan buxhetit dhe detajimi i tyre në nivel titulli, kapitulli, Artikulli dhe nën Atikulli është kryer në respektim të disiplinës buxhetore sipas strukturës dhe burimeve të financimit. Në këto programe buxhetore është bërë shpërndarja e fondeve të vënë në dispozicion nga Pushteti Qendror të grandëve nëpërmjet transfertës së pakushtëzuar, transfertës së kushtëzuar dhe fondeve të krijuar nga burimet e veta, për kryerjen e funksioneve të veta, ato të deleguara dhe të përbashkëta si dhe shpërndarjen e fondeve të granteve.

Gjatë vitit si rezultat i çeljeve të reja në llogarinë e njësisë vendore në thesar, vlerat përkatëse të buxhetit vjetor kanë pësuar ndryshime në kuptimin e vlerës totale, pasi janë çelur fondet për funksionet e deleguara, grandëve qeveritare, ndihma ekonomike, shpërblime lindje, etj., të cilat nuk kanë qenë të pasqyruara në çeljen fillestare të vitit, të cilat janë kryer me Vendime të Këshillit të Bashkisë, sipas Vendimeve të Këshillit të Bashkisë si më poshtë:

Për vitin 2021, me VKB nr. 9, datë 30.03.2020 "Për disa shtesa në Buxhetin e Bashkisë Finiq për vitin 2021", shprehur ligjshmëria nga Prefekti i Qarkut Vlorë me shkresën nr. 274/1, prot, datë 06.04.2021, për shtesë në vlerën 22,000 mijë lekë + 784 mije lekë + 3,500 mijë lekë, te ardhura nga qarku.

VKB nr. 9, datë 30.03.2021 "Per disa shtesa në Buxhetin e Bashkisë Finiq për vitin 2021", shprehur ligjshmëria nga Prefekti i Qarkut Vlorë me shkresën nr. 930/1 prot, datë 22.9.2020, për shtesën në vlerën 22.000 mijë lekë +784 shtese fondi per arsimin.

VKQ nr. 21, datë 23.09.2021 "transferim nga Qarku Vlore per shtesa në Buxhetin e Bashkisë Finiq për vitin 2021", për shtesën në vlerën 3.500 mijë lekë.

VKB nr. 39, datë 12.11.2021 "Per disa shtesa dhe ndryshime në Buxhetin e Bashkisë Finiq për vitin 2021", shprehur ligjshmëria nga Prefekti i Qarkut Vlorë me shkresën nr. 930/1, dt 23.11.2021 "Per disa shtesa në Buxhetin e Bashkisë Finiq për vitin 2021, per likuidimin e detyrimeve te prapambetura me shkresën nr. 22818 dt 20.12.2021 per shumen 3,454 mije/lekë.

Për viti 2021, si rezultat i këtyre ndryshimeve buxheti përfundimtar i planifikuar vlera me të cilat është rakorduar me thesarin në fund të vitit, nga 638,829 mijë lekë në fillim të vitit, në fund të vitit është për vlerën 962,042 mijë lekë. (invalidë ndihme ekonomike +99292).

- Mbi dokumentacionin mbi saktësinë e realizimit të treguesve buxhetor dhe pasqyrimi në raportet e monitorimit.

Është rakorduar çdo muaj me Degën e Thesarit Delvinë, si për shpenzimet e kryera ashtu edhe për të ardhurat, duke mbajtur akt rakordime përkatëse, janë ruajtur kufijtë e miratuar të shpenzimeve në total dhe për çdo Artikull e nën Artikull sipas klasifikimit ekonomik. Në të gjithë periudhën e audituar janë respektuar të gjitha procedurat ligjore për çeljen e fondeve me degën e thesarit Finiq duke pasqyruar rregullisht dhe periodikisht ndryshimet në buxhetin fillestar për vitin respektiv të realizuar me vendimin e këshillit bashkiak, ose të diktuar nga grandet e deleguara nga pushteti qendror. Nga auditimi i dokumentacionit të vënë në dispozicion mbi plan buxhetin dhe detajimin e tyre në nivel titulli, kapitulli, Artikulli, nën Artikulli u konstatua se në të gjitha rastet është respektuar disiplina buxhetore sipas pasqyrës më poshtë:

Pasqyra e realizimit të treguesve të buxhetit për vitin 2021, në tërësi.

Në 000/lekë

Nr	Emërtimi	2021		
		Plan	Fakt	Real.%
1	Paga 600	126,691	121,621	95.9%
2	Sigurime shoqërore 601	21,505	19,193	89.2%
3	ShP. Operat 602+ F.rezerv	71,433	66,899	93.6%
4	Emergj. Civile	2,734	2,537	92.8
5	K. Qarkut 604	1,000	501.5	50%
6	Nd ekonom invalid 606	94,805	93,889	99%
7	Mjete ne ruajtje 466			
8	Investime 230-231	644,246	585,535	90.88
	Totali	962.414	890,175	92.5%

Sa më sipër për vitin 2021, shpenzimet buxhetore janë planifikuar në vlerën 962,414 mijë lekë dhe realizuar në vlerën 890,175 mijë lekë ose në masën 92.5 %, sipas Artikujve: paga në masën 95.6%, sigurime në masën 89 %, shpenzime operative në masën 93.6 %, dhe investime në masën 90.8 %.

Sipas burimeve të financimit për vitin 2021, **nga transferta e pakushtëzuar** (grandi) treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 138,062 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 137,775 mijë lekë ose në masën 99,7 %.

Nga këto investime nga vlera 45,244 mijë lekë planifikuar është realizuar në vlerën 43,682 mijë lekë ose në masën 96.5 %, kjo për shkak se faturat për likuidim janë të muajit dhjetor 2021 që janë pasqyruar si detyrime të viti në mbylljen e pasqyrave financiare.

Nga të ardhurat e trashëguara dhe të ardhurat e vitit, treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 92,171 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 75,475 mijë lekë ose në masën 81.88%.

Nga këto, paga nga vlera 38,582 mijë lekë planifikuar është realizuar në vlerën 38,327 mijë lekë ose në masën 99.1 %, Sigurime shoqërore nga 8,461 mijë lekë është realizuar në vlerën 7,621 mijë lekë ose në masën 90 %, shpenzime operative nga 25,080 mijë lekë planifikuar janë realizuar në vlerën 21,133 mijë lekë ose në masën 84.2 % dhe investime nga 14,441 mijë lekë planifikuar janë realizuar në vlerën 3,211 mijë lekë ose në masën 19 %, kjo për shkak i mosrealizimit të të ardhurave vjetore të cilat nga vlera 92,171 mijë lekë të planifikuara janë realizuar në fakt për vlerën 71,458 mijë lekë.

Pra planifikimi i shpenzimeve buxhetore nuk është real dhe i mbështetur në burime të sakta financimi për të ardhurat e veta. Po ashtu në planifikimin e shpenzimeve nuk janë marrë në konsideratë faturat e palikujduara të vitit paraardhës që për vitin 2020 janë në vlerën **63 milionë lekë** ose 30% e buxhetit fillestarë.

Në planifikimin e shpenzimeve nuk janë marrë në konsideratë faturat e palikujduara të vitit paraardhës që për vitin 2020 janë në vlerën **65,375,633 lekë**, nga e cila janë planifikuar në buxhetin e vitit vijuar vlera prej 22,000 mijë lekë ose 36% e totalit, të dhëna sipas pasqyrës si vijon.

Periudha	Detyrimet në fund të periudhës	Vlera e detyrimeve të planifikuara	VKB nr./datë	Llog 602	Llog. 230-231
Viti 2020	65,375,633	22,000,000	77/29.12.2020	10,000,000	12,000,000
Viti 2021	52,734,478	10,000,000			10,000,000

Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin dhe zbatimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, ligjin nr. 68/2017, datë 27.4.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”; ligjin nr. 139/2015, datë 17.12.2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, UMF nr. 10, datë 28.02.2017, “Për përgatitjen e programit buxhetor afatmesëm 2018-2020”, si dhe UMF nr. 10/1, datë 28.02.2017 “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm për Pushtetin Vendor” dhe Vendimet përkatëse të Këshillit Bashkiak.

Nga transferta e pakushtëzuar sektoriale treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 60,924 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 51,103 mijë lekë ose në masën 84 %. Nga këto investime nga 1,000 mijë lekë planifikuar janë realizuar në vlerën 0 mijë lekë kjo për shkak se nuk kanë kryer procedurë prokurimi.

Nga fondet e deleguara treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 87,017 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 86,498 mijë lekë ose në masën 99 %.

Sa më sipër u konstatua se ka diferenca të dukshme midis treguesve të hartimit planifikimit në fillim të vitit dhe zbatimit të buxhetit, përse i përket pjesës së të ardhurave të veta dhe shpenzimeve të tyre, kështu nga të ardhurat veta të planifikuara dhe të realizuara, e këto të fundit të alokuara në buxhetet respektive ka diferenca të dukshme duke bërë që buxheti për vitin 2020 të ketë mosrealizime kjo paraqitet në pasqyrën si më poshtë:

Vitet	Programimi dhe realizimi i të Ardhurave		Diferenca	Planifikimi dhe përdorimi i të ardhurave në Buxhet		Diferenca
	Plani	Fakti		Plani fillim Buxhetit	Fakti në thesar sipas realizimit dhe i trashëguar.	
Viti 2021	89,553	68,985	20,528	89,553	68,985	20,528

Sipas planifikimit dhe realizimit në buxhet për vitin 2021, të ardhurat nga taksat e tarifave vendore gjithsej nga 89,533 mijë lekë në buxhetin fillestar, janë çelur në thesar sipas realizimit faktik dhe ato të trashëguara në vlerën 68,985 mijë lekë ose 52 %, **me një mosrealizim në vlerën 20,528 mijë lekë.**

Miratimi i buxhetit faktik për vitin 2021 është me VKB nr. 12, datë 30.03.2021.

Titulli i gjetjes 1: Në Bashkinë Finiq u konstatua se ka diferenca të dukshme midis treguesve të hartimit dhe zbatimit të buxhetit, përse i përket pjesës së të ardhurave të veta dhe shpenzimeve të tyre.

Situata:

Nga auditimi, rezulton se për vitin 2021, shpenzimet buxhetore janë planifikuar në vlerën 962,414 mijë lekë dhe realizuar në vlerën 890,175 mijë lekë ose në masën 92.5 %, sipas A.kujve: paga në masën 95.9%, sigurime në masën 89.2 %, shpenzime operative në masën 93.6 % dhe investime në masën 90.88 %.

Nga transfertat e pakushtëzuar (grandi) treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 138,062 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 137,775 mijë lekë ose në masën 99,7 %. Nga këto investime nga vlera 45,244 mijë lekë e planifikuar është realizuar në vlerën 43,682 mijë lekë ose në masën 96.5 %, kjo për shkak se faturat për likuidim janë të muajit dhjetor 2021 që janë pasqyruar si detyrime të viti në mbylljen e pasqyrave financiare.

Nga të ardhurat e trashëguara dhe të ardhurat e vitit, treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 92,171 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 75,475 mijë lekë ose në masën 81.88%.

Nga këto, paga nga vlera 38,582 mijë lekë planifikuar është realizuar në vlerën 38,327 mijë lekë ose në masën 99.1 %, Sigurime shoqërore nga 8,461 mijë lekë është realizuar në vlerën 7,621 mijë lekë ose në masën 90 %, shpenzime operative nga 25,080 mijë lekë planifikuar janë realizuar në vlerën 21,133 mijë lekë ose në masën 84.2 % dhe investime nga 14,441 mijë lekë planifikuar janë realizuar në vlerën 3,211 mijë lekë ose në masën 19 %, kjo për shkak i mosrealizimit të të ardhurave vjetore të cilat nga vlera 92,171 mijë lekë të planifikuara janë realizuar në fakt për vlerën 71,458 mijë lekë.

Në planifikimin e shpenzimeve nuk janë marrë në konsideratë faturat e palikujduara të vitit paraardhës që për vitin 2020 janë në vlerën **65,375,633 lekë**, nga e cila janë planifikuar në buxhetin e vitit vijuar vlera prej 22,000 mijë lekë ose 36% e totalit, të dhëna sipas pasqyrës si vijon.

Periodha	Detyrimet në fund të periudhës	Vlera e detyrimeve të planifikuara	VKB nr./datë	Llog 602	Llog. 230-231
Viti 2020	65,375,633	22,000,000	77/29.12.2020	10,000,000	12,000,000
Viti 2021	52,734,478	10,000,000			10,000,000

Mos planifikimi i plotë i vlerës së faturave të palikujduara në fund të periudhave ushtrimore, vjen nga mos realizimi i të ardhurave vjetore të cilat nga 89,553 mijë lekë të parashikuara, janë realizuar në vlerën 68,985 mijë lekë ose 77 %, pra planifikimi i shpenzimeve buxhetore nuk është real dhe i mbështetur në burime të sakta financimi për të ardhurat e veta.

Nga transfertat e pakushtëzuar sektoriale treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 60,924 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 51,103 mijë lekë ose në masën 84 %. Nga këto investime nga 1,000 mijë lekë planifikuar janë realizuar në vlerën 0 mijë lekë kjo për shkak se nuk kanë kryer procedurë prokurimi.

Nga fondet e deleguara treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 87,017 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 86,498 mijë lekë ose në masën 99 %.

Sa më sipër u konstatua se ka diferenca të dukshme midis treguesve të hartimit planifikimit në fillim të vitit dhe zbatimit të buxhetit, përse i përket pjesës së të ardhurave të veta dhe shpenzimeve të tyre, kështu nga të ardhurat veta të planifikuara dhe të realizuara, e këto të fundit të alokuara në buxhetet respektive ka diferenca të dukshme duke bërë që buxheti për vitin 2021 të ketë mosrealizime kjo paraqitet në pasqyrën si më poshtë:

Vitet	Programimi dhe realizimi i të Ardhurave		Diferenca	Planifikimi dhe përdorimi i të ardhurave në Buxhet		Diferenca
	Plani	Fakti		Plani fillim Buxhetit	Fakti në thesar sipas realizimit dhe	

					i trashëguar.	
Viti 2021	89,553	68,985	20,528	89,553	68,985	20,528

Kriteri:

Ligji nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin dhe zbatimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, ligjin nr. 9632, datë 30.10.2006 “Për sistemin e taksave vendore” të ndryshuar, ligjin nr. 68/2017, datë 27.4.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”; ligjin nr. 139/2015, datë 17.12.2015 “Për Vetëqeverisjen vendore”, UMF nr. 10, datë 28.02.2017, “Për përgatitjen e programit buxhetor afatmesëm 2018-2020”, si dhe UMF nr. 10/1, datë 28 02 2017 “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm për Pushtetin Vendor”; Udhëzimi nr. 23 datë 22.11.2016, “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm” dhe Vendimet përkatëse të Këshillit Bashkiak

Ndikimi/Efekti:

Planifikimi i të ardhurave të veta, zërave të shpenzimeve dhe investimeve dhe mos realizimi i tyre, kryesisht për shkak të mosrealizimit të ardhurave, sjellin mungesa në plotësimin e nevojave reale të komunitetit dhe ulje të performancës të njësisë vendore në drejtim të këtyre shërbimeve.

Shkak:

Analizat e punës për realizimin e të ardhurave dhe shpenzimeve në buxhetet paraardhëse nuk janë bërë të plota, duke mos nxjerrë konkluzione të sakta për realizimet dhe mosrealizimet e buxheteve gjatë viteve.

Rëndësia: I mesëm

Për këtë rekomandojmë:

Kryetari i Bashkisë Finiq në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës dhe Sektorin e të Ardhurave Bashkia Finiq, të marrë masë në mënyrë që të mos krijohen diferenca të dukshme midis parashikimit dhe realizimit të buxhetit, për hartimin e një buxheti real, mbështetur në realizimin e mundshëm dhe objektiv të të ardhurave dhe shpenzimeve.

Të bëhen periodikisht analizat e punës për realizimin e buxheteve paraardhës duke nxjerrë konkluzione të sakta për realizimet dhe mosrealizimet e buxheteve përkatëse.

- Mbi dokumentacionin mbi nivelin e faturave të palikujduara, vendimet gjyqësore, vendimet e shpronësimeve.

Nga të dhënat e bilancit, konstatohet se totali i faturave të palikujduara në fund të vitit 2021 në janë për **vlërën 52,734,478 lekë**, nga këto:

Llog (401-408) “Furnitor e llogari të lidhura me to”, paraqiten në **vlërën 4,196,324.8 lekë** sipas të dhënave të pasqyrës si më poshtë:

llog (467) “Kreditorë të ndryshëm”, në **vlërën 48,538,153 lekë** (analitikisht janë evidentuar ne faqen 17-18 të Projektraportin e Auditimit).

Sa më sipër nga Drejtoria e Financës nuk janë zbatuar kërkesat e ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” nenet 42,43,47,50,52 dhe 65, UMF nr. 2 datë 06.02.2012 “Për procedurat standarde të zbatimit të Buxhetit” i ndryshuar, pikat 253,354, UMF nr. 5, datë 27.12.2014 “Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura”, pikat 82-91 dhe ligjit nr. 68/2017 datë 27.04.2017 “Për financat e Vetëqeverisjes Vendore” neni 40, 48.

Detyrimet e palikujduara janë raportuar në mënyrë periodike pranë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, të cilat referuar dhe të dhënave të rubrikës “Detyrimet e prapambetura”,

sipas viteve dhe llojeve të detyrimeve të grupuara në raportet vjetore të detyrimeve të prapambetura paraqiten më poshtë si vijon:

Tabela – Shuma e detyrimeve të prapambetura në fund të periudhës 31.12.2021

Detyrime	Detyrimi në fillim të vitit i mbartur në 31.12.2020	Detyrimi i krijuar në periudhën 01.01.2021-31.12.2021	Total Detyrime	Shlyerja e detyrimeve gjatë vitit 2021	Mbetja e Detyrimeve në fund të periudhës 31.12.2021
Investime	25,099,321	6,721,749	31,821,070	11,227,494	20,593,576
Investime nga FZSH	0	0			0
Mallra dhe shërbime	32,888,813	10,708,310	43,597,123	12,115,701	31,481,422
Vendime gjyqësore	99,930	2,061,216	2,161,146	1,501,666	659,480
Të tjera	2,274,446	0	2,274,446	2,274,446	0
Totali	60,362,510	19,491,275	79,853,785	27,118,307	52,734,478

Konkluzion: Nga të dhënat konstatohet se nuk ka diferenca midis faturave të palikujduara në fund të vitit 2021 (kreditorë) dhe paraqitura në bilanc dhe ato që subjekti raporton në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë.

Nga auditimi i pagesave për shpenzime operative/ investime/ etj, të realizuara nga ana e Bashkisë Finiq, për periudhën 01.01.2021 – 31.12.2021, u konstatua se nuk janë likuiduar brenda **afatit 30 ditorë** nga momenti i paraqitjes se tyre gjithsej **21 fatura** në vlerën **21,971,989 lekë**.

Nga auditimi i pagesave për shpenzime operative/ investime/ etj, të realizuara nga ana e Bashkisë Finiq, për periudhën 01.01.2021 – 31.12.2021, u konstatua se **4 fatura** nuk janë likuiduar në vlerën e plotë të faturave, sipas pasqyrës si më poshtë:

PERIUDHA	Nr/datë fature	Shuma	Nr/USH	Vlera	Diferenca
Viti 2021	Nr.85/2021,dt.26.07.2021	94,467,233	282 dt 28.07.2021	87,687,721	6,779,512
Viti 2021	Nr.6/2021,dt.14.04.2021	60,874,673		60,000,000	
Viti 2021	Nr.48,dt.02.12.20		366 ,dt.01.10.2021	217,453	657,220
Viti 2019	Nr.63 dt 10.04.2019	17,300,176	424 dt 26.10.2021	3,000,000	14,300,176

Titulli i gjetjes 2: Në Bashkinë Finiq u konstatua se në buxhetin e vitit 2021 nuk është programuar i plotë likuidimi i detyrimeve për faturat të palikujduara, si dhe nuk është ndjekur radha e likuidimit.

Situata:

Nga të dhënat e bilancit, konstatohet se totali i faturave të palikujduara në fund të vitit 2021 paraqitet në **vlerën 52,734,478 lekë** nga këto: Llog (401-408) “Furnitor e llogari të lidhura me to”, paraqiten në **vlerën 4,196,324 lekë** dhe detyrime të tjera në llog (467) “Kreditorë të ndryshëm”, paraqitet në **vlerën 48,538,153 lekë**.

Në planifikimin e shpenzimeve për mallra/shërbime e investime (art 602 dhe 231), bashkia fillimisht duhet që në buxhet të planifikojë detyrimet e prapambetura (kreditor), të cilat janë mbajtur pjesërisht në konsideratë gjatë zbatimit të tij dhe në raport me fondet e mbetura të planifikojë procedurat e domosdoshme për vitin pasardhës, kjo për të shmangur në maksimum rritjen e nivelit të kreditorëve në fund të periudhave ushtrimore.

Situata financiare e Bashkisë Finiq, sipas të dhënave të shpenzimeve buxhetore për vitin 2021 dhe gjendjes së faturave të palikujduara në fund të periudhës ushtrimore paraqitet në nivelit 5.9 % të shpenzimeve vjetore të miratuara, të dhënat të cilat tregojnë se kjo bashki nuk është në vështirësi financiare.

Nga të dhënat e pasqyrës së gjetjes se faturave të palikujduara në fund të periudhave ushtrimore dhe planifikim në buxhetin pasardhës për likuidim, konstatohet se nuk ndiqet radha e pagesës, ku vërehen faturave të viteve të kaluara të cilat ose nuk parashikohen ose parashikohen me diferenca, kjo e fundit ndodh dhe për faturat e viteve të fundit, megjithëse punimet/shërbimet kanë përfunduar dhe subjektet kanë paraqitur faturat për likuidim.

Mos planifikimi i vlerës së plotë të faturave dhe pse janë me dokumentacion të rregullt, çon në trajtim me dy standarte të subjekteve, duke penalizuar disa dhe favorizuar disa të tjera, **duke mos ndjekur radhën e pagesës sipas periudhave**, si dhe i jep mundësi padrejtësisht bashkisë që me fondet të cilat nuk planifikohen për likuidimet të këtyre faturave kreditore të planifikojë shpenzime për shërbime/ blerje mallra dhe investime jo në raport të fondet, duke krijuar dhe rritur vlerën e faturave kreditore ose thënë ndryshe borxhin që bashkia Finiq ka ndaj subjekteve të ndryshme.

Nga auditimi i pagesave për shpenzime operative/ investime/ etj, të realizuara nga ana e Bashkisë Finiq, për periudhën 01.01.2021 – 31.12.2021, u konstatua se nuk janë likuiduar 21 fatura në vlerën 21,971,989 lekë **brenda afatit 30 ditorë** nga momenti i paraqitjes se tyre.

Nga auditimi i pagesave për shpenzime operative/ investime/ etj, të realizuara nga ana e Bashkisë Finiq, për periudhën 01.01.2021 – 31.12.2021, u konstatua se 4 raste faturat nuk janë likuiduar në vlerën e plotë të faturave, sipas pasqyrës si më poshtë:

PERIUDHA	Nr/datë fature	Shuma	Nr/USH	Vlera	Diferenca
Viti 2021	Nr.85/2021,dt.26.07.2021	94,467,233	282 dt 28.07.2021	87,687,721	6,779,512
Viti 2021	Nr.6/2021,dt.14.04.2021	60,874,673		60,000,000	
Viti 2021	Nr.48,dt.02.12.20		366 ,dt.01.10.2021	217,453	657,220
Viti 2019	Nr.63 dt 10.04.2019	17,300,176	424 dt 26.10.2021	3,000,000	14,300,176

Nga të dhënat, konstatohet se nga vlera e kontraktuar dhe përfunduar prej 133,938 mijë lekë është likuiduar gjatë vitit 2021 vlera 46,246 mijë lekë ose 34.5% e vlerës së kontratave të lidhura, veprime të cilat tregojnë se planifikimi dhe realizimi i kontratave nuk bazohet në sasinë e fondeve në dispozicion të njësisë vendore, duke çuar në rritjen e faturave të palikujduara në fund të periudhave ushtrimore, kjo si rezultat i mos realizimit të të ardhurave dhe planifikimit të shpenzimeve në raport me planin dhe jo faktin e të ardhurave të realizuara në vitin paraardhës.

Kriteri:

Veprimet dhe mosveprimet e mësipërm janë në kundërshtim me nenet 50 - 51 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë, i ndryshuar; pika 101 dhe 102 të udhëzimit të MFE nr. 2, datë 06.02.2012 “Për Procedurat Standarde të Zbatimit të Buxhetit” me ndryshime; neni 47 të ligjit nr. 68/2017 “Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore”; nenet 79 -80 -81 dhe pikat 8 dhe 184 të Udhëzimit nr. 9, datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar; Udhëzimin e MFE nr.37, datë 06.10.2020 “Për monitorimin dhe publikimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të qeverisjes së përgjithshme”, si dhe pikën 15 në Udhëzimin nr.5, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në Udhëzimin nr.8 datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme”, i ndryshuar, si dhe Udhëzimi i MF nr. 5, datë 27.12.2014 ndryshuar me UMF nr. 5/1, datë 21.5.2014 “Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura.

Ndikimi/Efekti:

Nuk është respektuar radha e likuidimit të detyrimeve për faturat e periudhave të mëparshme me buxhetin e vitit pasardhës, nuk është bërë analizë nga titullari i institucionit si dhe nxjerrja e përgjegjësisë administrative për detyrimet e prapambetura.

Shkaku:

Nga mos realizimi i të ardhurave. Analizat e faturave të papaguara për mallrat, shërbimet dhe detyrimet e tjera të papaguara nuk janë bërë të plota në buxhetet paraardhëse, duke

mos nxjerrë konkluzione të sakta për krijimin dhe akumulimin e detyrimeve të prapambetura dhe analizimin e të gjitha detyrimeve.

Rëndësia: E lartë

Për këtë rekomandojmë:

- Kryetari i Bashkisë në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës Bashkia Finiq, të marrë masa për:
- Miratimin e fondeve sipas funksioneve dhe zërave të shpenzimeve, prioritet të kenë detyrimet e papaguara të vitit paraardhës, për të cilat të bëhet përcaktimi i tyre në vlerë dhe detajimi për çdo program.
 - Planifikimin e procedurave për investime/shërbime dhe blerje mallrash të bëhet mbi bazën e realizimit të të ardhurave dhe jo të planit, kjo për të ulur në maksimum vlerën e kreditorëve (faturave të palikujduara), në fund të periudhës, duke planifikuar ato shërbime/ investime më të domosdoshme për nevojat e Bashkisë Finiq.
 - Shpërndarja e fondeve buxhetore të bazohet në parashikimin e fluksit të hyrjeve të parasë dhe të angazhimeve, ku të sigurohet një përdorim eficient i burimeve financiare, duke rritur financimet nga të ardhurat e veta.
 - Të paraqesë në mbledhjen e Këshillit Bashkiak, një material për gjendjen e faturave të pa likuiduara në vite, të hartojë një grafik duke zbatuar të gjitha radhën e pagesave sipas nivelit të realizimit të të ardhurave.
 - Mbi dokumentacionin mbi çeljen dhe ekzekutimi i fondeve të përfituara përmes FZHR, saktësia e raportimit buxhetor të tyre.

Nga të dhënat e paraqitura për periudhën objekt auditimi rezulton se bashkia Finiq nuk ka procedura prokurimi për fonde të FZHR, nuk ka objekte në zbatim nga fondet e FZHR dhe nuk ka fatura të palikujduara nga investimet e kryera me fondet e FZHR.

- Raportet e Monitorimit

Për vitet 2020 dhe 2021, nuk janë përgatitur raporte 4-mujore për procesin e buxhetit realizimit të tij në nivel programesh, duke përfshirë misionin dhe objektivat dhe ndjekjen e realizimit të tyre.

- Çelja dhe ekzekutimi i fondeve të përfituara nëpërmjet FZHSH dhe Ministrisë së linjës, saktësia e raportimit buxhetor të tyre.

Nga auditimi i evidencave të marra nga Drejtoria e Financës/ Buxhetit për periudhën 01.01.2021 – 31.12.2021, në lidhje me investimet publike, u konstatua se:

Për financimet nga Ministritë e linjës, FZHR dhe donatorë të tjerë, për vitin 2021 janë lidhur gjithsej 2 kontrata në vlerën 77,618,446 lekë.

<u>Titulli i gjetjes 3: Mos faturimi në afat i faturave të shitjes.</u>
--

Situata:

Nga testimi me zgjedhje i dy kontratave për likuidim, u konstatua se:

1- Kontrata nr. 1942, datë 19.07.2021 e lidhur midis Bashkisë Finiq dhe bashkimit të OE “K.+A.B.” shpk për vlerën 62,304,672 lekë me objekt “Rikonstruksion i rrugës Dermish – Jerme”, dhe me afat zbatimi 5 muaj nga data e fillimit të punimeve, rezulton se:

Fondi i këtij investimi ka qenë planifikuar i plotë për vitin 2021 nga MEF. Për vitin 2021 nga bashkia sipas faturave të paraqitura nga subjekti është likuiduar vlera 30,897,010 lekë dhe gjatë vitit 2022 është likuiduar vlera 29,494,715 lekë.

Nga të dhënat konstatohet se deri në datën e përfundimit të punimeve (*datë 03.03.2022, sipas deklarimit të subjektit për përfundimin e punimeve*), nga vlera totale prej 62,304,672 lekë është likujduar vlera 51,848,676 lekë sipas faturave të paraqitura nga subjekti. Ndërsa pas afateve të deklarimit është likujduar vlera 8,543,049 lekë (*sipas Situacioni nr.5 , faturë nr.96, datë 15.06.2021 dhe likujduar me USH nr.259, datë 16.06.2022*). Pra subjekti nuk ka paraqitur në afat faturën për likujdimin e detyrimit të situacioneve të mbyllura deri me datë 03.03.2022, duke mos deklaruar në afati detyrimin për likujdimin e TVSH në shitje.

2- Kontrata nr. 1741, datë 29.6.2021 e lidhur midis Bashkisë Finiq dhe bashkimit të OE “J.K.” + “SH.” shpk për vlerën 18,377,728 lekë me TVSh me objekt “Restaurimi i Urrës - Kanali Thoma Filipeu me strukture metalike dhe B/A”, me afat zbatimi 45 ditë nga data e fillimit të punimeve, rezulton se:

Fondi i këtij investimi ka qenë planifikuar i plotë për vitin 2021 nga MEF. Për vitin 2021 nga bashkia sipas faturave të paraqitura nga subjekti është likujduar vlera 18,376,529 lekë. Nga të dhënat konstatohet se deri në datën e përfundimit të punimeve është likujduar vlera 11,131,524 lekë sipas faturave të paraqitura nga subjekti. Ndërsa pas afateve të përfundimit (datë 25.8.2021) është likujduar vlera 7,245,005 lekë, kjo sipas faturës së paraqitur nga subjekti nr. 62/2021, datë 23.11.2021 dhe likujduar me USH nr. 461, datë 23.11.2021. Pra subjekti nuk ka paraqitur në afat faturën për likujdimin e detyrimit të situacioneve të mbyllura me datë 25.8.2021, duke mos deklaruar në afati detyrimin për likujdimin e TVSH në shitje.

Kriteri:

Në kundërshtim me nenin 97- Fatura tatimore”, të ligjit nr. 92/2014 “Për TVSH”, i ndryshuar.

Shkaku:

Mungesa e strukturave përkatëse në ndjekjen e zbatimit të kontratës në paraqitjen me vonesë të faturave për likujdim.

Ndikimi/Efekti:

Veprime të cilat çojnë në mos deklarimin në afat të TVSh në shitjes.

Rëndësia: I mesëm

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria Ekonomike në bashkëpunim me Sektorin e Menaxhimit të Kontratave të përcjellë pranë Drejtorive Rajonale Tatimore përkatëse, të gjitha rastet kur faturat e shitjeve janë paraqitur me vonesë dhe pa shkaqe nga momenti i kryerjes së punimeve/shërbimit, me qëllim vlerësimin e mos deklarimit në afat për TVSH në shitje.

Për financimet nga buxheti Bashkisë Finiq dhe Grande.

Për vitin 2021 në Artikullin (602/231) shprehur gjithsej në vlerë 149,905,902 lekë, nga e cila:

- Prokurimeve me vlera të larta për vlerën 140,864,946 lekë.
- Prokurime me vlera të vogla në vlerën 9,040,956 lekë.

Vlera e fondeve të kontraktuara (realizuara në fakt), në vitin 2021, në Artikullin (602/231) shprehur gjithsej në vlerë 133,938,162 lekë, nga e cila:

- Prokurimeve me vlera të larta për vlerën 126,717,067 lekë.
- Prokurime me vlera të vogla në vlerën 7,221,095 lekë.

I/b. Vlera e fondeve të pa likuiduar të kontratave të lidhura dhe të përfunduara, në fund të vitit 2021, për Artikullin (602/231) paraqitet gjithsej në vlerë 46,246,627 lekë, nga e cila:

- Prokurimeve me vlera të larta për vlerën 44,808,077 lekë.

- Prokurime me vlera të vogla në vlerën 1,438,550 lekë.

Veprimet dhe mosveprimet e mësipërme ngarkojnë me përgjegjësi:

Znj. L.M., me detyrë Drejtoresh e Drejtorisë së Zhvillimit Ekonomik, Administrimit Financiar dhe Shërbimit Social, në cilësinë e Nëpunësit Zbatues.

Titulli gjetjes 4: Mbi auditimin e procedurave dhe dokumentacionit të administruar mbi aktet e dala për kalimin në pronësi/ përdorim të pasurive të paluajtshme, të Bashkisë Finiq.

Situata:

Bashkia Finiq, nuk ka ndjekur si duhet menaxhimin e aseteve, identifikimin e gjendjes fizike, teknike dhe juridike të tyre për përdorimin dhe vënien në efikasitet për krijimin e të mirave publike, administrimin e plotë nga Bashkia në plotësimin e nevojave për komunitetin dhe krijimin e të ardhurave vendore nga përdorimi i tyre pasi shumica e aseteve që zotëron dhe ka në administrim, nuk janë të vlerësuara dhe të regjistruara në kontabilitet kuptohet qartë se për këtë kategori nuk është hapur regjistri kontabël.

Kriteri:

Në kundërshtim me Kapitullin e III “Regjistri i aktiveve dhe dokumentimin i lëvizjes së tyre”, pika 26 dhe 27 e Urdhrit të MF nr.30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” dhe kërkesat e VKM nr.510, datë 10.06.2015 “Për miratimin e procedurave për transferimin e të drejtave dhe detyrimeve, personelit, aktiveve dhe çdo dokumentacioni tjetër zyrtar në njësitë e qeverisjes vendore, të prekura nga riorganizimi administrativo– territorial”.

Impakti: Mos menaxhim i aseteve, bën që Bashkia Finiq të kenë mungesë të ardhura

Shkak: Neglizhencë e strukturave drejtues.

Rëndësia: I mesëm

Për këtë rekomandojmë:

Bashkia Finiq nëpërmjet strukturave përgjegjëse, të marrë masa për menaxhimin e aseteve, identifikimin e gjendjes fizike, teknike dhe juridike të tyre për përdorimin dhe vënien në efikasitet për krijimin e të mirave publike, administrimin e plotë dhe plotësimin e nevojave për komunitetin, por dhe krijimin e të ardhurave vendore nga përdorimi i tyre procedura.

Nënpika 2.6 e programit: Niveli i realizimit të të ardhurave dhe mënyra e përdorimit të tyre. Vlerësimi i mbledhjes së të ardhurave në përputhje me dispozitat ligjore dhe borxhi tatimor.

- Realizimi i të ardhurave dhe përdorimi i tyre.

Për periudhën objekti auditim 01.01.2021 – 31.12.2021, nga auditim i evidencave të marra në Drejtorinë e Financë/Buxhetit dhe të rakorduar me Degën e Thesarit Finiq, përdorimi i të ardhurave:

Tabela nr.1 – Të ardhurat e vitit 2021

Përshkrimi	Plan 2021	Fakt 2021
Të ardhurat të veta të trashëguara viti 2020	2,617,990	2,617,990
Të trashëguara nga transf. Specifike 2020	2,093,004	2,093,004
Të trashëguara nga transf. Pakushtëzuara 2020	75,877	75,877
Të ardhurat e veta të vitit 2021	89,553,000	68,975,160
Grante të pakushtëzuara viti 2021	130,908,000	130,908,000
Grante specifike të vitit 2021, të detajuara:	144,462,000	170,699,619
-Nga FZSH		
-Nga Ministrinë e Linjës	269,119,956	483,879,512
-Donatorë të ndryshëm	3,500,000	3,500,000

Përshkrimi	Plan 2021	Fakt 2021
-Transf buxheti, invalid, ndihma etj. (606)	99,292,362	99,292,362
-Nga huatë		
Totali	638,829,827	962,041,524

Tabela nr.2 – Përdorimi i të ardhurave viti 2021

Emërtimi	Fakt 2021				% nga përdorimi i të ardhurave të veta
	Gjithsej	Tr.Pakushtëzuar	Të ardhurat e veta	Transf.e kushtëzuar dhe specifike	
230-Projekte	4,422,600	4,422,600			
231-Investime	581,112,649	29,114,805	18,844,793	533,153,051	20.6%
600-Paga	116,565,503	53,015,378	38,327,522	25,222,603	32.8%
601-Sigurime shoqërore	18,669,805	6,872,501	7,620,938	4,176,366	40.7%
602-Shpenzime operative	69,235,700	34,204,630	21,133,273	13,897,797	30.5%
604-Transf.Institucioneve	1,502		1,502		100%
606-Transf. Buxh.Fam.Ind	93,888,601		374,820	93,513,781	
Kuotë qarku	500,000		500,000		
Të tjera	5,778,581			5,778,581	
TOTALI	890,174,941	127629914	86802848	675,742,179	

- Strukturat për administrimin dhe mbledhjen e taksave dhe tarifave vendore

Me Vendimi të KB nr. 70, datë 09.12.2020 “Për miratimin e buxhetit të Bashkisë Finiq për vitin 2021 dhe Buxhetit Afatmesëm për periudhën 2021-2023” është miratuar struktura për vitin 2021, shprehur ligjshmëria me shkresën nr. 1137/1, datë 28.12.2020 nga Prefekti i Qarkut Vlorë, ku janë miratuar struktura, organika dhe numri i punonjësve për funksionimin dhe ushtrimin e aktivitetit të administratës së Bashkisë dhe shërbimeve mbështetëse të cilat janë paraqitur dhe konfirmuar brenda afateve ligjore.

Në këtë strukturë përfshihet edhe struktura e Drejtorisë të Ardhurave Vendore. Aktualisht, kjo drejtori ka në përbërje 11 punonjës, të ndarë konkretisht: 1 (një) Drejtor, 2 (dy) Përgjegjës Sektori dhe 8 specialist taksash.

- Parashikimi dhe realizimi i taksave dhe tarifave vendore sipas llojeve

Parashikimi për të ardhurat vendore është pjesë e parashikimeve buxhetore, duke u përgatitur fillimisht në formë relacioni nga Drejtoria e të ardhurave Vendore dhe më pas miratimi në Këshillin Bashkiak, të dhëna të cilat paraqiten si vijon:

Parashikimi dhe realizimi i të ardhurave, për vitet 2020 - 2021. (në mijë lekë)

Nr.	Lloji I taksës	Viti 2020			Viti 2021		
		Plan	Fakt	%	Plan	Fakt	%
I	Te ardhura nga Tatimet	700	2,011	287	850	3,755	442
1	2% TAP	-	1,784	#DIV/0!	700	3,755	536
2	Tatimi Thjesht mbi Fitimin	700	227	32	150	-	-
II	Te ardhura nga Taksat	47,874	33,148	69	47,415	34,624	73
1	Taksa mbi B. Vogël	-	-	-	-	-	-
2	Taksa e Pasurisë, ndërtesë	10,093	6,750	67	10,093	7,986	79
3	Taksa mbi token Bujqësore	28,102	13,359	48	27,092	16,985	63
4	Takse mbi regj e Automjete	2,000	3,478	174	2,000	2,938	147
5	Taksa e ndik te nd mbi infrast	3,200	5,135	160	3,211	1,491	46
6	Takse Tabele	60	349	582	600	263	44
7	Takse hoteli	-	-	-	-	-	-
8	Takse Parkimi	250	29	12	250	55	22
9	Takse për hapësira publike	554	-	-	554	-	-
10	Takse reklame	-	-	-	-	-	-

Nr.	Lloji I taksës	Viti 2020			Viti 2021		
		Plan	Fakt	%	Plan	Fakt	%
11	Taksa ndërtimeve te reja leje	410	1,460	356	410	1,778	434
12	Takse trualli	3,205	2,588	81	3,205	3,130	98
III	Te ardhura nga Tarifat	19,565	13,654	70	20,254	17,622	87
1	Tarife Pastrimi	10,556	7,873	75	10,667	9,451	89
2	Tarifë shërbim publike	50	5	10	50	-	-
3	Tarife leje transport.	160	199	124	160	87	54
4	Tarife vend banor/gj CIVILE	-	391	-	408	408	100
5	Tarife urbanistike	310	290	94	310	177	57
6	Tarifa te tjera e lende drusore	250	323	129	250	319	128
7	Tarife ndriçimi rrugor	6,689	3,257	49	6,759	5,770	85
8	Te ardhura tarife vaditje	1,550	1,316	85	1,650	1,410	85
9	Tarife çertifikimin mishi	-	-	-	-	-	-
IV	Te ardhura te tjera	18,697	16,056	86	20,441	13,383	65
1	Qira objekti e antena	2,092	950	45	2,620	1,215	46
2	Shitje Pase&privatiz banese	-	-	-	-	-	-
3	Qira kullote	10,068	11,226	112	11,643	9,299	80
4	Tarifë uji i pijshëm	-	-	-	-	-	-
5	Te ardhura tenderi	-	-	-	-	-	-
6	Gjoba.	199	43	22	199	106	53
7	Takse Vule	-	-	-	-	-	-
8	Qira ndërtesë	108	108	100	135	108	80
9	Dhurata, sponsoi & Garanci.	-	-	-	-	-	-
10	Te ardhura te tjera kullota	6,230	3,729	60	5,844	2,655	45
	GJITHSEJ (I+II+III+ IV)	86,836	64,869	75	88,960	69,383	78

Burimi: Bashkia Finiq

Nga tabela, rezulton se të ardhura janë realizuar në masën 78% ose nga vlera e planifikuar prej 88,960 mijë lekë është arkëtuar vlera 69,383 mijë lekë prej 19,577 mijë lekë.

Në krahasim me vitit 2020, si në planifikim dhe në arkëtime kemi rritje të treguesve, ku sipas bashkisë është punuar më shumë në drejtim të arkëtimit të detyrimeve nga abonentët familjarë në vite.

Peshën kryesoren në planifikimin e të ardhurave e zë taksa mbi tokën bujqësore që është dhe burimi kryesorë që mund të gjenerohen të ardhura sipas bashkisë, me vlerë 27,092 mijë lekë ose 30% e totalit të parashikimeve, i cili është realizuar në masën 63%.

- Menaxhimi i debitorëve nga subjektet fizik/juridik dhe abonentë familjarë, viti 2021

NR	EMERTIMI	Debitore me 31.12.2020	Detyrimet e vitit 2021	Shuma e detyrimeve	Arketuar viti 2021	Mbetje 31.12.2021
1	Nj.A Finiq Qendër	51,668,482	16,917,741	68,586,223	13,666,756	54,919,467
2	Nj.A. Mesopotam	30,747,287	15,356,928	46,104,215	14,331,800	31,772,415
3	Nj.A. Livadhja	46,005,077	14,344,358	60,349,435	10,306,582	50,042,853
4	Nj.A. DHIVER	16,584,241	7,979,453	24,563,694	5,288,152	19,275,542
5	Nj.A. ALIKO	27,674,279	36,990,227	64,664,506	7,509,350	31,978,094
	TOTALI	172,679,366	91,588,707	264,268,073	51,102,640	187,988,371

Në lidhje me abonentët familjarë gjendja e debitorëve paraqitet si vijon (pasqyra):

NJ.A.	Taksa Dhe Tarifa	Debitor 31.12.2021	
		Nr. Famil	Leke
FINIQ	Toke Bujqësore	690	9.042.718
	Takse Ndërtese	836	4.021.928
	Tarife Ndriçimi/PAS	904	6.827.189
	Tarife vaditje	748	705.933
Shuma			20.597.768
LIVADHJA	Toke Bujqësore	1.944	29.552.453
	Takse Ndërtesë	1.927	6.354.199

NJ.A.	Taksa Dhe Tarifa	Debitor 31.12.2021	
		Nr. Famil	Leke
	Tarife Ndriçimi/PAS.	1.930	8.344.163
	Tarife vadiqe	965	464.749
	Shuma		44.715.564
ALIKO	Token Bujqësore	1.098	18.482.624
	Takse Ndërtesë	1.111	3.564.240
	Tarife Ndriçimi/PAS	1.111	6.030.581
	Tarife vadiqe	992	1.294.750
	Shuma		29.372.195
DHIVER	Token Bujqësore	963	7.418.487
	Takse Ndërtesë	957	2.816.372
	Tarife Ndriçimi/PAS	929	5.929.166
	Tarife vadiqe		0
	Shuma		16.164.025
MESOPOTAM	Token Bujqësore	1.090	8.210.809
	Takse Ndërtesë	1.096	1.942.480
	Tarife Ndriçimi/PAS.	1.098	2.996.300
	Nga KLSH T.BUJQ	0	0
	Tarife vadiqe	749	595.649
	Shuma		13.745.238
TOTALI	Token Bujqësore	5.785	72.707.091
	Takse Ndërtesë	5.927	18.699.219
	Tarife Ndriçimi/PAS	5.972	30.127.399
	Nga KLSH T.BUJQ		
	Tarife vadiqe	3.454	3061.081
	TOTALI		124.594.790

Gjithashtu evidentohet një numër subjektësh të cilët dhe pse ushtrojnë aktivitet, nga DAV Bashkia Finiq çdo vit ju rigjenerohet njoftim detyrimi për vitin vijues, duke lejuar që të ushtrojnë aktivitet pa bërë likuidimet e detyrimeve ndërvite.

Në lidhje me masat e marra nga DAV Bashkia Finiq në zbatim të dispozitave ligjore të ligjit për procedurat tatimore, rezultojnë se pjesërisht janë marrë masa, kjo në zbatim të ligjit nr. 9920 datë 19.05.2008 “Për procedurat tatimore në RSH” i ndryshuar, Kreu XI nenet 88-101, konkretisht:

- U është dërguar letër –kujtesë të gjithë debitorëve të viteve mëparshme dhe të vitit korrent me shume se një herë të cilat i disponojmë në Drejtorinë e të Ardhurave dhe në njësitë Administrative.
- Është bërë bllokim llogarish në bankat e nivelit të dytë gjithsej 105 bllokime me një vlerë 12,271,508 leke ku nga këto mbi 70 biznese nuk kanë llogari bankare dhe kemi vjele nga këto bllokime 2,571,844 leke.
- Është kërkuar bashkëpunim me Asgjësinë Shtetërore të Kadastrës me shkresë nr. 2979 datë 25/10/2021 për 146 persona debitor për një vlerë 6,430,319 leke.
- Janë bërë takime me të gjithë kryetaret e fshatrave në qendër të Njësisë administrative në muajin Maj të vitit 2021 ku kemi marrë mbështetje për arkëtimin e taksës së tokës bujqësore sidomos në muajt e ardhjes së emigranteve ku u duk një rritje të arkëtimeve nga kjo takse dhe se bashku me të dhe tarifën e pastrimit dhe të ndriçimit ku nga 47% që ishte në vitin 2020 në 62.7 % në vitin 2021.
- Me policinë Bashkiake kanë patur korrespondencë zyrtare me dy shkresa ku i është dërguar dhe lista e debitorëve problematike për ndjekje ,na është vënë një inspektor në dispozicion të policisë Bashkiake i cili së bashku me inspektorët tanë merr pjesë në të gjitha aktet e ekspertimit dhe me kontrollet përkatëse.
- Statusi i detyrimeve të paarkëtuara.

Nga të dhënat evidentohet se një numër subjektësh me status pasiv/mbyllur paraqiten me situatë debitorë, gjithsej 76 subjekte me vlerë 4,279,451 lekë, ku përgjegjësia është si Administratës së QKB, po ashtu dhe DAV Bashkia Finiq, e cila ka lejuar mbylljen e këtyre

subjekteve pa likuiduar detyrimet fiskale, duke u bërë premisë për kalimin e tyre në borxh të paarkëtueshëm ose të keq.

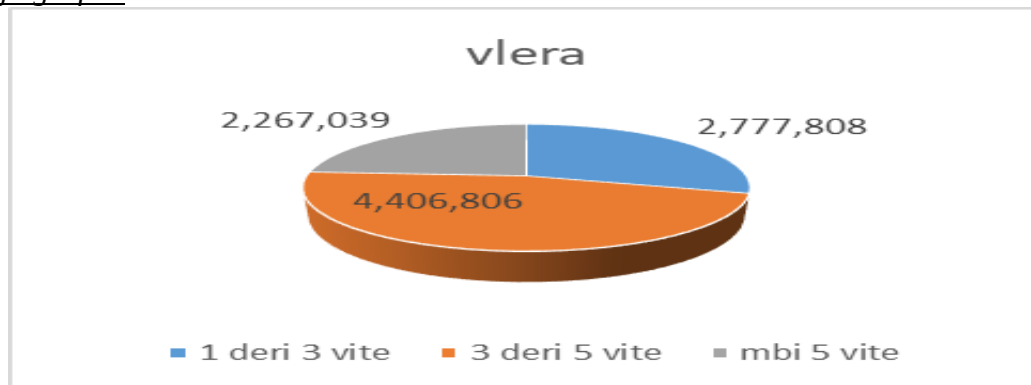
- D. e debitorëve:

a- Debitorë nga 1 deri në 3 vite nr. 66 , vlera 2,777,808 ALL.

b- Debitorë nga 3 deri në 5 vite nr. 16 , vlera 4,406,806 ALL.

c- Debitorë mbi 5 vite nr. 37 , vlera 2,267,039 ALL.

Pamja grafike

Titulli gjetjes 2: Mos ndjekjen e plotë e procedurave ligjore për mbledhjen e detyrimeve debitorë.

Situata:

Nga auditimi i dokumentacionit të paraqitur nga subjekti, rezulton një gjendje e lartë e detyrimeve nga taksat e tarifat vendore për vlerën **187,988,371 lekë ose afërsisht 2 fish i planit të të ardhurave vjetore të parashikuara në fillim të periudhave ushtrimore**, si e ardhur e munguar në buxhetin e bashkisë Finiq, të cilët nuk mund t'i paraqesim në formë tabelore për shkak të sasisë së madhe dhe që tregon se megjithë punën e bërë nga kjo administratë në rkëtimin e debitorëve, ka akoma vend për përmisim dhe në zbatim të të gjitha dispozitave ligjore për arkëtimin e tyre.

Nga të dhënat evidentohet se nivelimi detyrimeve të paarkëtuar (taksa/tarifa vendore), vjen në rritje nga njëra periudhë në tjetrën për vlerën 15,309 mijë lekë, ku nga vlera 172,679 mijë lekë në fund të vitit 2020 në fund të vitit 2021 paraqiten në shumën 187,988 mijë lekë.

Në totalin e detyrimeve, debitorët familjarë paraqiten në shumën 124,594 mijë lekë ose 66.3% e totalit të detyrimeve.

Gjithashtu evidentohet një numër subjektsh të cilët dhe pse ushtrojnë aktivitet dhe nga Drejtoria e të Ardhurave Vendore çdo vit ju rigjenerohet njoftim detyrimi për vitin vijues, janë lejuar që të ushtrojnë aktivitet pa bërë likuidimet e detyrimeve ndërvite.

Referuar informacionit të paraqitur nga DAV Bashkia Finiq nuk janë ndjekur të gjitha hallkat në zbatim të ligjit për arkëtimin e debitorëve. Gjithashtu dhe ato të zbatuarat nuk janë zbatuar për të gjithë subjektet debitorë që kjo bashkia ka. Kështu bllokimi i llogarive është për vlerën 12 milionë lekë, ndërkohë që niveli i debitorëve është në shumën 187 milionë lekë ose 6.4% e totalit të detyrimeve.

Kriteri:

Referuar sa më sipërm nga strukturat e përgjegjëse të Sektorit të Taksave e Tarifave Vendore, nuk është ndërmarrë asnjë masë që parashikon dispozitat e ligjit për procedurat tatimore për arkëtimin e detyrimeve nga taksat e tarifat vendore, konkretisht

-Nuk gjen zbatim neni 89-Njoftimi dhe kërkesa për pagim të detyrimeve;

-Nenet 90-Urdhër bllokimet dhe 92-Masa për sigurimin e detyrimit tatimor, nuk janë bërë për të gjithë subjektet debitorë, duke lënë jashtë një pjesë të konsiderueshme të tyre, por dhe subjekte me detyrime nga viti në vit;

-Neni 93-Sekuestro dhe konfiskim i pasurisë dhe neni 94-Urdhër sekuestrimi, nuk gjen zbatim në asnjë moment, duke parë që një pjesë e subjekteve janë debitorë nga njëra periudhë në tjetër;

-Për asnjë nga subjektet, ku megjithëse janë debitorë në vite dhe vlera të konsiderueshme, nuk është kërkuar nga DTTV që për të gjithë subjektet të cilat janë njoftuar për pagesën e detyrimeve dhe zbatuar një pjesë e procedurave të kërkohej *kallëzim penal*, bazuar në nenin 181-Mos pagimi i taksave dhe tatimeve, të Kodit Penal të RSH, miratuar me ligjin nr. 7895, datë 27.01.1995 me ndryshime.

Ndikimi/Impakti:

Mungesa e të ardhurave sipas parashikimit ka sjell mosrealizimin në masën e planifikuar të shërbimeve dhe investimeve.

Shkaku:

Mungesa e zbatimit me rigorozitet akteve ligjore dhe nënligjore që dispijlojnë taksat dhe tarifatat vendore nga strukturat përkatëse në njësinë e vetëqeverisjes vendore.

Rëndësia: E lartë

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës dhe Sektorin Juridik në Bashkinë Finiq, të marrin masa, duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore për arkëtimin e detyrimeve për taksat/ tarifatat vendore në fund të vitit 2021 në vlerën **187,988,371 lekë**.

<u>Titulli gjetjes 3:</u> <i>Mbi menaxhimin e taksës së ndikimit në infrastrukturë.</i>
--

Situata:

Sipas të dhënave të ardhurat nga ky zë janë realizuar **për vitin 2021** në masën 46% ose nga 3,211 mijë lekë të planifikuar është arkëtuar vlera 1,491 mijë lekë. Mos realizimi vjen si rezultat i mos lëshimit të lejeve të ndërtimit në raport me planifikimin në fillim të periudhës. Mos realizimi vjen si rezultat i mos lëshimit të lejeve të ndërtimit në raport me planifikimin në fillim të periudhës.

Në këtë zë bën pjesë dhe taksa nga ndërtimet e reja (*nga legalizimet*), ku referuar të dhënave, detyrimi për këtë taksë në fund të vitit 2021 paraqitet në shumën **6,408,207 lekë**, ku nga vlera e planifikuar prej 7,898,668 lekë është arkëtuar vlera 1,490,461 lekë, duke mbetur për likuidim vlera **6,408,207 lekë**, si mungesë të ardhurash në buxhet.

Kriteri:

Në kundërshtim me nenin 27 pika (d), të ligjit nr. 9482, datë 03.04.2006 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje”, i ndryshuar dhe Vendim të KB nr. 70, datë 9.12.2020 (*paketa fiskale për vitin 2021*),.

Ndikimi/Efekti:

Mungesë të ardhurash në buxhetin e bashkisë në shumën **6,408,207 lekë**.

Shkaku: Mos zbatim i kuadrit ligjorë nga personat përgjegjës.

Rëndësia: I mesëm

Për këtë rekomandojmë:

- Drejtoria e Planifikim Zhvillim Territorit në bashkëpunim me Drejtorinë e të Ardhurave Vendore në Bashkinë Finiq, të marrë të gjitha masat duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës prej **6,408,207 lekë**.
- Kryetari i Bashkisë Finiq nëpërmjet bashkëpunimit institucional, t'i kërkojë ASHK-së, Drejtoria Sarandë, që të mos pajisë me çertifikata legalizimi subjektet apo individët përfitues nga procesi i legalizimit pa kryer pagesat e

taksës së ndikimit në infrastrukturë në masën 0.5% të vlerës së investimit për objektet që përfitojnë nga legalizimi. Në rastet kur nga ASHK është vijuar me dhënien e certifikatës së legalizimit të kërkohet bllokimi i pronës deri në kryerjen e pagesës së TNI.

Titulli gjetes 4: Menaxhimi i taksës së ndërtesës (pasurisë).

Statusi:

Nga të dhënat e pasqyrës, rezulton se **për vitin 2021** është realizuar në masën 79%, ose nga 10,093 mijë lekë të planifikuar është arkëtuar vlera 7,986 mijë lekë. Megjithatë nga Drejtoria e të Ardhurave Vendore është vijuar me grup pune për evidentimin në terren të sipërfaqeve të banimit për efekt taks pasurie (taks ndërtese), ky dokumentacion është i paplotë, pasi nuk evidentohet genplani për sipërfaqen e matur dhe në grupin e punës nuk ka asnjë specialist me profil inxhinier për kryerjen e matjeve faktike, ku të evidentohet sipërfaqja gjithsej, numri i kateve, lloji i aktivitetit ose destinacionit sipas kateve, etj.

Taksa e ndërtesës për subjektet/familjarët aplikohet në mungesë të dokumentacionit ligjorë (*genplani për sipërfaqet ose të dhënat nga ASHK*), duke përdorur tarifë fikse 100 m², mbi të cilën janë aplikuar taksa e pasurisë për ndërtesën. Kjo mënyrë e aplikimit të taksës së ndërtesës për abonentët familjarë nuk është e saktë dhe proporcionale, pasi favorizon disa dhe penalizon disa të tjerë, ku pas viteve 90 ka shumë ndërtime pa leje dhe me sipërfaqe mbi 100 m² (me 2 dhe 3 kate), dhe nuk janë identifikuar ato, duke bërë që ndaj këtyre subjekteve të mos aplikohet saktë taksa e ndërtesës.

Gjithashtu nuk ka një bashkëpunim midis vetë sektorëve të bashkisë dhe jo vetëm, ku mungon informacioni i marrë nga Drejtoria e PZHT për lejet e ndërtimit dhe certifikatës së përdorimit të lëshuar nga kjo strukturë për sipërfaqet e objekteve dhe sipërfaqet e truallit, megjithatë gjatë vitit 2022 ka vijuar bashkëpunimi, si dhe të dhënat e dërguara nga ASHK Dega Rajonale Sarandë mbi sipërfaqet e objekteve të legalizuara pa leje ndërtimi.

Kriteri:

Veprime në kundërshtim me nenin 20, të ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 “Për Taksat vendore” i ndryshuar dhe neni 4 i VKM nr. 132, datë 07.03.2018 “Për metodologjinë për përcaktimin e vlerës së taksueshme të pasurisë së paluajtshme “ndërtesa”, e bazës së taksës për kategori specifike, natyrën dhe prioritetin e informacionit dhe të dhënat për përcaktimin e bazës së taksës, si dhe të kriterëve dhe rregullave për vlerësimin alternativ të detyrimit të taksës.

Ndikimi/Efekti:

Mungesa e dokumentacionit në llogaritjen e saktë të taksës së ndërtesës, çon në mungesë të ardhurash për bashkinë.

Shkaku: Mos njohja e legjislacionit nga personat përgjegjës.

Rëndësia: I mesëm

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria e të Ardhurave në Bashkinë Finiq, të marrë të gjitha masat për një bashkëpunim më të mirë me Drejtorinë e PZHT Bashkia Finiq dhe ASHK Dega Rajonale Sarandë, për sigurimin e të dhënat e nevojshme me dokumentacion ligjorë për sipërfaqet e ndërtimit të objekteve, kjo për një taksim sa më real të taksës së pasurisë (ndërtesës), si dhe të vijojë puna me grupe pune në mungesë të informacionit zyrtarë për evidentimin në terren të sipërfaqeve të ndërtimit për taksën e pasurisë.

Titulli i gjetjes 5: Menaxhimi i kontratave të qirave të kullotave dhe objekteve.

Situata.

Sipas të dhënave, për vitin 2021 niveli i të ardhurave nga qiratë paraqitet në masën 73.7 %, ose nga vlera 14,398 mijë lekë të planifikuar është arkëtuar vlera 10,622 mijë lekë.

Nga auditimi i procedurave dhe dokumentacionit të vënë në dispozicion u konstatua se Bashkia Finiq për vitin 2021, janë lidhur 123 kontrata qiraje me vlerë 10,397,104 lekë, nga të cilat likujduar vlera 9,934,104 lekë, **duke mbetur për likujdim vlera 463,000 lekë, e ardhur e munguar në buxhet**, pasqyra:

Nr	Emërtimi	Nr i kontratave	Shuma e detyrimit 2021	Shuma e arkëtuar 2021	Mbetja e detyrimit 2021
1	Objekte me qera	2	72,000	54,000	18,000
2	Kontrata te Pyjores	8	1,941,704	1,496,704	445,000
3	Kontratë qiraje kullota (dimërore) 2021	5	231,300	231,300	-
4	Kontratë qiraje kullota (verore) 2021	99	7,074,500	7,074,500	-
5	Bimë medicinale-eterovajore,tanifere,si dhe frutat e pyllit	2	347,200	347,200	-
6	Kullota 3 vjeçare	14	730,400	730,400	-
	Totali	130	10,397,104	9,934,104	463,000

Nga të dhënat e paraqitura mbi kontratat e qirave, rezulton jo të gjithë subjektet kanë likujduar detyrimet kontraktuale, pasqyra:

Nr	Subjekti	Sipërfaqja	Detyrimi 2021	Totali arkëtimeve	Mbetja e detyrimit te 2021
1	S.Ç.	90 m2	54,000	54,000	-
2	V.V.XH	90 m2	18,000	-	18,000
	Shuma Objekte me qera (Ndertesa)		72,000	54,000	18,000
1	K.O.	0.3 ha	30,000	30,000	-
2	A.I.	0.2 ha	20,000	-	20,000
3	S.S.	1.5 ha	30,000	30,000	-
4	S.S.		36,000	36,000	-
5	T.A.K.	0.03 ha	757,500	757,500	-
6	V.A.M.	0.03 ha	360,000	-	360,000
7	V.A.K.	0.001 ha	130,000	65,000	65,000
8	LL.A.	32 ha	578,204	578,204	-
	Shuma Kontrata te Pyjores		1,941,704	1,496,704	445,000
	Totali		2,013,704	1,550,704	463,000

Gjithashtu, nga Bashkia Finiq (personat përgjegjës), nuk është bërë i mundur llogaritja e penaliteteve për mos pagesë në afat të detyrimeve kontraktuale në zbatim të pikës 5.5 të nenit 5 të kontratës në masën 0.01% për çdo ditë vonesë nga momenti i pagesës.

- Në mënyrë të përmbledhur për të gjitha praktikatat e kontratave të qirave për pyje/kullota konstatohet se:

-Nuk është kryer inventarizimi Kadastral pyjor për përditësimin e fuqisë lëndore, fuqisë kullimore, bimore, aftësisë së funksionit mbrojtës (për pyjet mbrojtës).

-Nuk është mbajtur bilanci i fondit të tokës shprehur në sipërfaqe në tërësi, ndarë në fondin e tokës bujqësore, fondin e tokës së zënë me pyje, fondin e tokës së zënë me kullota e livadhe dhe fondin e tokës truall.

-Nuk është bërë mbajtja, evidentimi, administrimi balancimit të fondit kullor.

-Lidhur me pyjet e kullotat, ndonëse kanë kaluar në pronësi, nuk janë pasqyruar fare në kontabilitet, llogaria nr. 211 “Pyjet, kullotat dhe plantacione”, pasi aktivi i bilancit nuk paraqet fare gjendjen e kësaj llogarie.

-Nuk është kryer procedura e aplikimit të regjistrimit të parcelave në ASHK Drejtoria Sarandë.

-Nuk ka plan mbarështimi për secilën ngastër apo nëngastër, lidhur me kryerjen e shërbimeve mbarështuese dhe vjeljen e produkteve dytësore si bimë të ndryshme.

-Nuk janë mbajtur akte të kontrollit të përdorimit të sipërfaqes.

-Nuk janë përcaktuar kriteret për dhënien me qira të tyre, nga ku kriteret prioritarë si p.sh. fermerët me banim brenda territorit të njësisë, me vendndodhje afër kullotës, që mbarështojnë një numër të madh bagëtish, të atyre që shtegtojnë tufat në ekonomi të tjera kullimore e që kanë qenë të kontraktuar sezonin e kaluar.

Në përfundim, dhënia me qira e sipërfaqeve pyll dhe kullota, pasi këto prona nuk janë të regjistruara në emër të NJQV, duke sjellë për pasojë të qenurit pronar me të drejta jo të plota por të kufizuara.

*Për mangësitë dhe shkeljet e konstatuara në realizimin e procedurave dhe marrëdhëniet kontraktuale të më sipërme ngarkohet me përgjegjësi ish-Drejtorët **P.B.** dhe **Z.K.** me detyrë Përgjegjës i Pyjeve dhe Kullotave.*

Kriteri: Në kundërshtim me nenet 11 dhe 11/1 të ligjit nr. 8752, datë 28.3.2001 “Për Krijimin dhe Funksionimin e Strukturave për Administrimin dhe Mbrojtjen e Tokës”, i ndryshuar; Ligjin nr. 9693, datë 19.3.2007 “Për fondin kullor”, neni 5, pika 2/b “Pronësia”, neni 7 “Inventarizimi”, neni 8 “Regjistrimi”, neni 9 “Regjistri i fondi kullor”, neni 14 “Planet e mbarështimit” dhe neni 15 “Bimët mjekësore”, neni 29 “Organet e kontrollit”, 30 “Dokumentimi”, dhe 33 “Vlerësimi i dëmit” dhe 34 “Kundërvajtjet Administrative”; VKM nr. 799, datë 29.9.2010, “Për caktimin e tarifave të shërbimit të zyrave të regjistrimit të pasurive të paluajtshme”; VKM nr.22, datë 09.01.2008, pika 3 e vijim; pika 3/3, 5/e, dhe 6 e VKM nr. 396, datë 21.06.2006; Udhëzimi nr. 4, datë 10.04.2008, si dhe VKM nr. 632, datë 11.6.2009 dhe kushtet e kontratave.

Ndikimi/Efekti:

Mos njohje e kuadrit ligjorë nga personat përgjegjës dhe drejtuesit e bashkisë.

Shkaku: Mungesë në realizimin e të ardhurave.

Rëndësia: E lartë

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Bujqësisë (Sektori i Pyjeve), të ndjekin të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës **463,000 lekë**, si e ardhur e munguar, respektivisht:

- **vlera prej 18,000 lekë**, në ngarkim të subjektit **V.V.XH.**

- **vlera prej 20,000 lekë** në ngarkim të subjekti **A.I.**

- **vlera prej 360,000 lekë**, në ngarkim të subjektit V.A. (zona Mile).

- **vlera prej 65,000** në ngarkim të subjektit V.A. (zona Karroq).

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Bujqësisë (Sektori i Pyjeve), për të gjitha rastet e mos likuidimet në afat ë detyrimeve kontraktuale, në zbatim të nenit 5 të kontratës të llogariten kamatëvonesat në masën 0.01% për çdo ditë vonesë nga momenti i pagesës dhe në rast refuzimi të shlyerjes të kërkohet prishja e kontratës për mos zbatim të kushteve.

Për këtë rekomandojmë:

Kryetari i Bashkisë Finiq të ngrejë një grup pune me specialist të fushës, si dhe të marrin të gjitha masa për inventarizimi Kadastral pyjor për përditësimin e fuqisë lëndore, fuqisë kullimore, bimore, aftësisë së funksionit mbrojtës (për pyjet mbrojtës); mbajtjen e bilancit të fondit të tokës shprehur në sipërfaqe në tërësi, ndarë në fondin e tokës bujqësore, fondin e tokës së zënë me pyje, fondin e tokës së zënë me kullota e livadhe dhe fondin e tokës truall; mbajtjen, evidentimin, administrimin e balancimit të fondit kullor; pasqyrimin në kontabilitet, në llogaria nr. 211 “pyjet, kullotat dhe plantacione”; aplikimit për regjistrim të parcelave në

ASHK Drejtoria Sarandë; hA.min e plan mbarështimit për secilën ngastër apo nëngastër, lidhur me kryerjen e shërbimeve mbarështuese dhe vjeljen e produkteve dytësore si bimë të ndryshme; krijimin të ardhura nga lëndët drusore, përdorimi i pyjeve për qëllime çlodhëse, të ardhura nga gjuetia e faunës, dhe hA.min e plan mbarështimit menaxhimit të pyjeve dhe kullotave; përcaktimin e kriterëve për dhënien me qira të tyre.

Titulli gjetjes 6: Mos arkëtim të taksës së karburanteve për autorizimet.

Situata:

Gjatë auditimit të tarifave vendore për subjektet që tregtojnë hidrokarbure dhe derivatet e tyre, u konstatua se ka mangësi në plotësimin e të dhënave të këtyre subjekteve, si p.sh., në krijimin e një regjistri të posaçëm për këto lloj subjektesh, në evidentimin e subjekteve që vërtet e ushtrojnë këtë lloj aktiviteti (*sepse pavarësisht se mund ta kenë si objekt të aktivitetit të tyre, nuk e ushtrojnë këtë aktivitet ose anasjelltas*) dhe në mbledhjen e detyrimeve specifike për këto kategori biznesi. Kështu, nga auditimi i kësaj kategorie të bizneseve, në lidhje me pajisjen me lejet përkatëse të tregtimit dhe pagesat e tyre, u konstatua se si nga ish-komunat dhe ish-bashkia qendër ashtu edhe pas konsolidimit, **nuk** është aplikuar saktë tarifa për pajisjen me leje tregtimi për karburantet (autorizime).

Nga të dhënat konstatohet se nga Bashkia Finiq nuk është aplikuar saktë taksa për rinovim të lejes së autorizimit në masën 1,000,000 lekë.

Detyrimi i munguar nga mos aplikimi i saktë dhe në 3 raste mos aplikim i taksës për rinovim të lejes paraqitet në shumën **5,300,000 lekë**, sipas pasqyrës si vijon:

NR	Emërtimi i Subjektit	ADRESA	Pagesa sipas VKM nr. 970, dt. 2.12.2015		Paguat ne fakt		Diferenca për pagesë
			Pikë shitje	Sitac Shitje	Pikë shitje	Sitac Shitje	
1	T.-V.	VRION	100,000	1,000,000			1,100,000
2	G.C.G.	SMT	100,000	1,000,000	100,000		1,000,000
3	K. SHPK	LIVADHJA	100,000	1,000,000	100,000		1,000,000
4	B. OIL	VRION	100,000	1,000,000			1,100,000
5	B. OIL	DERMISH	100,000	1,000,000			1,100,000
			500,000	5,000,000	200,000		5,300,000

Nga tabela, shihet se tarifa e pajisjes me autorizim për tregtimin e hidrokarbureve është llogaritur gabim, veprim ky i cili ka çuar në të ardhura të munguar në buxhetin e Bashkisë Finiq, në vlerën **5,300,000 lekë**.

Kriteri:

VKM nr. 344, datë 19.04.2017 “Për disa ndryshime dhe shtesa në vendimin nr. 970, datë 2.12.2015³, të Këshillit të Ministrave, “Për përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të saj”

Ndikimi/Efekti: Mungesë të ardhurash në buxhet në vlerën **5,300,000 lekë**.

Shkaku: Mos njohja e kuadrit ligjorë nga personat përgjegjës.

Rëndësia: I lartë

Për këtë rekomandojmë:

³ “9. Pagesa për dhënien dhe përsëritjen e licencave për stacionet e shitjes së karburanteve, gazit të lëngshëm, të naftës për automjetet dhe vajrat lubrifikante, është 3,000,000 (tre milionë) lekë për Bashkinë e Tiranës dhe 1,000,000 (një milion) lekë për bashkitë e tjera.”... “10. Pagesa për dhënien dhe përsëritjen e licencave për njësitë e shitjes së lëndëve djegëse, që ushtrojnë veprimtarinë e tregtimit të tyre për përdorim nga konsumatorët fundorë, është 500,000 (pesëqind mijë) lekë për Bashkinë e Tiranës dhe 100,000 (njëqind mijë) lekë për bashkitë e tjera”.

Drejtoria e të Ardhurave Vendore Bashkia Finiq, të marrë masat duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore për arkëtimin e vlerës së mbetur prej **2,454,032 lekë** nga **6 subjektet**, respektivisht:

- **vlera 1,100,000 lekë** nga subjekti “T.V” ShPK
- **vlera 1,000,000 lekë** nga subjekti “G.C.(G.)” ShPK
- **vlera 1,000,00, lekë** nga subjekti “K.” ShPK
- **vlera 2,200,000 lekë** nga subjekti “B.O.” ShPK.

Titulli i gjetjes 7: *Probleme me vjeljen e të ardhurave të cilat realizohen nëpërmjet agjentëve tatimorë.*

Situata:

Nga të dhënat e paraqitura nga DAV në Bashkinë Finiq, konstatohet se për periudhën objekt auditimi janë mbajtur akt-rakordimet çdo muaj dhe vjetorë, por që janë të paplota, pasi në to nuk evidentohet se sa është numri i personave që duhet të paguajnë detyrimin, sa nga këto persona plotësojnë kriteret për pagesa, sa kanë paguar, sa nuk paguajnë dhe nëse vlera e arkëtuar nga agjentët tatimorë janë likuiduar në afat apo jo, kjo për ASHK (nga shitja e pasurisë), Drejtoria e Transportit (për mjetet qarkullues), Drejtoria Rajonale Tatimore Finiq (tatim fitim thjeshtuar) dhe Ndërmarrjen e Ujësjellës Kanalizim sha (abonentët familjarë).

Tabela . Të ardhurat e vjela nga agjentët tatimorë në Bashkinë Finiq

<i>Në 000/lekë</i>				
Agjenti Tatimor	Lloji i Taksës	Plani 2021	Arkëtimi 2021	Mbetja 2021
Drejtoria rajonale e tatimeve	Tatim i thjeshtuar mbi fitimin	0	150,195	+150,195
D.R.SH.T Rugor	Taksa e mjeteve të përdorura	2,000,000	2,937,600	+937,600
Z.V.R.P.P (ASHK)	Taksa e kalimit të pronësisë			
DPT & DPD	Renta Minerare		0	
TOTALI		2,000,000	3,087,795	+1,087,795

Bashkia Finiq nuk ka krijuar baza të plota të dhënash për detyrimet që vilen nëpërmjet agjentëve tatimorë, në bazë të të cilave të bëjë akt-rakordimet. N.q.s. krijohen baza të plota dhe gjithëpërfshirëse për të dhënat, do të jetë e mundur të bëhet një planifikim i saktë, real dhe i realizueshëm. Për sa më sipër, Bashkia Finiq nuk ka bërë asnjë lloj analize për mosrealizimin e këtyre taksave dhe jo vetëm këtyre. Në lidhje me mosrealizimet e taksave nga agjentët tatimorë, Bashkia Finiq, duhet të marrë masa për evidentimin e diferencave të përmbledhura sipas llojit të taksës/tarifës, të cilat përbëjnë mungesë të ardhurash për buxhetin e saj dhe të fillojë procedurat për gjobitjen e këtyre agjentëve tatimorë me 50% të shumës së plotë të taksave/tarifave të përmbledhura apo të shmangura.

Është shumë e rëndësishme të theksohet se vjelja e këtyre të ardhurave ka pasur përmirësime pas kontraktimit me Agjentin Tatimor, por ka një shumë të madhe debitorësh, e cila së pari duhet të përcaktohet nëse është mangësi e planifikimit apo problem në vjelje dhe më pas të vazhdohet me procedurat përkatëse. Konstatohet se sipas Drejtorisë së të Ardhurave.... Bashkia Finiq, mos arkëtimet nga ana e ASHK-së janë për shkak të anashkalimit të arkëtimit të këtyre detyrimeve për taksën e infrastrukturës, për të cilat nga Bashkia Finiq është kërkuar vazhdimisht në rrugë zyrtare që të mos i kryejnë veprimet e regjistrimit të pronës nga këto lloj subjektesh, pa paraqitur dokumentin e pagesës së kësaj takse. Për sa më sipër, Bashkia Finiq duhet të fillojë procedurat për të gjobitur Agjentin Tatimor ASHK në zbatim të dispozitës së mësipërme.

Kriteri:

Ligji nr. 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore” i ndryshuar, ligji nr. 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore” i ndryshuar, ligji nr. 9632, datë 30.10.20106 “Për

sistemin e taksave vendore”, ligji nr. 9920, datë 19.05.2008 “Për Procedurat Tatimore”, me ndryshime, ligji nr. 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore” i ndryshuar, ligji nr. 9975, datë 28.7.2008, “Për Taksat Kombëtare”, i ndryshuar, UMF nr. 26, datë 04.09.2008 dhe UMF nr. 12, datë 4.4.2017, “Për Taksat Kombëtare”, etj.

Ndikimi/Efekti:

Mungesa e një informacioni të saktë dhe të plotë për gjendjen financiare, për pritshmërinë nga të ardhurat që duhet të sigurohen nga agjentët tatimorë.

Shkaku:

Mos krijimi i bazave të të dhënave, mosfunksionimi i strukturave të bashkisë dhe paqartësia e personelit në lidhje me bazën ligjore të posaçme për këto kategori të ardhurash.

Rëndësia: E lartë

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria e të Ardhurave Vendore Bashkia Finiq, të marrë masa për të krijuar bazat e të dhënave për subjektet, tarifatat apo taksat e të cilave mbledhen nëpërmjet agjentëve tatimorë, të kryqëzohet informacioni me institucionet e tjera përkatëse dhe rakordimet të bëhen në fund të çdo muaji sipas formularit përkatës të miratuar nga Ministri i Financave.

Për këtë rekomandojmë:

Kryetari i Bashkisë Finiq, të marrë masa për ngritjen e një komisioni, me qëllim verifikimin e taksave dhe tarifave të vjela nga agjentët tatimorë, ku në rast se do të evidentohen diferenca të pa mbledhura për taksat dhe tarifatat vendore të cilat gjenerohen nëpërmjet agjentëve tatimorë (të cilat përbëjnë mungesë të ardhurash për buxhetin e saj), të fillojë procedurat për gjatësimin e agjentëve tatimorë me 50% të shumës së plotë të taksave/tarifave të pa mbledhura apo të shmangura.

Titulli i gjetjes 8: Menaxhimi i taksës së tokës bujqësore.

Situata:

Nga të dhënat e pasqyrës, kjo taksë është realizuar në masën 63% ose nga vlera e planifikuar prej 27,092 mijë lekë është arkëtuar vlera 16,985 mijë lekë. Nga sa shikohet niveli i realizimit të kësaj takse është i ulët, kjo dhe për faktin se një pjesë e konsiderueshme e abonentëve familjarë nuk kanë kontratë me ujësjellësin dhe menaxhimi i sajë bëhet edhe më vështirë, si dhe nga largimi i familjeve në emigrim.

Nr.	Njësia AD	Planifikimi viti 2021	Arkëtime viti 2021	Mbetja viti 2021
1	Finig	4.700.000	2.832.292	1.867.708
2	Dhivër	3.418.000	2.141.574	1.276.426
3	Livadhja	6.250.000	4.596.240	1.653.760
4	Aliko	7.150.000	4.057.840	3.092.160
5	Mesopotam	5.574.000	3.357.014	2.216.986
TOTALI...		27.092.000	16.984.960	10.107.040

Sipas të dhënave të Drejtorisë së të Ardhurave Vendore, plani për taksën e tokës bujqësore është parashikuar në vlerën 27,092,000 lekë nga e cila 6,754,126 lekë janë borxhe të parashikuara. Ndërsa plani vjetorë për taksën e tokës është për vlerën 20,337,874 lekë. Referuar të dhënave planifikim i taksës së tokës nuk është bërë sipas ndarjes së tokës për çdo fashat dhe tarifave të përcaktuara në VKB nr. 70, datë 09.12.2020 “Për nivelin e taksave dhe tarifave vendore në Bashkinë Finiq për vitin 2021”, pasi:

Për 56 fshatra kanë përfituar tokë ndarë sipas ligjit 7501, gjithsej 6439 familje me një sipërfaqe prej 8599.2342 lekë dhe detyrim vjetore në shumën 20,742,852 lekë, **pra më shumë se plani sipas DAV Bashkia Finiq prej 404,978 lekë, si e ardhur e munguar në buxhetin e bashkisë** (sipas aneks 2.6.2 bashkëlidhur Projektraport Auditimit).

Bashkia Finiq ka trashëguar nga ish-Komunat Finiq dhe Mesopotam, 224 kontrata për dhënie me qira për një periudhë 10, 35 dhe 99 vjeçare të tokës bujqësore të pandarë, nga të cilat 16 nga Njësia Administrative Finiq dhe 208 nga Njësia Administrative Mesopotam.

-Për Njësine Administrative Finiq për 16 kontrata ka rezultuar se deri më datë 31.12.2021, detyrimi vjetor paraqitet në shumën 50,000 lekë, likujduar vlera 202,100 lekë dhe mbetet për likujdim vlera 1,613,729 lekë.

-Për Njësine Administrative Mesopotam për 208 kontrata ka rezultuar se deri më datë 31.12.2021, detyrimi vjetorë paraqitet në shumën 2,450,000 lekë, likujduar vlera 1,429,100 lekë dhe mbetet për likujdim vlera 1,020,900 lekë **dhe detyrimi progresiv në shumën 14,987,439 lekë, sipas listave që disponon DAV Bashkia Finiq.**

Gjithsej detyrimi progresiv për totalin e kontratave të qirasë është në shumën **16,601,168 lekë, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Finiq.**

Për mangësitë dhe shkeljet e konstatuara në zbatimin e kushteve të kontratave (likujdim) ngarkohet me përgjegjësi A.M., me detyrë Drejtor i Bujqësisë

Kriteri:

VKM nr. 531, datë 21.8.1998 “Për tokat bujqësore të pandara”, i ndryshuar, si dhe UKM nr. 3, datë 16.5.2007 “Për procedurat e dhënies me qira të tokave bujqësore, të pandara”, akt i shfuqizuar me hyrjen në fuqi të UKM nr. 1, datë 18.7.2012 “Për procedurat e dhënies me qira të tokave bujqësore të pandara”, ligji nr. 9632, datë 30.10.20106 “Për sistemin e taksave vendore”, ligji nr. 9920, datë 19.05.2008 “Për Procedurat Tatimore”, me ndryshime.

Impakti: Mos njohje e kuadrit ligjorë nga personat përgjegjës dhe drejtuesit e bashkisë.

Shkak: Mungesë në realizimin e të ardhurave në shumën **14,987,439 lekë.**

Rëndësia: E lartë

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Bujqësisë (sektori i tokave), të ndjekin të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës **14,987,439 lekë, sipas listave që disponon DAV Bashkia Finiq.**

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Bujqësisë (Sektori i tokave), të marrin masa për planifikim të saktë të taksë së tokës bujqësore në raport me numrin e familjeve që kanë përfituar tokës bujqësore në zbatim të ligjit 7501.

Titulli i gjetjes 9: Nga auditimi u konstatuan raste të mos taksimit të subjekteve që operojnë në Bashkinë Finiq me kontrata investimesh dhe nuk kanë paguar taksat vendore.

Situata:

Nga auditimi lidhur me pagesën e detyrimeve vendore nga subjektet që janë shpallur fitues në procedurat e prokurimit në Bashkinë Finiq, rezultoi se 3 operatorë ekonomik nuk kanë paguar detyrimet për taksat dhe tarifatat vendore që lindin ndaj Bashkisë Finiq për periudhën e ushtrimit të aktivitetit në këtë bashki, duke sjellë **të ardhura të munguara në buxhetin e bashkisë në vlerën 162,000 lekë,** konkretisht për shoqëritë “M.” dhe “E.”.

Kriteri:

Mos pagesa e detyrimeve nga operatorët ekonomik është në kundërshtim me përcaktimet e ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 “Për sistemin e taksave vendore” i ndryshuar, neni 12, pika 6 dhe VKB nr. 70, datë 09.12.2020 “Për nivelin e taksave dhe tarifave vendore në Bashkinë Finiq për vitin 2021”.

Ndikimi/Efekti: Mungesë të ardhurash në buxhet në vlerën 162,000 lekë

Shkaku: Mungesë bashkëpunimi midis sektorëve për menaxhimin e taksave

Rëndësia: I mesëm

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Sektorin e Procedurave, të marrin të gjitha masat dhe të mos lejojnë lidhjen e kontratave të shërbimi/investimit me subjektet fituese pa likujduar detyrimet për taksat vendore sipas paketave fiskale.

Për këtë rekomandojmë:

Drejtoria e të Ardhurave Vendore të ndjekin të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës **108,000 lekë, respektivisht:**

- **vlera 54,000 lekë**, ndaj subjektit ”M.”.

- **vlera 54,000 lekë**, ndaj subjekti “E.”.

Për veprimet dhe mosveprimet e mësipërme ngarkohen me përgjegjësi:

z. I.N., me detyrë Drejtor i Ardhurave

z. TH.Z. dhe z. J.B., me detyrë P/ Ardhura Vendore

Pika 3 e programit. Vlerësim i raportimit financiar për të arritur në opinionin nëse pasqyrat financiare për vitin 2021.

Nxjerrja e pasqyrave financiare për vitin 2021.**Mbajtja e kontabilitetit viti 2021.**

Në këtë bashki, kontabiliteti është organizuar dhe mbahet në mënyrë manuale. Janë hapur ditarët përkatës për bankën, ditari i arkës, magazinën, ditari i veprimeve të ndryshme etj.

Për vitin 2021, ka dalë urdhri i Kryetarit nr.176, datë 28.09.2021 “Për krijimin e komisioneve të inventarizimit të aktiveve”, për Bashkinë Finiq dhe Njësi Administrative të bashkisë të përbërë me nga 3 anëtarë.

Nga auditimi i procedurave të inventarizimit u konstatua se dokumentacioni nuk është i plotë u paraqit vetëm inventari i llogarisë 218 “Inventar ekonomik”, ndërsa për aktivet e tjera nuk u paraqitën dokumente për kryerjen e inventarëve fizike, për rrjedhojë llogaritë e aktiveve në bilancin e vitit 2021, janë mbyllur për gjendjen kontabël.

Në këto kushte, llogaritë e pasqyrave financiare, nuk janë të rakorduar me gjendjen fizike gjë e cila nuk krijon besueshmëri mbi vërtetësinë e tyre. Në këtë rast, nxjerrja e pasqyrave financiare pa kryer inventarizimin fizik të gjithë aseteve, është shkelje e kërkesave të UMF nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në Udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësi të Qeverisjes së Përgjithshme”, Kreu III, pika 30 ku citohet: “Çdo njësi e qeverisjes së përgjithshme kryen verifikimin fizik të aktiveve dhe elementeve të tjera, konform kritereve të përcaktuara në aktet ligjore e nënligjore, si dhe saktëson vërtetësinë e llogarive të të drejtave e të detyrimeve ndaj të tretëve, Mbi këtë bazë, në kontabilitet, bëhen veprimet për sistemin e diferencave të gjendjes fizike me gjendjen kontabël për llogari të vitit kontabël që mbyllet”.

Gjendja e llogarive të evidentuara në bilanc në fund të periudhës raportuese ushtrimore viti 2021, të pozicionit financiar Bashkia Finiq; Formati nr.1, paraqitet në pasqyrat e mëposhtme:

Nga procesi i auditimit mbi referencat e llogarive të aktivitetit dhe pasivitetit, në lidhje me verifikimin e vlerave të pasqyruara në llogaritë e pasqyrave të pozicionit financiar të periudhës raportuese ushtrimore 2021, të saktësisë dhe besueshmërisë së tyre paraqiten si në vijim;

Aktivet neto janë të barabarta me Aktivet-Pasivet = **2,162,004,659 lekë**.

Aktivet 2,493,356,343 lekë

Pasivet 331,351,684 lekë

Aktivet neto 2,162,004,659 lekë

Aktivet afatshkurtra

Aktivet afatshkurtra më datë 31.12.2021 paraqiten në vlerën **428,136,726 lekë** dhe përbëhen nga: Llogaritë e Klasës 5 “Mjetet monetare dhe ekujivalentet e tyre” në shumën 129,042,931 lekë; Llogaritë e Klasës 3 “Gjendje inventari qarkullues” në shumën 24,918,455 lekë; Llogaritë e Klasës 4 “Llogari të arkëtueshme” në shumën 274,175,340 lekë.

Llogaritë e Klasës 5 “Mjetet monetare dhe ekujivalentet e tyre” përbëhet nga:

Llogaritë kontabël	Emërtimi i llogarive	Viti 2021	Viti 2020	Diferenca 2021-2020
531	Mjete monetare ne arkë	0	0	0
512	Mjete monetare në bankë	0	0	0
520	Disponibilitete në thesar	129,042,931	35,596,221	93,446,710
50	Letra me vlerë	0	0	0
532	Vlera të tjera	0	0	0
54	Akredeitiva dhe paradhënie	0	0	0
59	Provigjone zhvlerësimi	0	0	0
Totali		129,042,931	35,596,221	93,446,710

Vlera e llogarisë 520 “Disponibilitete në thesar” në shumën 129,042,931 lekë, përbëhet nga: gjendja e llogaria 85 "Rezultati i vitit ushtrimor" në shumën 71,866,583 lekë (fondi i trashëguar nga transfertat e pakushtëzuar, në vlerën 287,041, transfertat specifike, në vlerën 67,944,424 lekë dhe të ardhurat e veta, në vlerën 3,635,122 lekë) dhe gjendja e llogarisë 466 "Mjete në ruajtje" në shumën 57,176,344 lekë.

Llogaritë e klasës 5, kanë funksionuar duke u debituar për shtesat në kredi të llogarive përkatëse për të ardhurat dhe grante të ndryshme, si dhe duke u kredituar për pakësimet në debiti të llogarive përkatëse të klasës 4.

Llogaritë e Klasës 3 “Gjendje inventari qarkullues”, përbëhet nga:

Llog. kontabël	Emërtimi i llogarive	Viti 2021	Viti 2020	Diferenca 2021-2020
31	Materiale	4,177,570	4,628,475	-450,905
32	Inventar i imët	20,740,885	20,740,885	0
33	Prodhime, punime e shërbime ne proces			
34	Produkte			
35	Mallra			
36	Gjë e gjalle ne rritje e majmëri			
37	Gjendje te pambrojtura ose pranë të tretëve			
38	Diferenca nga çmimet e magazinimit			
39	Shuma te parashikuara për zhvlerësim te inventarit(-)			
	Totali	24,918,455	25,369,360	(450,905)

Llogaritë e Klasës 3, sipas Pasqyrës së Pozicionit Financiar të Bashkisë Finiq në 31.12.2021 paraqitet në vlerën 24,918,455 lekë dhe përbehet nga llogaria kontabël 31

“Materiale” në vlerën 4,177,570 dhe nga llogaria kontabël 32 “Inventar i imët” në vlerën 20,740,885 lekë.

Diferenca me vitin e mëparshëm përfaqëson lëvizjen e inventarit në shumën (450,905) lekë e cila kuadron me llogarinë 63 “Ndryshimi gjendjes së inventarit” në shumën (450,905) lekë.

Llogaria 312 “Materiale”, ka vlerën 4,177,570 lekë dhe lëvizjet e kësaj llogarie për vitin 2021 paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Lëvizjet e llogarisë	Vlera në lekë
Gjendje në 01.01.2021	4,628,475
Hyrje me pagesë gjatë vitit	3,194,214
Dalje nga magazina gjatë	3,645,113
Gjendja në 31.12.2021	4,177,570

Llogaria 327 “Objekte inventari”, ka vlerën 20,740,885 lekë. Lëvizjet e llogarisë 32 “Objekte inventari” paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Lëvizjet e llogarisë	Vlera në lekë
Gjendja në 01.01.2021	20,740,885
Hyrje gjatë vitit 2021	0
Dalje gjatë vitit 2021	0
Gjendja në 31.12.2021	20,740,885

Llogaritë e klasës 3 kanë funksionuar duke u debituar për shtesat në kredi të llog. 63 “Ndryshimi i gjendjeve të inventarit” dhe duke u kredituar për daljet e inventarit në debi të llogarisë 63 “Ndryshimi i gjendjeve të inventarit”.

Llogaritë e Klasës 4 “Llogari të arkëtueshme” & “Të tjera aktive afatshkurtra” përbëhet nga:

Llogaritë kontabël	Emertimi i llogarive	Viti 2021	Viti 2020	Diferenca 2021-2020
	Llogari të arkëtueshme			
411	Klientë e llogari te ngjashme	0	0	0
423,429	Personeli, paradhënie, deficite e gjoba	0	0	0
431	Tatime e taksa	0	0	
432	Tatime mbledhur nga shteti për llog. Pushtetit Lokal	0	0	
433	Shpenzime fatkeqësi natyrore qe mbulon shteti	0	0	
435	Sigurime Shoqërore	0	0	
436	Sigurime Shëndetësore	0	0	
437,438	Organizma te tjerë shoqërore	0	0	
44	Institucione te tjera publike	0	0	
465	Efekte per t'u arkëtuar nga shitja letra me vlere	0	0	
468	Debitorë te ndryshëm	210,123,062	195,022,368	15,100,940
4342	Te tjera operacione me shtetin(debitor)	64,052,278	25,353,240	38,699,038
45	Marrëdhënie me instit. brenda dhe jashtë sistemit	0	0	
49	Shuma te parashikuara per zhvlerësim(-)	0	0	
	Totali	274,175,340	220,375,608	53,799,978
	Të tjera aktive afatshkurtra	0	0	
409	Furnitore(Debitorë),parapagime pagesa pjesore	0	0	
473	Llogari të pritjes të marrëdhënieve me thesarin	0	0	
477	Diferenca konvertimi aktive	0	0	
481	Shpenzime për t'u shpërndarë në disa ushtrime	0	0	
486	Shpenzime të periudhave të ardhshme	0	50,105,541	-50,105,541

- **Gjendja e llogarisë 468 “Debitorë të ndryshëm”**, paraqitet për vitin 2020 në vlerën 195,022,368 lekë ndërsa në mbyllje të bilancit të vitit 2021 paraqitet në vlerën 210,123,062 lekë, me rritje në vlerën 15,100,940 lekë.

Në mënyrë analitike debitorët paraqiten në pasqyrën më poshtë:

Pasqyra analitike e llog 468, me datë 31.12. 2021.

Nr.	Subjekti debitor Juridik/Fizik	Vlera Lekë	Përmbajtja e debisë
1	K.E.	1,176,000	KLSH
2	Z.LL.	53,057	KLSH
3	TH.TH.	50,207	KLSH
4	G.K.	11,787	KLSH
5	K.P.	11,550	KLSH
6	LL.B.	13,800	KLSH
7	N.A.	12,600	KLSH
8	D.A.	13,568	KLSH
13	L.R.	59,696	KLSH
15	F.-T. SHPK	436,837	KLSH
16	J.K.ShPK	446,465	KLSH
17	A. SHPK	419,448	KLSH
18	F.-T. SHPK	635,259	KLSH
20	G.P..shpk	706,106	KLSH
21	T.-D.Shpk	70,111	KLSH
22	K. Shpk	247,676	KLSH
23	K. Shpk	1,503,707	KLSH
24	K. Shpk	2,819,588	KLSH
25	K. Shpk	873,598	KLSH
26	D. shpk	3,384,066	KLSH
27	D. shpk	3,649,012	KLSH
29	V. shpk	181,355	KLSH
30	V. shpk	349,680	KLSH
31	SH.	1,250,971	KLSH
32	SH. J.-C.	437,089	KLSH
33	A.T.D.A.T.shpk	315,187	KLSH
34	A.T.D.A.T.shpk	809,676	KLSH
35	E.K.	178,640	KLSH
36	K.	1,392,866	KLSH
37	E.C.C.	617,520	KLSH
	Shuma	22,134,691	
1	Debitor për taksat	187,988,371	
	TOTALI	210,123,062	

Nga Drejtoria e Financës llogaria 468 është mbajtur në mënyrë analitike , e cila në fund të vitit 2021 rezulton me një rritje prej 15,100,940 lekë. Nga verifikimi i kryer rezulton që totali i llogarisë analitike në fund të vitit 2021, kuadron me llogarinë sintetike në Aktiv të Pasqyrës së Pozicionit Financiar dhe me lëvizjet e llogarinë 468 të pasqyruara në Librin e Madh (Centralizatorin 2021).

Nga shuma prej 210,123,062 lekë debitorë në 31.12.2021, shuma prej 187,988,371 lekë, ose 89% të debitorëve e zënë debitorët e taksave.

Llogaria 4342 “Operacione me shtetin (të drejta)”, në fund të vitit 2021 paraqitet në vlerën 64,052,278 lekë dhe kuadron me Llogarinë 7206 “Financim i pritshëm nga buxheti” të Pasqyrës së Performancës Financiare e cila paraqitet në shumën 64,052,278 lekë. Vlera prej 64,052,278 lekë përfaqëson llogaritë e Klasës së 4 të Pasivit të Pasqyrës Financiare të Pozicionit Financiar, si dhe përbëhet nga:

Në mënyrë analitike paraqitet:

Emërtimi i llogarive	Vlera
Llogaria 401-408 “Furnitorë e llogari të lidhura me to”	4,196,325
Llogaria 467 “Kreditor të ndryshëm”	48,538,153
Paga personeli llog 42	8,754,172
Tatim mbi të ardhurat llog. 431	994,877
Sigurime shoqërore llog.435	1,409,056
Sigurime shëndetësore llog.436	159,695
Totali	64,052,278

Lëvizjet e kësaj llogarie gjatë vitit 2021, paraqiten si më poshtë:

Lëvizjet e llogarisë	Vlera në lekë
Gjendja në 01.01.2021	25,353,240
Shtesa gjatë vitit 2021(D)	197,758,156
Pakësime gjatë vitit 2021 (K)	159,059,118
Gjendja në 31.12.2021	64,052,278

Llogaria 486 “Shpenzime të periudhave të ardhshme” në fund të vitit 2021 paraqitet në vlerën 0 lekë.

Lëvizjet e llogarisë	Vlera në
Gjendja në 01.01.2021	50,105,541
Shtesa gjatë vitit 2021	0
Pakësime gjatë vitit	50,105,541
Gjendja në 31.12.2021	0

Nga auditimi rezultoi se llogaria 486 “Shpenzime të periudhave të ardhshme” është paraqitur në vlerën 0 lekë, kjo në zbatim të Udhëzimit MFE nr. 5, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin nr 8, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme” seksioni 3.1, për të cilën është kredituar llogaria 486 “Shpenzime të periudhave të ardhshme”, për vlerën 50,105,541 lekë në debi të llogarisë 467 “Kreditorë të ndryshëm” për vlerën 50,105,541 lekë.

Llogaritë e klasës 4, kanë funksionuar duke u debituar për njohjen e të drejtave për tu arkëtuar në kredi të llogarive të klasës 7 dhe duke u kredituar për arkëtimin e të drejtave në debi të llogarive financiare të klasës 5.

II. Aktivet Afat Gjata

-Aktivet Afatgjata jo materiale.

-Llogaria 202 “Studime dhe kërkime” për vlerën kontabël historike në vitin 2020, paraqitet në vlerën 36,263,087 lekë dhe për vitin 2021 paraqitet në vlerën 40,685,687 lekë, me rritje për vlerën 4,422,600 lekë projekt për azhurnimin e tokave që i përkasin Bashkisë Finiq.

Sipas llogarisë analitike (kosto historike) vlera e kësaj llogarie është 40,685,687 lekë, sipas Aneksit 3.1 bashkëlidhur Projektraport Auditimit.

Konkluzion: Nga auditimi u konstatua se në gjendjen e llogarisë 202 “Studime dhe kërkime” është përfshirë vlera prej 13,046,664 lekë, e cila është e paanalizuar sipas studimeve dhe projekteve, për pasojë nuk është kryer inventarë fizik. Kjo vlerë është trashëguar nga bilanci i ish-Komunave Finiq, Livadhja, Dhivër, Aliko dhe Mesopotam) si pasojë e reformës territoriale në momentin e konsolidimit të bilanceve të ish-Komunave me bilancin e Bashkisë Finiq, për këto vlera nuk ka informacion nëse janë projekte të cilat investimet janë kryer. Këto veprime janë në kundërshtim me kërkesat e UMF nr. 30, datë

27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” i ndryshuar pikat 26, 28, 30, Kreu IV pika 75 dhe Udhëzimin e MFE nr. 5, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin nr 8, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme” Kreu II “Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme” pika 5.

-Aktivet Afatgjata materiale

-Llogaria 210 “Toka, troje, terrene” për vlerën kontabël historike 300,000 lekë. Gjatë vitit nuk ka pasur shtesa dhe pakësime, në mënyrë analitike, sipas inventarit kontabël paraqitet si më poshtë:

Nr	Llogaria 210 “Toka, troje, terrene”	Vlera
1	Shpronësim toke për ujësjellësin Finiq (ish komuna Finiq)	300,000
	Gjendje 31.12.2021	300,000

-Llogaria 212 “Ndërtime konstruksione” për vlerën historike 292,008,026 lekë, shtuar gjatë vitit ushtrimor për vlerën debitorë (292,008,026-287,364,625)= 4,643,401 lekë, si më poshtë vijon:

Referenca	Nr	Përshkrimi	Debi Leke
D. Veprimeve	1	Celje datë 01.01.2021	287,364,625
	2	Rikonstruksion vatra e kulturës Dhrovjan	1,450,943
	3	Mbikëqyrje punimesh qendra kulturore Dhrovjan	622,500
	4	Rikonstruksioni i shkollave	1,413,545
	5	Rikonstruksion ndërtesat e Bashkise	1,556,413
	6	Sistemim vlera depo uji pllake(bilanci 2015)	-400,000
		Gjendja me datë 31.12.2021	292,008,026

Sipas inventarit kontabël e analizuar paraqitet në Aneksin 3.2, bashkëlidhur Projektraport Auditimit.

Konkluzion: Nga auditimi u konstatua se në gjendjen e llogarisë 212 “Ndërtime konstruksione” për vlerën historike 292,008,026 lekë, është përfshirë vlera prej 106,627,698 lekë, e pa analizuar si në kontabilitet ashtu dhe në gjendje fizike. Kjo vlerë është trashëguar nga bilanci i ish-Komunave Finiq, Livadhja, dhe Mesopotam) e paanalizuar ndikon në informacionin kontabël, që ofrojnë pasqyrat financiare në lidhje me plotësinë e vlerave të Aktiveve Afatgjata Materiale, të numrit për efekt të inventarit fizik të tyre dhe të llogaritjes së amortizimit. Këto veprime janë në kundërshtim me UMF nr. 30 datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” i ndryshuar pikat 26, 28, 30, 74 dhe 85, UMFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësitë të Qeverisjes së Përgjithshme”, Kreu II pika 5, 36 dhe Kreu III pika 30.

-Llogaria 213 “Rrugë rrjete vepra ujore” për vlerën historike 1,878,456,735 lekë, shtuar gjatë vitit ushtrimor për vlerën debitorë (1,878,456,735 -1,378,906,559)= 499,550,176 lekë, shtuar për 26 objekte në vlerën 613,430,549 lekë dhe është pakësuar për 7 objekte në vlerën 113,880,373 lekë të analizuar sipas pasqyrës Aneks 3.2, bashkëlidhur Projektraport Auditimit.

Konkluzion: U konstatua se llogaria 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore” pasqyruar në bilanc për vlerën historike 1,878,456,735 lekë, është përfshirë vlera prej 738,067,524 lekë, që i përket investimeve të papërfunduara për objektet (Ujësjiellësi Burimet e Merkos në vlerën 409,304,933 lekë, Rikonstruksion dhe zgjerim i Linjës ekzistuese të Ujësjiellësit Krongji-Finiq, linja të reja të fshatrave Vriion Karahaxh, Çlirim Bregas si dhe linja e brendshme e fshatit Çlirim Bregas si dhe linja e brendshme e fshatit Çlirim Bashkia Finiq me vlerë 161,815,940 lekë, Ndërtim Ujësjiellësi Rajonal nga burimet e Leshnicës Bashkia Finiq me vlerë 125,763,572 lekë, Rikonstruksion i Rrugës Dermish- Jerme me vlerë 34,683,507 lekë dhe Rikonstruksion i Rrugës Karroq me vlere 6,499,572 lekë), me ndikim në informacionin kontabël, që ofrojnë pasqyrat financiare në lidhje me plotësinë e vlerave të Aktiveve Afatgjata Materiale, të numrit për efekt të inventarit fizik të tyre dhe të llogaritjes së amortizimit. Këto veprime janë në kundërshtim me UMF nr. 30 datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” i ndryshuar pikat 26, 28, 30, 74 dhe 85, UMFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes së Përgjithshme”, Kreu II pika 5, 36 dhe Kreu III pika 30.

-Llogaria 214 “Instalime teknike, makineri paisje, vegla pune” për vlerën kontabël 36,741,985 lekë, shtuar e pakësuar gjatë vitit ushtrimor për vlerën (36,741,985 - 92,050,482) = -55,308,497 lekë, është pakësuar për 5 objekte në vlerën 55,308,497 lekë si rezultat i transferimit dhe sistemimeve të kryera në llogaritë përkatëse.

-Llogaria 215 “Mjete transporti” për vlerën historike 80,831,485 lekë, gjatë vitit nuk ka patur shtesa e paksime
Kjo llogari është e analizuar për 31 mjete sipas të dhënave të paraqitura në Aneks 3.4, bashkëlidhur Projektraport Auditimit.

Llogaria 218 “Inventar ekonomik” për vlerën historike 50,943,466 lekë, shtuar gjatë vitit ushtrimor për vlerën (50,943,466 - 32,734,100) = 18,209,366 lekë.

Referenca	Nr	Përshkrimi	Debi Leke
D. Veprimeve	1	Çelje datë 01.01.2021	32,734,100
	2	Blerje kompjuterat	898,800
	3	Pajisje qendra kulturore Livadhja	11,217,267
	4	Sistemim teprica e v 2015 Komuna Livadhja	2,135,129
	5	Pajisje audiovizuale QK Livadhja	2,300,000
	6	Mobilje zyra e këshillit	760,000
	7	Printer zyra e Tatimeve	20,000
	8	HP Monitor P224(pa pagese)	80,210
	9	UPS (pa pagese)	10,890
	10	MFP Xerox Versalink (pa pagese)	159,520
	11	Kompjuter programi (pa pagese)	45,550
	12	Kosha mbeturinash GIZ (pa pagese)	582,000
		Shuma teprica datë 31.12.2021	50,943,466

Konstatimi: Llogaritë 210 “Toka, troje, terrene”, 211 “Pyje Plantacione”, 212 “Ndërtesa e Konstruksione”, 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore”, 214 “Instalime teknike, makineri paisje, vegla pune”, janë të paanalizuara në kontabilitet, nuk ka një regjistër kontabël ku të specifikohen analitikët e këtyre zërave si dhe nuk ka informacioni për secilin aktiv në lidhje me datën e hyrjes ose marrjes në dorëzim, përshkrimin e aktivit, vlerën e blerjes, datën e daljes në përdorim, datë e skadencës, personin përgjegjës, kohën e shërbimeve të mirëmbajtjes, vlerën e akumuluar të shpenzimeve të mirëmbajtjes, datën e daljes nga pronësia, në këto kushte nuk mund të ketë informacion të saktë në lidhje me gjendjen

kontabël, e cila do të krahasohet dhe me gjendjen faktike kur bëhet inventarizimi fizik cdo vit për të vërtetuar dhe sistemuar vlerën e tyre në kontabilitet, pra na japin arsye të mos kemi siguri mbi vlerat në pasqyrat e pozicionit financiar për sa i përket këtyre llogarive për pasojë të mos japim dot një opinion mbi plotësinë, saktësinë dhe përkatësinë e këtyre vlerave në kontabilitet, veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me ligjin 10296 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” neni 6, Udhëzimin nr.30 datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” pikat 26-30, si dhe pikën 74, të UMFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësisë të Qeverisjes së Përgjithshme”, Kreu II pika 5, 36 dhe Kreu III pika 30.

Konstatimi: Nga auditimi ka rezultuar se për aktivet që i përkasin llog. 210 “Toka troje terrene”, llog. 211 “Pyje plantacione”, 212 “Ndërtesa e konstruksione” dhe llog. 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore”, për kosto historike në vlerën 2,299,135,899 lekë, Bashkia Finiq nuk posedon titull pronësie, në kundërshtim me VKM nr. 510, datë 14.08.2001 “Për inventarizimin dhe hipotekimin e të gjitha pronave të paluajtshme dhe të luajtshme”, Kreu VI “Transferimi i pasurive dhe regjistrimi i pasurive të paluajtshme”, pika 1 dhe 2. Për rrjedhojë edhe kontabilizimi i aktiveve afatgjata materiale, nuk është mbështetur në dokumentacionin e duhur, në kundërshtim me Udhëzimin nr. 30, datë 27.12.2011 me ndryshime, Kapitulli III, pika 35.

Gjendja e llog. 231 “Shpenzime në proces për rritjen e AQT” në mbyllje të vitit ushtrimor 2021 paraqitet në vlerën 0 lekë, kur në fakt nga testimi i kontratave të investimeve rezulton se, për vitin 2021 ka kontrata që nuk kanë përfunduar si punime dhe likuidimi i tyre është për një hark kohor më shumë se një vit, për të cilat janë kryer pagesat, për vlerën 738,067,524 lekë, që i përkasin llogarisë 213 “Rrugë rrjete vepra ujore” objekti (Ujësjiellësi Burimet e Merkos në vlerën 409,304,933 lekë, Rikonstruksion dhe zgjerim i Linjës ekzistuese të Ujësjiellësit Krongji-Finiq, linja të reja të fshatrave Vriion Karahaxh, Çlirim Bregas si dhe linja e brendshme e fshatit Çlirim Bregas si dhe linja e brendshme e fshatit Çlirim Bashkia Finiq me vlerë 161,815,940 lekë, Ndërtim Ujësjiellësi Rajonal nga burimet e Leshnicës Bashkia Finiq me vlerë 125,763,572 lekë, Rikonstruksion i Rrugës Dermish- Jerme me vlerë 34,683,507 lekë dhe Rikonstruksion i Rrugës Karroq me vlerë 6,499,572 lekë).

Gjendja e kësaj llogarie nuk duhet të ishte në vlerën 0, kur ka investime në proces, pra vlera e kësaj llogarie duhet pasqyruar në vlerën gjithsej 738,067,524 lekë. Këto veprime janë në kundërshtim me Udhëzimin e UMFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme” Aneksi 1, Klasa 23 në të cilën përcaktohet: “Analiza e detajuar e klasave të llogarive të kontabilitetit në sektorin publik Për realizimin dhe krijimin e aktiveve afatgjata materiale dhe jomateriale, në njësitë e qeverisjes së përgjithshme, ka një procedurë specifike:

- Fillimisht, për njësitë planifikohen dhe realizohen operacionet e investimeve për blerjen apo krijimin e AAGJ-ve.

- Për rrjedhim, aktivet afatgjata, para se të vihen në shfrytëzim, pra të jenë funksionale, ato detyrimisht duhet të gjenden në proces, në formën e shpenzimeve që grupohen me analiza në llogarinë 23, “Investime”.

- Këto janë investime në proces, pra aktivi ende nuk është përfunduar dhe detyrimisht nuk është në funksionim dhe nuk është kapitalizuar. Grupi 23, “Investime” ndahet në dy llogari treshifrore që më tej klasifikohen në nivele shtatëshifrore, sipas karakteristikave të këtyre aktiveve.

- Llog.230, “Investime për aktive afatgjata jomateriale”, të analizuara në llogari shtatëshifrore; dhe

- Llog. 231 "Investime për aktive afatgjata materiale", të analizuar në llogari shtatëshifrore."

Me përfundimin e ciklit të blerjes apo ndërtimit të aktiveve, këto bëhen funksionale dhe kapitalizohen në grupet 20 e 21 të aktiveve të përfunduara."

PASIVET (DETYRIMET)

Pasivet Afatshkurtra

Llogaritë e klasës 4, në pasiv të Pasqyrës së Pozicionit Financiar, janë llogari të pagueshme ato paraqesin detyrimet e Bashkisë Finiq më 31.12.2021, kundrejt furnitorëve, pagat e punonjësve të muajit dhjetor 2021, detyrimet kundrejt tatimeve, sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore të muajit dhjetor 2021, kreditorë për mjete në ruajtje të cilat kryesisht kanë të bëjnë me garancitë e kontratave, kreditorë të ndryshëm etj., si më poshtë:

Llogaritë		Viti 2021	Viti 2020	Diferenca/ndryshimi
401-408	Furnitorë e llogari të lidhura me to	4,196,325	5,013,123	(816,798)
42	Detyrime ndaj personelit	8,754,172	7,872,041	882,131
431	Detyrime ndaj shtetit tatim taksa	994,877	661,654	333,223
435	Sigurime shoqërore	1,409,056	1,391,685	17,371
436	Sigurime shëndetësore	159,695	157,768	1,927
466	Kreditorë për mjete në ruajtje	57,176,344	30,809,350	26,366,994
467	Kreditorë të ndryshëm	48,538,153	60,362,510	(11,824,357)
4341	Të tjera operacione me shtetin (detyrime)	210,123,062	195,022,368	15,100,694
	Gjendja më fund të periudhës	331,351,684	301,290,499	30,061,185

Llogaria 401-408 "Furnitorë e llogari të lidhura me to", në fund të vitit 2021 është në vlerën 4,196,325 lekë, paraqet gjendjen e faturave të pa likuiduara nga Bashkia Finiq më 31.12.2021. Lëvizja e llogarisë 401-408 "Furnitorë e llogari të lidhura me to", paraqitet në tabelën si më poshtë:

Llog. 401-408 "Furnitorë e llogari të lidhura me to"	
Çelje e vitit 2021	5,013,123
Shtesa (K)	9358158
Pakësime (D)	10174956
Gjendja në 31.12.2021 (K)	4,196,325

Gjendja e llogarisë 401-408 "Furnitorë e llogari të lidhura me to" në shumën 4,196,325 lekë përbëhet nga :

Faturat e Palikujduara 31.12.2021				
		401-408		
Nr	Datë		Subjektet	Detyrim. Lekë
21	28.09.2021	Karburant	Toto Vrion	2,110,008
27	05.11.2021	Karburant	Toto Vrion	1,618,713
30	16.11.2021	Karburant	Toto Vrion	10,001
1260	03.06.2021	Kancelari	Office Paper shpk	,129,101
152	27.12.2021	Blerje lodra per fëmijë	Dilaveri Finiqe	85,000
2440	28.10.2021	Blerje kompjuterat	PCStores	185,400
88	23.12.2021	Furnizim rafte melamin	Xhumba AP	70,180
1	17.12.2021	Rafte Melamini	Petraq Shqevi	55,000
		Shuma		4,196,325

Llogaria 42, “Detyrime ndaj personelit”, sipas pasqyrave financiare të paraqitura pranë Bashkisë Finiq, paraqitet në vlerën 8,754,172 lekë dhe përfaqëson vlerën e pagave të muajit dhjetor për t’u paguar në muajin janar të vitit pasardhës.

Llog. 42 "Detyrime ndaj personelit"	
Çelje e vitit 2021	7,872,041
Shtesa (K)	113,087,433
Pakësime (D)	111,872,079
Gjendja në 31.12.2021(K)	8,754,172

Llogaria 431, “Detyrime ndaj shtetit për tatim taksa”, paraqitet në vlerën 994,877 lekë dhe përfaqëson vlerën për t’u paguar për taksa e tatime ndaj shtetit për muajin dhjetor.

Llog. 431 "Detyrime ndaj shtetit për tatim taksa"	
Çelje e vitit 2021	661,654
Shtesa (K)	5,111,922
Pakësime (D)	4,778,699
Gjendja në 31.12.2021 (K)	994,877

Konkretisht, sipas dokumenteve të bankës të muajit Janar 2022, ka rezultuar:

Urdhër shpenzimi		Vlera
Numër	Datë	
23	11.01.2022	32,278
23/1	11.01.2022	13,780
23/2	11.01.2022	313,481
23/3	11.01.2022	43,125
23/4	11.01.2022	13,213
23/5	11.01.2022	17,757
23/6	11.01.2022	11,522
23/7	11.01.2022	19,430
25	20.01.2022	480,291
28/1	24.01.2022	12,000
29	24.01.2022	10,500
30	24.01.2022	27,500
Totali		994,877

Llogaria 435, “Sigurime shoqërore” dhe llogaria 436 “Sigurime shëndetësore” paraqet vlerën e pa paguar për sigurime shoqërore e shëndetësore për pagat e muajit dhjetor që paguhet në muajin janar dhe janë përkatësisht në vlerat 1,409,056 lekë dhe 159,695 lekë.

Llog. 435 "Sigurime shoqërore"	
Çelje e vitit 2021	1,391,685
Shtesa	11,370,484
Pakësime	11,353,113
Gjendja në 31.12.2021	1,409,056
Llog. 436 "Sigurime shëndetësore"	
Çelje e vitit 2021	157,768
Shtesa	1,943,536
Pakësime	1,941,609
Gjendja në 31.12.2021	159,695

Llogaria 466 “Kreditore për mjete nën ruajtje”, sipas Pasqyrës së Pozicionit Financiar të Bashkisë Finiq, në fund të vitit 2021 paraqitet në vlerën 57,176,344 lekë dhe përfaqëson vlerën e garancisë së kontratave në masën 5%. Vlera e mësipërme është e rakorduar me Degën e Thesarit Delvinë, sipas aktrakordimet datë 20.01.2022.

Llog. 466 "Kreditorë për mjete në ruajtje"	
Celje e vitit 2021	30,809,350
Shtesa	27,190,426
Pakësime	733,114
Per sistemim	90,318
Gjendja në 31.12.2021	57,176,344

Në mënyrë analitike sipas objekteve dhe vitit që i përket paraqitet në pasqyrën, si më poshtë:

Garanci Punimesh (466)			Viti 2020		
Nr.	Date	USh	Objekti i shpenzimit	Debi	Kredi
			GJENDJE 31.12.2020		30,809,350
1	16.02.2021	64	Ujesjellesi Burimet e Merkos Sit.4 (SH.I)		1,000,000
2	22.02.2021	67	A. Shpk Cbllokim garanci punimesh	733,114	
3	22.04.2021	152	Ujesjellesi rajonal (SH.I)		3,000,000
4	22.04.2021	158	rikonstruksion vatra e kulturës (J.K.Shpk)		207,548
5	28.07.2021	282	Ujesjellesi Rajonal Burimet e Leshnices (S Shpk)		4,384,386
6	06.08.2021	307	rikonstruksion kanali Filipeu (J.C.)		466,366
7	25.08.2021	334	rikonstruksion rruga Dermish-Jerme (K. Shpk)		269,691
8	20.09.2021	360	rikonstruksion rrugës Dermish Jerme (K. Shpk)		806,773
9	01.10.2021	365	Ujesjellesi Rajonal Burimet e Leshnices (S Shpk)		338,976
10	01.10.2021	366	diference.sit 1 Burimet e Merkos (SH.I)		10,873
11	05.10.2021	393/1	rikonstruksion kanali Filipeu (J.C.)		90,212
12	12.10.2021	397	Ujesjellesi Burimet e Merkos sit. 4 (SH.I)		5,500,000
13	12.10.2021	398	Ujesjellesi Burimet e Merkos sit. 4 (SH.I)		2,500,000
14	26.10.2021	423	Rikonstruksion sheshi Livine,Koder (E. Shpk)		85,422
15	26.10.2021	425	Rikonstruksion I shkollave (J.K.)		70,678
16	23.01.2021	460	Rikonstruksion I rrugës Dermish Jerme (K. Shpk)		468,387
17	02.11.2021	461	Rikonstruksion I Urave (J.K.)		362,251
18	14.12.2021	479	Rikonstruksion ndërtesat e bashkise (N.)		77,821
19	14.12.2021	481	rikonstruksion rruga karoq (J.K.)		174,999
20	21.12.2021	500	Rikonstr.Ures Thoma Filipeu (J.K.Shpk)		79,620
21	21.12.2021	501	Rikonstruksion I sheshit Fshati Çlirim (E. Shpk)		46,423
22	24.12.2021	506	rikonstr ujësjellësi I Krongjit (SH.I)		2,500,000
23	24.12.2021	507	Ujesjellesi Rajonal Burrimet e Merkos (SH.I.Shpk)		3,250,000
24	28.12.2021	517	ujësjellësi I Leshnices (S Shpk)		1,500,000
Shuma			Sistemim nga kuadrimi me degën e thesarit 2021	90318	
Gjendja 31/12/21					57,176,344

Konstatimi: Llogaria 466 “Kreditorë për mjetet në ruajtje” në pasqyrat financiare është për vlerën kontabël 57,176,344 lekë e rakorduar me Degën e Thesarit. Sipas analizës së kësaj llogarie të rakorduar me degën e thesari, kjo llogari për vitin 2021 është shtuar për 23 objekte për vlerën 27,190,426 lekë, dhe është pakësuar në 2 raste për vlerën 823,432 lekë. Nga analiza e kësaj llogarie, konstatohet se janë të ngurtësuar fonde për vlerën 30,809,350 lekë të cilat i përkasin ngurtësimeve të viteve 2020 e para, të cilave u ka kaluar afati i garancisë, Bashkia Finiq nuk ka kryer asnjë veprim sipas kushteve të kontratës për c’bllokimin e këtyre fondeve dhe përdorimin e tyre për interes publik, veprime në kundërshtim me UMFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”, Kap. III, pikat 29, 30, 39, 50 dhe UKM nr. 3, datë 15.02.2011 “Për mbikëqyrjen dhe kolaudimin e punimeve të ndërtimit” i ndryshuar, Kap. II, pika 10.

Llogaria 467 “Kreditorë të ndryshëm”, paraqiten faturat e pa likuiduara për investime dhe shërbime të cilat për vitin 2021 paraqiten në shumën 48,538,153 lekë. Lëvizja e kësaj llogarie gjatë vitit 2021 paraqitet si më poshtë:

Llog. 467 "Kreditorë të ndryshëm"	
Çelje e vitit 2021	60,362,510
Shtesa	2,471,703
Pakësime	14,296,060
Gjendja në 31.12.2021	48,538,153

Këto vlera janë paraqitur në mënyrë analitike dhe përbëhen nga Fatura të palikujduara dhe vendime gjyqësore sipas pasqyrës si më poshtë:

Pasqyra Llogaria 467 “Kreditorë të ndryshëm”

Faturat		Lloi i shërbimit	Subjekti	Lekë
Numër	Datë			
63	10.04.2019	Rikualifikimi i sheshit Livadhja	G.P.G.K.	14,300,176
55	12.02.2019	Mbikëqyrje punimesh	H.M.G.K.	840,000
		Rivlerësim asetet ujësjellësi	D.B.	3,613,546
10	23.12.2021		E. Shpk	671,484
14	23.11.2021	Mbikëqyrje objekte rruga Jerme	K.K.	300,000
19	22.12.2021	Mbikëqyrje shkolla +sheshi fshati çlirim	K.K.	80,000
97	22.11.2021		N.S.	477,790
125	18.03.2019	Shpenzime	R.S.	117,000
Shtator	Lista bashk	Sherbime Postare	P.	394,692
Dhjetor	Lista bashk	Faturat Shtator Dhjetor 2021	U.F.	236,542
3	31.12.2021	Mirëmbajtje e mjeteve të renda	DH.F.	606,360
10	14.12.2021	Mirëmbajtje e mjeteve të lehta	J.K.	57,600
2530	30.12.2021	Shpenzime interneti	A.B.	528,000
20	22.12.2021	Mbikëqyrje kanalet	K.K.	90,000
		Maj –dhjetor 2020 + te prapambetura		25,254,903
28	01.11.2021	Mbetje Urbane	B.L.	131,515
33	01.12.2021	Mbetjet urbane	B.L.	111,986
		Vendime Gjyqësore		
	16.11.2021	V.GJ566 (21258-00436-20-2021)	V.T.	558,000
	08.02.2021	V.GJ 326 (21249-00123-20-2021)	R.M.	101,480
		Totali		48,538,153

Llogaria 4341 “Operacione me shtetin (detyrime)”, paraqiten paraqitet në mbyllje të vitit 2020 në vlerën 195,022,368 lekë dhe në mbyllje të vitit 2021 në vlerën 210,123,062 lekë, vlera të cilat rakordojnë me gjendjet e llogarisë kundërpA. 468 “Debitore të ndryshëm” në aktiv të bilancit, lëvizja e kësaj llogarie gjatë vitit 2021 paraqitet si më poshtë:

Llog. 4341 “Operacione me shtetin (detyrime)”	
Çelje e vitit 2021	195,022,368
Shtesa	66,411,645
Pakësime	51,310,951
Gjendja në 31.12.2021	210,123,062

Analizë: Formati nr.2 “Pasqyra e përformancës financiare” paraqet llogaritë e të ardhurave dhe shpenzimeve me klasifikim sipas natyrës ekonomike.

Analiza e llogarive të të ardhurave për vitin 2021, të cilat në total janë në vlerën 399,827,486 lekë, si dhe referuar akt-rakordimit me Degën e Thesarit paraqitet më poshtë: Gjendja e llogarisë sintetike 70 “Të ardhurat nga taksat dhe tatimet” paraqitet në bilanc për vitin 2021 në vlerën 39,833,754 lekë, i cili kuadron me Aktrakordimin me Thesarin në këtë zë të ardhurash sipas kodifikimit të Thesarit.

-Gjendja e llogarisë analitike 7002 “Tatim mbi të ardhurat personale” pasqyrohet në bilanc për vitin 2021 në vlerën 150,195 lekë e cila e cila rakordon me të njëjtin zë në Aktrakordimin me thesarin.

- Gjendja e llogarisë 7020 “Tatim mbi pasurinë e paluajtshme” pasqyrohet në bilanc për vitin 2021 në vlerën 25,466,336 lekë e cila përfshin taksën mbi ndërtesën, tokën dhe truallin, e cila rakordon me të njëjtin zë në Aktrakordimin me thesarin.

- Gjendja e llogarisë 7035 “Taksa vendore mbi përdorimin e mallrave e lejim veprimtarie” pasqyrohet në bilanc për vitin 2021 në vlerën 14,217,223 lekë e cila përfshin taksa për ndërtimet e reja, tabele, lëndë drusore, etj.

- Gjendja e llogarisë 71 “Të ardhurat jo tatimore” paraqitet në bilancin e 2021 në vlerën 22,449,199 lekë, i cila kuadron me Aktrakordimin me Thesarin në këtë zë të ardhurash sipas kodifikimit të Thesarit.

Gjendja e llogarisë 7109 “Të ardhura te tjera jo tatimore nga ndërmarrjet dhe pronësia” paraqitet në bilancin e 2021 në vlerën 12,097,152 lekë, e cila përfshin taksën e ndikimit në infrastrukturë, taksën e tokës, qiratë nga kullotat dhe nga pyjet i cili kuadron me Aktrakordimin me Thesarin në këtë zë të ardhurash sipas kodifikimit të Thesarit.

Gjendja e llogarisë 7110 “Tarifë administrative dhe rregullatore” paraqitet në bilancin e 2021 në vlerën 10,107,687 lekë, e cila përfshin tarifë pastrimi, shërbimi, akte administrative dhe leje transporti i cili kuadron me Aktrakordimin me Thesarin në këtë zë të ardhurash sipas kodifikimit të Thesarit.

Gjendja e llogarisë 7115 “Gjoha kamatëvonesa sekuestrike e zhdëmtime” paraqitet në bilancin e 2021 në vlerën 244,360 lekë, e cila përfshin gjoha, kamatëvonesa dhe pagesë detyrimesh nga KLSH, i cili kuadron me Aktrakordimin me Thesarin në këtë zë të ardhurash sipas kodifikimit të Thesarit.

- Gjendja e llogarisë 72 “Grande korrente ”paraqitet në bilancin e 2021 në vlerën 337,544,533 lekë.

Analiza e shpenzimeve në vitin 2021 , të cilat në total janë në vlerën 327,960,903 lekë paraqitet më poshtë:

Gjendja e llogarisë 600 ‘Paga, shpërblime e të tjera personeli” për vitin 2021, paraqitet në bilanc në vlerën 122,666,861 lekë.

Gjendja e llogarisë 601 ‘Kontribute për sigurime” për vitin 2021, paraqitet në bilanc në vlerën 19,212,058 lekë.

Gjendja e llogarisë 602 “Blerje mallra e shërbime” paraqitet në bilanc për vitin 2021 në vlerën 56,794,545 lekë.

Gjendja e llogarisë së fondeve 604 “Transferime korente te brendshme” paraqitet në bilanc për vitin 2021 në vlerën 501,502 lekë dhe sipas aktrakordimet me Thesarin është në vlerën Lekë.

Gjendja e llogarisë së fondeve 606 “Transferime per Buxhetet familjare e Individe” paraqitet në bilanc për vitin 2021 në vlerën 93,888,601 lekë, e cila rakordon me Aktrakordimin me Thesarin.

Për vitin 2021 totali i te ardhurave në vlerë është 399,827,486 lekë dhe totali shpenzimeve është 327,960,903 lekë. Diferenca e tyre në vlerën 71,866,583 lekë rakordon me gjendjen e llog.85 “Rezultatin e ushtrimit”

Auditim mbi administrimin, ruajtjen, dokumentimin dhe qarkullimin e vlerave materiale e monetare dhe letrave me vlerë. Rregullaritetin i veprimeve të kryera nëpërmjet bankës Transaksionet financiare të kryera nëpërmjet bankës janë regjistruar në mënyrë kronologjike në ditarin e bankës në bazë të urdhër-shpenzimeve të cilat ishin të nënshkruara nga nëpunësi autorizues dhe zbatues të konfirmuar nga nëpunësi i Thesarit dhe të vulosura nga të dy palët.

Në përgjithësi përpilimi i urdhër-shpenzimeve ishte i bazuar në dokumentet vërtetues dhe autorizues sipas natyrës së shpenzimit si urdhër prokurimi, procesverbale, oferta, kontrata, fatura e furnitorit, preventiva, situacione, fletëhyrje, listë pagesa, deklaratimet e tatimit mbi

të ardhurat, formularët e përlllogaritjeve të kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore si nga punëdhënësi dhe nga punonjësi etj. Vlerat e shënuara në urdhërshpenzim përputhen me vlerat e këtyre dokumenteve financiare që mbështesin këtë shpenzim. Kontabilizimi i veprimeve ekonomike nëpërmjet bankës është bërë sipas destinacionit dhe sipas natyrës së shpenzimeve.

Për vitin 2021, numri i punonjësve është miratuar me vendimi të Këshilli të Bashkisë nr. 77, datë 29.12.2020 për miratimin e numrit të punonjësve në total 192 punonjës nga të cilët 14 drejtues, 60 specialistë dhe 118 teknik, nëpunës të thjeshtë dhe punëtorë, me fond page gjithsej 122,666,861 lekë.

Për sa më sipër ngarkohen me përgjegjësi znj. L.M. me detyrë Drejtor i Financës, për periudhën e objekt auditimi.

Pika 4 e programit. Mbi zbatimin e rekomandimeve nga auditimet e mëparshme.

<u>Titulli gjetjes 1.</u> Statusit të rekomandimeve të lëna nga KLSH me shkresën nr. 1116/8 datë 01.11.2021.

Situata:

Nga auditimi i dokumentacionit për zbatimin e rekomandimeve në mënyrë të përmbledhur, si më poshtë:

KLSH-ja ka dërguar në Bashkinë Finiq rekomandimet e auditimit me shkresën e nr. 1116/8 datë 01.11.2021. Nga Bashkia Finiq për zbatimin e rekomandimeve të KLSH ka kthyer përgjigje me shkresën nr. 84, datë 13.01.2022, **duke respektuar afatin brenda afatit 20 ditore.**

Me shkresën nr. 84/1, datë 13.01.2022, nga ana e Kryetarit të Bashkisë është hartuar “Plan veprimi për zbatimin e rekomandimeve”, në të cilën janë përcaktuar strukturat dhe personat për zbatimin e rekomandimeve me afate konkrete.

Për zbatimin e rekomandimeve të KLSH nga bashkia është kthyer përgjigje me shkresën nr. 872, datë 5.4.2022, **duke respektuar afatin brenda 6 mujorit.**

Bashkia Finiq ka **raportuar në këshillin e njësies** (Këshillin Bashkiak), mbi rezultatet e auditimit të kryera nga KLSH dhe marrjen e masa për zbatimin e tyre, bazuar në ligjin nr. 68/2017, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”, pika 5 e nenit 50-Auditimi i jashtëm.

a. Për përmirësimin e gjendjes janë rekomanduar gjithsej 8 masa organizative, nga të cilat janë pranuar plotësisht. Nga të pranuarat janë zbatuar 6 masa dhe janë në proces zbatimi 2 masa.

b. Masa mos efektivitet, është rekomanduar 1 (një) masë, pranuar dhe zbatuar nga subjekti.

c. Masa mungesë të ardhurash është rekomanduar 1 (një) masë me vlerë 172,678 mijë lekë, pranuar plotësisht nga subjekti. Nga të pranuarat është në proces zbatimi, ku nga vlera e rekomanduar prej 172,678 mijë lekë, arkëtuar vlera 22,900 mijë lekë dhe mbetet për arkëtim vlera 149,777 mijë lekë.

d. Masa disiplinore, është rekomanduar gjithsej 1 (një) masa, pranuar dhe zbatuar nga subjekti.

e. Masa administrative, janë rekomanduar **12 masa**, nga të cilat pranuar nga subjekti, ku për **4 punonjës** është marrë masë me gjobë për vlerën **180,000 lekë** (pa kontabilizuar dhe arkëtuar) dhe për **8 punonjës** masa disiplinore me “**Vërejtje**”.

Kriteri: Ligji Nr. 154, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit” neni 15, “Të drejtat e KLSH”, germa (j). ligjit nr. 68/2017, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”

Ndikimi/Efekti: Mos ndjekje të procedurave në arkëtimin e të ardhurave të munguara në vlerën **36,997 mijë lekë**.

Shkaku: Neglizhencë dhe përgjegjshmëri e strukturave drejtuese.

Rëndësia: *E Lartë*

Për këtë rekomandojmë:

Kryetari i Bashkisë Finiq të marrë masa për përsheptimin e zbatimit të plotë të rekomandimeve në proces zbatimi, dërguara nga KLSH me shkresën nr. 1116/8 datë 01.11.2021 “Për zbatimin e Rekomandimeve nga auditimi i kryer në Bashkinë Finiq”, duke nxjerrë përgjegjësitë e personave përgjegjës për mos zbatimin e tyre.

Rekomandimet për zbatim, paraqiten si vijon:

A. MASA ORGANIZATIVE:

3.1 Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq, të ngrejë grup pune me specialistë të fushës, për inventarizimin e aktiveve të veta si: llogaritë 210 “Toka, troje, terrene”, 211 “Pyje Plantacione”, 212 “Ndërtesa e Konstruksione”, 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore”, 215 “Mjete transporti”, duke bërë dhe verifikimin në terren të këtyre Aseteve.

Për diferencat eventuale të konstatuara dhe për vlerat jashtë përdorimit nga inventarizimi, të nxirren përgjegjësitë përkatëse dhe të procedohet sipas ligjit për sistemimin e llogarive kontabël.

Menjëherë

6.1 Rekomandimi: Drejtoria e Financës në Bashkinë Finiq, për garancitë të cilat i përkasin ngurtësimeve të viteve 2019 e më parë (vlera 20,477,231 lekë), për të cilat ka humbur e drejta e përfitimit të tyre nga subjektet ose që janë në kushtet e parashkrimit, të procedojë sipas kërkesave ligjore pranë Degës së Thesarit Delvinë, për rimarrjen e fondeve të ngurtësuar dhe përdorimin e tyre në interes publik.

Menjëherë

C. MASA PËR ULJEN E BORXHIT TATIMOR:

1.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave, Pronave Publike në Bashkinë Finiq, të marrë masa për nxjerrjen e njoftim vlerësimit tatimor për debitorët, duke ndjekur të gjitha rrugët për arkëtimin e detyrimeve për taksat/ tarifatat vendore në fund të vitit 2020 në vlerën **149,777,802 lekë**.

Menjëherë

E. MASA ADMINISTRATIVE:

1.1. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë në bashkëpunim me Drejtorinë Ekonomike Bashkia Finiq të marrin masa për kontabilizimin dhe kërkimin e vlerës prej **180,000 lekë** ndaje 4 punonjësve, *respektivisht:* **S.SH.** me vlerë **30,000 lekë**, **I.M.** me vlerë **60,000 lekë**, **TH.F.** me vlerë **30,000 lekë**, **K.TH.** me vlerë **60,000 lekë**.

Brenda datës 31.12.202

Titulli gjetjes 2. Statusit të rekomandimeve të lëna nga KLSH sipas Vendimit të Kryetarit të KLSH nr. 43, datë 12.04.2021, përcjellë në subjekti me shkresën nr. 241 datë 12.04.2021.

Situata:

Në auditimin e ushtruar nga KLSH me program auditimi nr. 241, datë 10.02.2021 “Mbi zbatimin e rekomandimeve të lëna në auditimin e fundit dërguar në subjektin Bashkinë Finiq me shkresën e saj nr. 1048/13, datë 04.05.2020”, ka rezultuar se:

- Për **14 masa shpërblim dëmi** me vlerë 77,384 mijë lekë, zbatuar pjesërisht, duke mbetur pa zbatuar vlera **66,581 mijë lekë**, shpërblim dëmi;
- Për **6 masa administrative**, adresuar APP, është marrë vendim për **19** punonjës me vlerë **910 mijë lekë**, ku procesi i arkëtimit ndodhet në proces gjyqësor.
- Për 1 (një) masë adresuar IMT Bashkia Finiq, nuk ka filluar akoma procesi i zbatimit. Veprimet dhe mos veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me Ligji Nr. 154, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit” neni 15, “Të drejtat e KLSH”, germa (j). ligjit nr. 68/2017, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”.

Kriteri: Ligji Nr. 154, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit” neni 15, “Të drejtat e KLSH”, germa (j). ligjit nr. 68/2017, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”.

Ndikimi/Efekti: Mungesë të ardhurash në buxhetin e bashkisë për vlerën **67,491 mijë lekë**.

Shkaku: Neglizhencë dhe papërgjegjshmëri e strukturave drejtuese.

Rëndësia: E Lartë

Për këtë rekomandojmë:

Kryetari i Bashkisë Finiq të marrë masa për zbatimin e plotë të rekomandimeve të zbatuara pjesërisht, të pazbatuara dhe përsheptimin e zbatimit për ato që janë në proces zbatimi, dërguara nga KLSH me shkresën nr. 1116/8 datë 01.11.2021 “Për zbatimin e Rekomandimeve nga auditimi i kryer në Bashkinë Finiq”, duke nxjerrë përgjegjësitë e personave përgjegjës për mos zbatimin e tyre.

- **14 masa shpërblim dëmi me vlerë 66,581 mijë lekë, respektivisht.**

1.1 Rekomandimi: Drejtoria e Financës në bashkëpunim me Sektorin Juridik, të marrë masa, duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e dëmit ekonomik në vlerën **1,176,000 lekë nga përfituesi K.E.**

Menjëherë

2.1 Rekomandimi: Drejtoria e Financës në bashkëpunim me Sektorin Juridik, të marrë masa, duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e dëmit ekonomik në vlerën **551,531 lekë ndaj 27 personat përfitues**, sipas listave në Drejtorinë e Financës.

Menjëherë

3.1. Rekomandimi: Drejtoria e Financës në bashkëpunim me Sektorin Juridik, të marrë masa, duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e dëmit ekonomik në vlerën **436,837 lekë pa TVSH nga shoqëria “T.” ShPK**, si pasojë e likuidimit të punimeve të pakryera dhe penalitetit për vonesat.

Menjëherë

4.1. Rekomandimi: Drejtoria e Financës në bashkëpunim me Sektorin Juridik, të marrë masa, duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e dëmit ekonomik në vlerën **446,465 lekë pa TVSH nga shoqëria “Y. C.” SHPK**, si pasojë e likuidimit të punimeve të pakryera.

Menjëherë

5.1. Rekomandimi: Drejtoria e Financës në bashkëpunim me Sektorin Juridik, të marrë masa, duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e dëmit ekonomik në vlerën **419,448 lekë pa TVSH nga shoqëria “A.” SHPK**, si pasojë e likuidimit të punimeve të pakryera.

Menjëherë

6.1. Rekomandimi: Drejtoria e Financës në bashkëpunim me Sektorin Juridik, të marrë masa, duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët për

arkëtimitin e dëmit ekonomik në vlerën **635,259 lekë pa TVSH nga shoqëria “T.” SHPK**, si pasojë e likuidimit të punimeve të pakryera.

Menjëherë

7.1. Rekomandimi: Drejtoria e Financës në bashkëpunim me Sektorin Juridik, të marrë masa, duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimitin e dëmit ekonomik në vlerën **706,106 lekë pa TVSH nga shoqëria “G.P.” SHPK**, si pasojë e likuidimit të punimeve të pakryera.

Menjëherë

8.1. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq me grup pune të analizojë shkeljet e konstatuara ne urdhër shpenzimin nr. 359, datë 20.11.2017, për pranimin dhe likuidim e faturës 153, datë 27.10.2017 më shumë se oferta e paraqitur për vlerën **72,900 lekë**, duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët e gjykimit ndaj personave përgjegjës, *respektivisht*:

- **vlera 36,450 lekë**, në ngarkim të z. L.H. me detyrë ish-Kryetar i Bashkia Fini, në cilësinë e Nëpunësit Autorizues;
- **vlera 36,450 lekë**, në ngarkim të znj. L.M. me detyrë Drejtore Ekonomike, në cilësinë e Nëpunësit Zbatues.

Menjëherë

9.1. Rekomandimi: Drejtoria e Financës në bashkëpunim me Sektorin Juridik, të marrë masa, duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimitin e dëmit ekonomik në vlerën **70,111 lekë pa TVSH nga shoqëria “T.-D.” SHPK**.

Menjëherë

10.2. Rekomandimi: Drejtoria e Financës të marrë masa për arkëtimitin e vlerës së dëmit prej **1,291,786 lekë** për sasinë e karburantit 7502 litra, të bërë hyrje dhe të padokumentuar si dalje nga magazina, duke ndjekur të gjitha procedurat administrative e ligjore në të gjitha shkallët ndaj personave përgjegjës:

- **vlera 473,774 lekë**, ndaj ish-Kryetarit të Bashkisë Finiq L.H..
- **vlera 112,175 lekë**, ndaj Kryetarit aktual të Bashkisë Finiq K.K..
- **vlera 473,774 lekë**, ndaj ish-Magazinieres I.K. deri në muajin qershor 2018, aktualisht me detyrë punonjëse sociale në Qendrën e Solidaritetit dhe Vullnetarizmit
- **vlera 232,063 lekë**, ndaj magazinierit z. V.SH. nga 8 qershor e vazhdim.

Menjëherë

11.1. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq të analizojë situatë dhe të nxjerrë përgjegjësitë e personave përgjegjës për mos respektim të afatit të kontratës së punimeve/ blerjes së mallrave dhe shërbimeve, si dhe te dalin me urdhrat për arkëtimitin e dëmit të shkaktuar në buxhetin e Bashkisë në vlerën **18,010,631 lekë**, në ngarkim të subjekteve sipërmarrës, si dhe të nxjerrë përgjegjësitë e personave përgjegjës për mos ndjektiv të kontratës dhe llogaritje të kamatëvonesave, *respektivisht*:

- **vlera 247,676 lekë**, në ngarkim të subjekti “K.” SHPK në objektin e prokurimit “Vazhdim i objektit Skema ujitëse SRU – 4, kanali K-K-2 Aliko”, zhvilluar datë 08.03.2019.
- **vlera 1,503,707 lekë**, në ngarkim të subjekti “K.” SHPK në objektin e prokurimit “Riparim mirëmbajtje në vepra ujitëse dhe kullues”, zhvilluar datë 14.5.2018
- **vlera 2,819,588 lekë**, në ngarkim të subjekti “K.” SHPK në objektin e prokurimit “Ndërtim rruge Aliko – Shën Varvara”, zhvilluar datë 20.11.2017.
- **vlera 873,598 lekë**, në ngarkim të subjekti “K.” SHPK në objektin e prokurimit “Blerje materiale për mirëmbajtjen e rrugëve, veprave ujore dhe rrjeteve hidraulik”, zhvilluar datë 29.5.2018.
- **vlera 3,384,066 lekë**, në ngarkim të subjekti “D.” SHPK në objektin e prokurimit “Blerje materiale ndërtimore”, zhvilluar datë 05.02.2019.

- **vlera 3,649,012 lekë**, në ngarkim të subjekti “D.” SHPK në objektin e prokurimit “Shpenzime mirëmbajtje për infrastrukturën rrugore të Bashkisë Finiq (Blerje materiale ndërtimi)”, zhvilluar datë 20.6.2017.
- **vlera 181,355 lekë**, në ngarkim të subjekti “V.” SHPK në objektin e prokurimit “Blerje mjete teknologjike për mbeturinat urbane”, zhvilluar datë 30.5.2017.
- **vlera 349,680 lekë**, në ngarkim të subjekti “V.” SHPK në objektin e prokurimit “Blerje mjet gjermimi”, zhvilluar datë 08.03.2019.
- **vlera 1,250,971 lekë**, në ngarkim të subjekti “SH.” SHPK në objektin e prokurimit “Zgjerim i varrezave publike të fshatrave Aliko, Çaushe dhe Tremul”, zhvilluar datë 07.06.2018.
- **vlera 437,089 lekë**, në ngarkim të JV “SH. SHPK + J.K.SHPK” në objektin e prokurimit “Rehabilitim pjesor i sistemit ujitës Vurg – Aliko, kanali K-K-2 dhe K-K-2/1”, zhvilluar datë 27.3.2017.
- **vlera 315,187 lekë**, në ngarkim të subjekti “A-T-D A.T.” SHPK në objektin e prokurimit “Blerje kamion vetëshkarkues”, zhvilluar datë 11.5.2018.
- **vlera 809,676 lekë**, në ngarkim të subjekti “A-T-D A.T.” SHPK në objektin e prokurimit “Blerje automjet VAN për nevojat e bashkisë”, zhvilluar datë 11.5.2018.
- **vlera 178,640 lekë**, në ngarkim të subjekti “E.K.” SHPK në objektin e prokurimit “Blerje mjet gjermimi”, zhvilluar datë 18.5.2017.
- **vlera 1,392,866 lekë**, në ngarkim të subjekti “K.” SHPK në objektin e prokurimit “Blerje Autobuz për transport udhëtarësh”, zhvilluar datë 13.4.2018.
- **vlera 617,520 lekë**, në ngarkim të subjekti “E.C.C.” SHPK në objektin e prokurimit “Blerje automjete zjarrfikëse për nevojat e SHMZSH (copë 2)”, zhvilluar datë 16.7.2018.

Menjëherë

12.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave Vendore Bashkia Finiq, të marrë masa për të kontabilizuar detyrimin dhe të kërkojë në rrugë ligjore arkëtimin e vlerës prej **10,800,000 lekë**, duke ndjekur të gjitha procedurat e nevojshme administrative dhe procedurat e tjera ligjore në të gjitha shkallët e gjyqimit ndaj debitorëve, sipas pasqyrës mësipërme.

Menjëherë

13.1. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq, të ngrijë një grup pune me specialist të fushës, të analizojë dhe të nxjerrë përgjegjësitë për kualifikimin e padrejtë të operatorëve ekonomik me mangësi në plotësimin e kriterëve, të konstatuara kjo në **11 procedurat e mëposhtëm**, veprime në paligjshmëri të përdorimit të fondeve me efekt financiar negativ në buxhetin e Bashkisë Finiq me vlerën **41,773,524 lekë pa TVSH**, duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët e gjyqimit në ngarkim të personave përgjegjës të procedurave (në mënyrë të barabartë), *respektivisht procedurat:*

1. “Rruga Fitore – Aliko”, zhvilluar datë 31.3.2017 me fond limit 59,065,322 lekë pa TVSH.
2. “Shpenzime mirëmbajtje për infrastrukturën rrugore të Bashkisë Finiq (Blerje materiale ndërtimi)”, zhvilluar datë 20.6.2017, me fond limit 6,833,334 lekë pa TVSH.
3. “Rehabilitim i rrugës Pllak – Kulluricë”, zhvilluar datë 15.6.2017 me fond limit 111,385,721 lekë pa TVSH.
4. “Blerje automjet për administratën”, zhvilluar datë 7.8.2017 me fond limit 2,500,000 lekë pa TVSH.
5. “Rehabilitim pjesor i sistemit ujitës Vurg – Aliko, kanali K-K-2 dhe K-K-2/1”, zhvilluar datë 27.3.2017 me fond limit 12,157,222 lekë pa TVSH.
6. “Blerje materiale për ndriçim rrugor”, zhvilluar datë 5.6.2017 me fond limit 6,916,667 lekë pa TVSH.
7. “Zgjerim i varrezave publike të fshatrave Aliko, Çaushe dhe Tremul”, zhvilluar datë 7.6.2018 me fond limit 10,000,000 lekë pa TVSH.

8. “Blerje automjet PIC AP, copë 4”, zhvilluar datë 12.3.2018 me fond limit 5,000,000 lekë pa TVSH.
9. “Riparim mirëmbajtje në vepra ujitëse dhe kullues”, zhvilluar datë 14.5.2018 me fond limit 4,762,000 lekë pa TVSH.
10. “Blerje Autobuz për transport udhëtarësh”, zhvilluar datë 13.4.2018 me fond limit 4,166,666 lekë pa TVSH.
11. “Riparim te mjeteve te rënda dhe të rënda”, zhvilluar datë 24.5.2019 me fond limit 3,750,000 lekë pa TVSH.

Menjëherë

14.1 Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq, të ngrejë një grup pune me specialist të fushës, të analizojë dhe të nxjerrë përgjegjësitë për likuidimin e vlerës së mallrave mbi vlerën e kontratës fillestare për shumën **994,260 lekë pa TVSH**, duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët e gjykimin në ngarkim të personave përgjegjës, *respektivisht*:

- **Vlera 331,420 lekë**, në ngarkim të **z. L.H.** me detyrë ish- Kryetar i Bashkisë Finiq, në cilësinë e Nënpunësit Autorizues;
- **Vlera 331,420 lekë**, në ngarkim të **z. F.P.** me detyrë ish- Përgjegjës i Sektorit Juridike të Procedurave të Prokurimit;
- **Vlera 331,420 lekë**, në ngarkim të **znj. L.M.** me detyrë Drejtoreshë Ekonomike, në cilësinë e Nënpunësit Zbatues.

Menjëherë

- **11 punonjës të penalizuar sipas vendimit të APP nr. 70, datë 28.10.2020 me vlerë 910,000 lekë, respektivisht:**

1.1 Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë në bashkëpunim me Drejtorinë Ekonomike Bashkia Finiq të marrin masa për kontabilizimin dhe kërkimin e vlerës prej **910,000 lekë** ndaje **11 punonjësve**, sipas vendimit të APP nr. 70, datë 28.10.2020, konkretisht:

- 1- **L.H.** për vlerën **80,000 lekë**.
- 2- **z. F.P.** për vlerën **20,000 lekë**.
- 3- **z. TH.Z.** për vlerën **60,000 lekë**.
- 4- **z. D.A.** për vlerën **70,000 lekë**.
- 5- **z. V.T.** për vlerën **50,000 lekë**.
- 6- **z S.Ç.** për vlerën **120,000 lekë**.
- 7- **z. S.P.** për vlerën **150,000 lekë**.
- 8- **z. L.K.** për vlerën **170,000 lekë**.
- 9- **z. LL.B.** për vlerën **60,000 lekë**.
- 10- **z. G.M.** për vlerën **80,000 lekë**.
- 11- **z. G.M.** për vlerën **50,000 lekë**.

Menjëherë

- **1 (një) masë për mbikëqyrësin e punimeve R.T., adresuar Kryeinspektorit të IMT Bashkia Finiq, respektivisht:**

1.1 Rekomandimi: Kryeinspektorit të Inspektoratit të Mbrojtjes së Territorit Vendor Bashkia Finiq, të vlerësojë shkeljet e konstatuara dhe të vendosë masë administrative (gjobë) për mbikëqyrës **R.T.**, *si më poshtë*:

Për, në cilësinë e mbikëqyrësit të punimeve në:

a- Kontratën nr. 2126 prot datë 21.07.2017, në objektin “Rehabilitim rruga Pllakë Kulluricë”, Bashkia Finiq, me sipërmarrës punimesh shoqërinë “T.” SHPK, me pasojë dëm ekonomik në vlerën 635,259 lekë pa TVSH dhe me kontratën nr. 2039 prot, datë 11.07.2017, në objektin “Rikualifikimi urban i sheshit Livadhja”, Bashkia Finiq, me sipërmarrës punimesh shoqërinë “G.P.” SHPK, me pasojë dëm ekonomik në vlerën 706,106 lekë pa TVSh, si diferenca në volume pune të likuiduara por të pakryera në fakt.

b- Për shkeljet e konstatuara në zbatimin e punimeve të ndërtimit, për kontratën e zbatimit të punimeve, me Nr. Prot. 2363 prot, datë 18.08.2017 me objekt: *“Rehabilitimi i rrugës Fitore - Aliko”*, Bashkia Finiq me sipërmarrës punimesh Operatorin Ekonomik “T.” SHPK, me pasojë dëm ekonomik në vlerën 436,837 lekë pa TVSH, si rrjedhojë e likuidimit të punimeve të pakryera sipas volumeve të situacionuara krahasuar me volumet e kryera në fakt.

Menjëherë

Nga subjekti Bashkia Finiq me shkresën nr. 2827, datë 21.10.2022 janë paraqitur kundërshtitë e projektraportit mbi situarën e zbatimit të rekomandimeve në të cilën thuhet se:

Pretendim i subjektit:

Në lidhje me statusin e zbatimit të rekomandimeve të Vendimit të Kryetarit të KLSH nr. 43, datë 12.04.2021 përcjellë me shkresën nr. 241, datë 12.04.2021 dhe riparaqitura në Projektraport auditimit e përcjellë në subjekt me shkresën nr. 689/3, datë 26.09.2022, sqarojmë se:

a- Nga punonjësit dhe ish- punonjës në lidhje me Vendimin e APP nr. 70, ku janë penalizuar 19 punonjës dhe ish- punonjës për vlerën totale prej 2,400,000 lekë, çështja është ankimuar në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tirabë, ku me vendim nr. 1961, datë 22.6.2021 është shfuqizuar aktiadministrativ (pika 5 e vendimit) për punonjësit: L.M., F.TH., V.L., K.TH., V.K., I.M. dhe S.J..

Gjithashtu me vendim nr. 957, datë 6.4.2021 të kësaj gjykate është vendosur shfuqizimi i aktit administrativ për M.L..

Me vendim të Gjykatës administrative të shkallës së Parë nr. 1054, datë 12.4.2021 është vendosur shfuqizimi pjesërisht vendimit të APP për ish- punonjësin F.P. duke lënë në fuqi shumën 20,000 lekë.

Qëndrim i grupit të KLSH:

Pëe sa kundërshtoni, pretendimet tuaja meren në pjesërisht në konsideratë mbi vendimin e APP të anuluar me vendim gjykate, kjo referuar vendimeve të gjykatës bashjëlidhur kundërshtive.

Pika 5 e programit. Të ndryshme të dala gjatë auditimit. (Për verifikimin e Ankesës së z. TH.H.S. pa numër, datë 02.03.2022 drejtuar Kryetarit të KLSH, protokolluar në KLSH me nr. 333, datë 25.03.2022.)

Në zbatim të pikës 5 të Programit të Auditimit me objekt *“Të ndryshme të dala gjatë auditimit”*, u konsiderua si e nevojshme mbajtja në ambientet e zyrave të Bashkisë Finiq i një verifikimi nga audituesit e KLSH-së në prezencë të përfaqësuesve të subjektit të Bashkisë Finiq respektivisht:

- 1.K.K., Kryetar i Bashkisë Finiq,
2. I.M., me detyrë Specialist në Drejtorin Juridike,
- 3.L.M.me detyrë Drejtore Finance,
- 4.O.P.me detyrë Përgjegjës në Sektorin Juridik të Drejtorisë,
5. E.B.me detyrë Specialist në Sektorin e Pyjeve dhe Kullotave.

Nga dokumentacioni i vënë në dispozicion nga Bashkia Finiq, rezultoi se: sipas Urdhrit të Prokurimi nr.10, datë 12.05.2021 për përzgjedhjen e avokatit, i cili do përfaqësoi Bashkinë Finiq në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Sarandë me objekt *“Njohjen, kthimin dhe kompensimin e pronës së pretenduar nga paditësi TH.S.”* është kryer në zbatim të ligjit nr.162/2020, datë 23.12.2020 *“Për prokurimin publik”*, VKM-në nr.914, datë 29.12.2014 *“Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”*, neni 40, si dhe Udhëzimit nr. 3, datë

08.01.2018 “Mbi përdorimin e procedurës me vlerë të vogël dhe zhvillimin e saj me mjete elektronike”, i ndryshuar.

Për përcaktimin e vlerës së shërbimit është kryer sipas procesverbalit të datës 14.05.2021 në vlerën 100,000 lekë dhe si rezultat i ofertave të paraqitura është shpallur fitues OE Avokat G.J.I. me ofertën më të ulët në vlerën 50,000 lekë, në zbatim të ligjit nr.162/2020, datë 23.12.2020 “Për prokurimin publik”, neni 34 “Përlllogaritja e vlerës së parashikuar të prokurimit”, VKM-në nr.914, datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”, neni 9 dhe neni 59, pika 2/a në të cilin parashikohet se “*Në përlllogaritjen e vlerës limit të kontratës, autoriteti kontraktor duhet t’i referohet një ose më shumë alternativave , ndër të cilat dhe çmimeve të tregut*”.

Deri në momentin e mbajtjes së akt-verifikimit nga Bashkia Finiq nuk është likujduar vlera prej 50,000 lekë.

Sipas shkresës nr.2984 prot, datë 23.07.2022 Bashkia Finiq i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Sarandë për të kërkuar informacion se kur Avokat G.J.I.ka përfaqësuar për herë të parë Bashkinë Finiq në procesin gjyqësor me paditë TH.S., Paditur Bashkia Finiq, me objekt “Njohjen, kthimin dhe kompensimin e pronës së pretenduar nga paditësi TH.S.”. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Sarandë.

Me shkresë nr.437 prot, datë 29.07.2022 Gjykata e Rrethit Gjyqësor Sarandë, ka kthyer përgjigje se G.J.I. ka përfaqësuar Bashkinë Finiq për çështjen e sipërpërmendur në seancën e datës 31.05.2021 e në vijim, duke vënë në dispozicion bashkëlidhur dhe proces verbalet e seancave.

Me kërkesë padi datë 09.08.2020, si palë e paditur Agjensia e Trajtimit të Pronave dhe palë të treta Agjensia e Kadastrës Sarandë, Bashkia Finiq dhe Bashkia Konispol për njohjen e të drejtës së pronësisë dhe kryerjen e kompensimit fizik të pronës së njohur, të z TH.H.S. për sipërfaqen sipas Kërkesë padisë 09.08.2020, e protokolluar në Bashkinë Finiq me nr 3035 prot., datë 23.09.2020 është përfaqësuar nga Juristi i Bashkisë O.P. sipas procesverbalit të dale nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Sarandë në seancat e datave nga 15.02.2021 e në vijim, ndërsa nga seanca 31.05.2021 është përfaqësuar edhe nga Avokati G.J.I..

Me kërkesë të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Sarandë, me nr. 0068 Regj., datë 09.12.2021 e protokolluar në Bashkinë Finiq me nr.3531 prot., datë 14.12.2021 për vënien në dizozicion të gjendjes juridike të pasurive, sipas planvendosjen së aktit të ekspertimit, rezulton se Bashkia Finiq nëpërmjet Ing. Gjeodet i Bashkisë z.DH.B. ka saktësuar pronën sipas dokumentacionit bashkëlidhur kërkesës së Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Sarandë, duke kthyer përgjigje me shkresë nr. 250, datë 02.02.2022 për gjendjen juridike të pronave të pretenduara.

Nga verifikimi i dokumentacionit për kontratat e lidhura për sezonet dimërore 2021-2022 dhe 2022-2023, për dhënien me qira të kullotave rezulton se nuk është lidhur kontratë pasi kjo është në proces Gjyqësor për njohje pronësie.

IV. GJETJE DHE REKOMANDIM

A. MASA ORGANIZATIVE

1. Gjetje nga auditimi: Në Bashkinë Finiq, nuk janë miratuar gjurmët e auditimit, nuk është miratuar Strategjia e menaxhimit të riskut, nuk janë identifikuar aktivitete me risk, nuk është caktuar koordinatori i riskut, nuk janë nxjerrë urdhër me shkrim për mënyrën e ushtrimit të veprimtarisë së kontrollit, nuk aplikohen programe elektronike të licencuara lidhur me mbajtjen e kontabilitetit financiar, nuk është miratuar kodi i etikës profesionale dhe nuk është krijuar Grupi i Menaxhimit Strategjik (GMS). Gjithashtu u konstatuan se nuk janë përmbushur kërkesat ligjore, për menaxhimin e aktiveve, në kundërshtim me

kërkesat e neni 4 pika 19 "Gjurma e auditimit", nenit 20, 21, 27 të ligjit nr. 10296, datë 8.07.2010 "Për menaxhimin financiar dhe kontrollin", UMF nr. 2, datë 6.02.2012 "Për procedurat standart të zbatimit të buxhetit" pika 40 dhe UMF nr. 30, datë 27.12.2011 "Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik" i ndryshuar Kap. III, pikat 42, 47. (Më hollësisht trajtuar në pikën 1 faqe 21-24, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

1.1 Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq në bashkëpunim me menaxherët kryesor të marrin masa për implementimin konkret të kërkesave të kuadrit rregullator për menaxhimin financiar dhe kontrollin në njësinë publike. Të hartohen rregulla për ruajtjen dhe sigurinë e informacionit elektronik. Të hartohet strategjia e riskut, gjurma e auditimit dhe lista e proceseve të punës për secilin sektor dhe në nivel institucioni.

Menjëherë

2. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se në gjendjen e llogarisë 202 "*Studime dhe kërkime*" është përfshirë vlera prej 13,046,664 lekë, e cila është e paanalizuar sipas studimeve dhe projekteve, si dhe nuk është kryer inventari fizik. Kjo vlerë është trashëguar nga bilanci i ish-Komunave Finiq, Livadhja, Dhivër, Aliko dhe Mesopotam, si pasojë e reformës territoriale në momentin e konsolidimit të bilanceve të ish-Komunave me bilancin e Bashkisë Finiq. Për këto vlera nuk ka informacion nëse janë projekte të cilat investimet janë kryer.

Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me kërkesat e UMF nr. 30, datë 27.12.2011 "Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik" i ndryshuar pikat 26, 28, 30, Kreu IV pika 75 dhe Udhëzimin e MFE nr. 5, datë 21.02.2022 "Për disa ndryshime në udhëzimin nr 8, datë 09.03.2018 "Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme" Kreu II "Parimet dhe rregullat e organizimit dhe të mbajtjes së kontabilitetit publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme" pika 5. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

2.1 Rekomandimi: Drejtoria e Financës në Bashkinë Finiq, të kryejë zbërthimin e dokumentacionit financiar e ligjor për nxjerrjen e të dhënave për aktivet e hyra në vite për të verifikuar, saktësuar e analizuar vlerat e paraqitura në pasqyrat financiare dhe në rast pasaktësish të bëhen sistemimet e nevojshme në kontabilitet e në inventarin fizik.

Me mbylljen e pasqyrave financiare viti 2022.

3. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se nuk është kryer inventari fizik i Aktiveve Afatgjata.

Llogaritë 210 "*Toka, troje, terrene*", 211 "*Pyje Plantacione*", 212 "*Ndërtesa e Konstruksione*", 213 "*Rrugë, rrjete, vepra ujore*", 214 "*Instalime teknike, makineri paisje, vegla pune*", të paanalizuar në kontabilitet, nuk ka një regjistër kontabël ku të specifikohen analitikët e këtyre zërave si dhe nuk ka informacioni për secilin aktiv në lidhje me datën e hyrjes ose marrjes në dorëzim, përshkrimin e aktivitetit, vlerën e blerjes, datën e daljes në përdorim, datë e skadencës, personin përgjegjës, kohën e shërbimeve të mirëmbajtjes, vlerën e akumuluar të shpenzimeve të mirëmbajtjes, datën e daljes nga pronësia, në këto kushte nuk mund të ketë informacion të saktë në lidhje me gjendjen kontabël, e cila do të krahasohet dhe me gjendjen faktike kur bëhet inventarizimi fizik cdo vit për të vërtetuar dhe sistemuar vlerën e tyre në kontabilitet, pra na japin arsye të mos kemi siguri mbi vlerat në pasqyrat e pozicionit financiar për sa i përket këtyre llogarive për pasojë të mos japim dot një opinion mbi plotësinë, saktësinë dhe përkatësinë e këtyre vlerave në kontabilitet.

Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me ligjin 10296 "Për menaxhimin financiar dhe kontrollin" neni 6, Udhëzimin nr. 30 datë 27.12.2011 "Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik" pikat 26-30, si dhe pikën 74, të UMFE nr. 05, datë 21.02.2022 "Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 "Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes

së Përgjithshme”, Kreu II pika 5, 36 dhe Kreu III pika 30. *(Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

3.1 Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës Bashkia Finiq të marrin masa për mbylljen e procesit të inventarizimit të aktiveve të veta si: llogaritë 210 “Toka, troje, terrene”, 211 “Pyje Plantacione”, 212 “Ndërtesa e Konstruksione”, 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore”, 214 “Instalime teknike, duke bërë dhe verifikimin në terren të këtyre Aseteve.

Për diferencat eventuale të konstatuara dhe për vlerat jashtë përdorimit nga inventarizimi, të nxirren përgjegjësitë përkatëse dhe të procedohet sipas ligjit për sistemimin e llogarive kontabël.

Me mbylljen e pasqyrave financiare viti 2022.

4. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se llogaria 466 “Kreditorë për mjetet në ruajtje” është për vlerën kontabël 57,176,344 lekë e rakorduar me Degën e Thesarit Delvinë. Sipas analizës së kësaj llogarie të rakorduara me degën e thesari, kjo llogari për vitin 2021 është shtuar për 23 objekte për vlerën 27,190,426 lekë dhe është pakësuar në 2 raste për vlerën 823,432 lekë. Nga analiza e kësaj llogarie, konstatohet se janë të ngurtësuar fonde për vlerën 30,809,350 lekë të cilat i përkasin ngurtësimeve të viteve 2020 e përpara, duke ju kaluar afati i garancisë. Bashkia Finiq nuk ka kryer asnjë veprim sipas kushteve të kontratës për c’bllokimin e këtyre fondeve dhe përdorimin e tyre për interes publik.

Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me udhëzimin e MFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”, Kap. III, pikat 29, 30, 39, 50 dhe UKM nr. 3, datë 15.02.2011 “Për mbikëqyrjen dhe kolaudimin e punimeve të ndërtimit” i ndryshuar, Kap. II, pika 10. *(Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

4.1 Rekomandimi: Drejtoria e Financës në Bashkinë Finiq, për garancitë të cilat i përkasin ngurtësimeve të viteve 2020 e më parë (vlera 30,809,350 lekë), për të cilat ka humbur e drejta e përfitimit të tyre nga subjektet ose që janë në kushtet e parashkrimit, të procedojë sipas kërkesave ligjore pranë Degës së Thesarit Delvinë, për rimarrjen e fondeve të ngurtësuar dhe përdorimin e tyre në interes publik.

Në vijimësi

5. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se llogaria 231 “Shpenzime në proces për rritjen e AQT”, në mbyllje të vitit ushtrimor 2021 paraqitet në vlerën 0 (zero) lekë, e cila duhej të ishte pasqyruar për vlerën 738,067,524 lekë, pasi në fakt nga testimi i kontratave të investimeve rezulton se për vitin 2021 ka kontrata që nuk kanë përfunduar si punime dhe likuidimi i tyre është për një hark kohor më shumë se një vit, të cilat janë pasqyruar në llogarinë 213 “Rrugë rrjete vepra ujore” për objektet si: “Ujësjellësi Burimet e Merkos në vlerën 409,304,933 lekë”, “Rikonstruksion dhe zgjerim i Linjës ekzistuese të Ujësjellësit Krongji-Finiq, linja të reja të fshatrave Vrion Karahaxh, Çlirim Bregas si dhe linja e brendshme e fshatit Çlirim Bregas si dhe linja e brendshme e fshatit Çlirim Bashkia Finiq” me vlerë 161,815,940 lekë, “Ndërtim Ujësjellësi Rajonal nga burimet e Leshnicës Bashkia Finiq” me vlerë 125,763,572 lekë, “Rikonstruksion i Rrugës Dermish- Jerme” me vlerë 34,683,507 lekë dhe “Rikonstruksion i Rrugës Karroq” me vlere 6,499,572 lekë).

Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me udhëzimin e MFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme” Aneksi 1, Klasa 23. *(Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

5.1. Rekomandimi: Drejtoria e Financës në Bashkinë Finiq, në mbajtjen e kontabilitetit për blerje aktiveve afatgjata materiale dhe jo materiale, për pagesa të vlerave pjesore të AQT, duhet t'i evidentojë në llogaritë 230 - 231 “*Shpenzime në proces për rritjen e AQT*”, deri në vlerë të plotë dhe pas realizimit të investimit dhe likuidimit të plotë të vlerës së kontratave t'i kontabilizojë në llogaritë e klasave 20-21 sipas llojit të aktivit të kapitalizuar.

Me mbylljen e pasqyrave financiare viti 2021

6. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se gjendja e llogarisë 212 “*Ndërtime konstruksione*” për vlerën historike 292,008,026 lekë, është përfshirë vlera prej 106,627,698 lekë, e pa analizuar si në kontabilitet ashtu dhe në gjendje fizike. Kjo vlerë është trashëguar nga bilanci i ish-Komunave Finiq, Livadhja, dhe Mesopotam) e paanalizuar dhe ndikon në informacionin kontabël, që ofrojnë pasqyrat financiare në lidhje me plotësinë e vlerave të Aktiveve Afatgjata Materiale, të numrit për efekt të inventarit fizik të tyre dhe të llogaritjes së amortizimit.

Veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me udhëzimin e MF nr. 30 datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” i ndryshuar pikat 26, 28, 30, 74 dhe 85, udhëzimin e MFE nr. 05, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në udhëzimin e MFE nr. 08, datë 09.03.2018 “Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes e raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësitë të Qeverisjes së Përgjithshme”, Kreu II pika 5, 36 dhe Kreu III pika 30. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

6.1. Rekomandimi: Drejtoria e Financës në Bashkinë Finiq, të kryejë zbërthimin e dokumentacionit financiar e ligjor për nxjerrjen e të dhënave për aktivet e hyra në vite për të verifikuar, saktësuar e analizuar vlerat e paraqitura në pasqyrat financiare e në rast pasaktësish të bëhen sistemimet e nevojshme në kontabilitet e në inventarin fizik.

Në mbyllje të pasqyrave financiare të vitit 2022

7. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i pasqyrave financiare viti 2021, rezulton se për aktivet që i përkasin llog. 210 “*Toka troje terrene*”, llog. 211 “*Pyje plantacione*”, 212 “*Ndërtesa e konstruksione*” dhe llog. 213 “*Rrugë, rrjete, vepra ujore*”, për kosto historike në vlerën 2,299,135,899 lekë, Bashkia Finiq nuk posedon titull pronësie, veprim në kundërshtim me VKM nr. 510, datë 14.08.2001 “Për inventarizimin dhe hipotekimin e të gjitha pronave të paluajtshme dhe të luajtshme”, Kreu VI “Transferimi i pasurive dhe regjistrimi i pasurive të paluajtshme”, pika 1 dhe 2. Për rrjedhojë edhe kontabilizimi i aktiveve afatgjata materiale, nuk është mbështetur në dokumentacionin e duhur, në kundërshtim me Udhëzimin nr. 30, datë 27.12.2011 me ndryshime, Kapitulli III, pika 35. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 52-66, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

7.1. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq nëpërmjet personave përgjegjës, të marrë masa të menjëhershme, të përgatisë dosjet me dokumentacionin e duhur për regjistrim në ASHK Drejtori Sarandë dhe nëpërmjet Drejtorisë së Financës të përlllogaritë kostot për kryerjen e këtij shërbimi, buxhetimin dhe burimet e financimit, me qëllim pajisjen sa më parë të pasurive të paluajtshme me titull pronësie.

Menjëherë dhe në vijimësi

8. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi, rezulton se për vitin 2021, shpenzimet buxhetore janë planifikuar në vlerën 962,414 mijë lekë dhe realizuar në vlerën 890,175 mijë lekë ose në masën 92.5 %, sipas A.kujve: paga në masën 95.9%, sigurime në masën 89.2 %, shpenzime operative në masën 93.6 % dhe investime në masën 90.88 %.

Nga transferta e pakushtëzuar (grandi) treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 138,062 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 137,775 mijë lekë ose në masën 99,7 %. Nga vlera 45,244 mijë lekë e planifikuar është realizuar në vlerën 43,682 mijë lekë ose në

masën 96.5 %, kjo për shkak se faturat për likuidim janë të muajit dhjetor 2021 që janë pasqyruar si detyrime të viti në mbylljen e pasqyrave financiare.

Nga të ardhurat e trashëguara dhe të ardhurat e vitit, treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 92,171 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 75,475 mijë lekë ose në masën 81.88%.

Në planifikimin e shpenzimeve nuk janë marrë në konsideratë faturat e palikujduara të vitit paraardhës (viti 2020) në vlerën **65,375,633 lekë**, duke planifikuar në buxhetin e vitit vijuar vlera prej 22,000 mijë lekë ose 36% e totalit.

Mos planifikimi i plotë i vlerës së faturave të palikujduara në fund të periudhave ushtrimore, vjen nga mos realizimi i të ardhurave vjetore ku nga vlera 89,553 mijë lekë të parashikuara është realizuar në vlerën 68,985 mijë lekë ose 77 %, pra planifikimi i shpenzimeve buxhetore nuk është real dhe i mbështetur në burime të sakta financimi për të ardhurat e veta.

Nga transferta e pakushtëzuar sektoriale treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 60,924 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 51,103 mijë lekë ose në masën 84 %. Nga këto investime nga vlera 1,000 mijë lekë planifikuar janë realizuar në vlerën 0 mijë lekë kjo për shkak se nuk kanë kryer procedurë prokurimi.

Nga fondet e deleguara treguesit e buxhetit janë planifikuar për vlerën 87,017 mijë lekë dhe janë realizuar në vlerën 86,498 mijë lekë ose në masën 99 %.

Sa më sipër u konstatua se ka diferenca të dukshme midis treguesve të hA.mit planifikimit në fillim të vitit dhe zbatimit të buxhetit, përse i përket pjesës së të ardhurave të veta dhe shpenzimeve të tyre, kështu nga të ardhurat veta të planifikuara dhe të realizuara, e këto të fundit të alokuara në buxhetet respektive ka diferenca të dukshme duke bërë që buxheti për vitin 2021 të ketë mosrealizime.

Veprimet dhe mosveprimet e mësipërme janë në kundërshtim me ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin dhe zbatimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, ligjin nr. 9632, datë 30.10.2006 “Për sistemin e taksave vendore” të ndryshuar, ligjin nr. 68/2017, datë 27.4.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”; ligjin nr. 139/2015, datë 17.12.2015 “Për Vetëqeverisjen vendore”, udhëzimin e MF nr. 10, datë 28.02.2017, “Për përgatitjen e programit buxhetor afatmesëm 2018-2020”, si dhe udhëzimin e MF nr. 10/1, datë 28 02 2017 “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm për Pushtetin Vendor” dhe Vendimet përkatëse të Këshillit Bashkiak. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2 faqe 29-40, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

8. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës dhe Sektorin e të Ardhurave Bashkia Finiq, të marrë masë në mënyrë që të mos krijohen diferenca të dukshme midis parashikimit dhe realizimit të buxhetit, për hA.min e një buxheti real, mbështetur në realizimin e mundshëm dhe objektiv të të ardhurave dhe shpenzimeve.

Të bëhen periodikisht analizat e punës për realizimin e buxheteve paraardhës duke nxjerrë konkluzione të sakta për realizimet dhe mosrealizimet e buxheteve përkatëse.

Menjëherë dhe në vijimësi

9. Gjetje nga auditimit: Nga të dhënat e bilancit, konstatohet se totali i faturave të palikujduara në fund të vitit 2021 paraqitet në vlerën **52,734,478 lekë** nga këto: Llog (401-408) “Furnitor e llogari të lidhura me to”, paraqiten në **vlerën 4,196,324 lekë** dhe detyrime të tjera në llog (467) “Kreditorë të ndryshëm”, paraqitet në **vlerën 48,538,153 lekë**.

Situata financiare e Bashkisë Finiq, sipas të dhënave të shpenzimeve buxhetore për vitin 2021 dhe gjendjes së faturave të palikujduara në fund të periudhës ushtrimore paraqitet në nivelit 5.9 % të shpenzimeve vjetore të miratuara, të dhënat të cilat tregojnë se kjo bashki nuk është në vështirësi financiare.

Nga të dhënat mbi faturat e palikujduara në fund të periudhave ushtrimore dhe planifikim në buxhetin pasardhës për likuidim, konstatohet se nuk ndiqet radha e pagesës, ku vërehen faturave të viteve të kaluara të cilat ose nuk parashikohen ose parashikohen me diferenca, kjo e fundit ndodh dhe për faturat e viteve të fundit, megjithëse punimet/shërbimet kanë përfunduar dhe subjektet kanë paraqitur faturat për likuidim.

Mos planifikimi i vlerës së plotë të faturave dhe pse janë me dokumentacion të rregullt, çon në trajtim me dy standarte të subjekteve, duke penalizuar disa dhe favorizuar disa të tjera, **duke mos ndjekur radhën e pagesës sipas periudhave**, si dhe i jep mundësi padrejtësisht bashkisë që me fondet të cilat nuk planifikohen për likuidimet të këtyre faturave kreditore të planifikojë shpenzime për shërbime/ blerje mallra dhe investime jo në raport të fondet, duke krijuar dhe rritur vlerën e faturave kreditore ose thënë ndryshe borxhin që bashkia Finiq ka ndajë subjekteve të ndryshme.

Nga Bashkia Finiq për periudhën 01.01.2021 – 31.12.2021, **nuk** janë likuiduar 21 fatura me vlerë 21,971,989 lekë brenda afatit 30 ditorë nga momenti i paraqitjes së tyre, si dhe 4 fatura pagesa është kryer e pjesshme, kjo për mungesë të fondeve, ku nga vlera 172,641 mijë lekë është likuiduar vlera 150,687 mijë lekë, duke mbetur për likuidim diferenca prej 21,954 mijë lekë.

Nga vlera e kontratave të lidhura dhe përfunduar për vitin 2021 prej 133,938 mijë lekë është likuiduar vlera 46,246 mijë lekë ose 34.5% e vlerës së kontratave të lidhura, veprime të cilat tregojnë se planifikimi dhe realizimi i kontratave nuk bazohet në sasinë e fondeve në dispozicion të njësisë vendore, duke çuar në rritjen e faturave të palikujduara në fund të periudhave ushtrimore, kjo si rezultat i mos realizimit të të ardhurave dhe planifikimit të shpenzimeve në raport me planin dhe jo faktin e të ardhurave të realizuara në vitin paraardhës.

Veprimet dhe mosveprimet e mësipërm janë në kundërshtim me nenet 50 - 51 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë, i ndryshuar; pika 101 dhe 102 të udhëzimit të MFE nr. 2, datë 06.02.2012 “Për Procedurat Standarde të Zbatimit të Buxhetit” me ndryshime; neni 47 të ligjit nr. 68/2017 “Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore”; nenet 79 -80 -81 dhe pikat 8 dhe 184 të Udhëzimit nr. 9, datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar; udhëzimin e MFE nr.37, datë 06.10.2020 “Për monitorimin dhe publikimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të qeverisjes së përgjithshme”, si dhe udhëzimi i MF nr. 5, datë 27.12.2014 ndryshuar me UMF nr. 5/1, datë 21.5.2014 “Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2 faqe 29-40, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

9.1. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës Bashkia Finiq, *të marrë masa si vijon:*

- Me miratimin e fondeve sipas funksioneve dhe zërave të shpenzimeve, prioritet të kenë detyrimet e papaguara të vitit paraardhës, për të cilat të bëhet përcaktimi i tyre në vlerë dhe për çdo program.
- Planifikimin e procedurave për investime/shërbime dhe blerje mallrash të bëhet mbi bazën e realizimit të të ardhurave dhe jo të planit, kjo për të ulur në maksimum vlerën e kreditorëve (*faturave të palikujduara*), në fund të periudhës, duke planifikuar ato shërbime/ investime më të domosdoshme për nevojat e Bashkisë Finiq.
- Shpërndarja e fondeve buxhetore të bazohet në parashikimin e fluksit të hyrjeve të parasë dhe të angazhimeve, ku të sigurohet një përdorim eficient i burimeve financiare, duke rritur financimet nga të ardhurat e veta.
- Të paraqesë në mbledhjen e Këshillit Bashkiak, një material për gjendjen e faturave të pa likuiduara në vite, të hartojë një grafik duke zbatuar të gjitha radhën e pagesave sipas nivelit të realizimit të të ardhurave.
- Të monitorojë dhe miratojë raportet 4 mujore e buxhetit.

Me miratimin e buxheteve dhe në vijimësi

10. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi me zgjedhje i dy kontratave për likujdim, u konstatua se:

a- Kontrata nr. 1942, datë 19.07.2021 e lidhur midis Bashkisë Finiq dhe bashkimit të OE “K.+A.B.” shpk për vlerën 62,304,672 lekë me objekt “*Rikonstruksion i rrugës Dermish – Jerme*”, dhe me afat zbatimi 5 muaj nga data e fillimit të punimeve, rezulton se:

Fondi i këtij investimi ka qenë planifikuar i plotë për vitin 2021 nga MEF. Për vitin 2021 nga bashkia sipas faturave të paraqitura nga subjekti është likujduar vlera 30,897,010 lekë dhe gjatë vitit 2022 është likujduar vlera 29,494,715 lekë.

Nga të dhënat konstatohet se deri në datën e përfundimit të punimeve (datë 03.03.2022, sipas deklaramentit të subjektit për përfundimin e punimeve), nga vlera totale prej 62,304,672 lekë është likujduar vlera 51,848,676 lekë sipas faturave të paraqitura nga subjekti. Ndërsa pas afateve të deklarimit është likujduar vlera 8,543,049 lekë (sipas Situacioni nr.5, faturë nr.96, datë 15.06.2021 dhe likujduar me USH nr.259, datë 16.06.2022). Pra subjekti nuk është paraqitur në afat faturën për likujdimin e detyrimit të situacioneve të mbyllura deri me datë 03.03.2022, duke mos deklaruar në afati detyrimin për likujdimin e TVSH në shitje.

b- Kontrata nr. 1741, datë 29.6.2021 e lidhur midis Bashkisë Finiq dhe bashkimit të OE “J.K.” + “SH.” shpk për vlerën 18,377,728 lekë me TVSh me objekt “*Restaurimi i Urrës - Kanali Thoma Filipeu me strukture metalike dhe B/A*”, me afat zbatimi 45 ditë nga data e fillimit të punimeve, rezulton se:

Fondi i këtij investimi ka qenë planifikuar i plotë për vitin 2021 nga MEF. Për vitin 2021 nga bashkia sipas faturave të paraqitura nga subjekti është likujduar vlera 18,376,529 lekë.

Nga të dhënat konstatohet se deri në datën e përfundimit të punimeve është likujduar vlera 11,131,524 lekë sipas faturave të paraqitura nga subjekti. Ndërsa pas afateve të përfundimit (datë 25.8.2021) është likujduar vlera 7,245,005 lekë, kjo sipas faturës së paraqitur nga subjekti nr. 62/2021, datë 23.11.2021 dhe likujduar me USH nr. 461, datë 23.11.2021. Pra subjekti nuk është paraqitur në afat faturën për likujdimin e detyrimit të situacioneve të mbyllura me datë 25.8.2021, duke mos deklaruar në afati detyrimin për likujdimin e TVSH në shitje, veprime në kundërshtim me nenin 97- Fatura tatimore”, të ligjit nr. 92/2014 “Për TVSH”, i ndryshuar. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2 faqe 29-40, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

10.1. Rekomandimi: Drejtoria Ekonomike në bashkëpunim me Sektorin e Menaxhimit të Kontratave të përcjellë pranë Drejtorive Rajonale Tatimore përkatëse, të gjitha rastet kur faturat e shitjeve janë paraqitur me vonesë dhe pa shkaqe nga momenti i kryerjes së punimeve/shërbimit, me qëllim vlerësimin e mos deklarimit në afat për TVSH në shitje.

Menjëherë dhe në vijimësi

11. Gjetje nga auditimi: Bashkia Finiq, nuk ka ndjekur si duhet menaxhimin e aseteve, identifikimin e gjendjes fizike, teknike dhe juridike të tyre për përdorimin dhe vënien në efikasitet për krijimin e të mirave publike, administrimin e plotë nga Bashkia në plotësimin e nevojave për komunitetin dhe krijimin e të ardhurave vendore nga përdorimi i tyre pasi shumica e aseteve që zotëron dhe ka në administrim, nuk janë të vlerësuara dhe të regjistruara në kontabilitet kuptohet qartë se për këtë kategori nuk është hapur regjistri kontabël, veprime në kundërshtim me Kapitullin e III “*Regjistri i aktiveve dhe dokumentimin i lëvizjes së tyre*”, pika 26 dhe 27 e udhëzimit të MF nr. 30, datë 27.12.2011 “*Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*” dhe kërkesat e VKM nr.510, datë 10.06.2015 “*Për miratimin e procedurave për transferimin e të drejtave dhe detyrimeve, personelit, aktiveve dhe çdo dokumentacioni tjetër zyrtar në njësitë e qeverisjes vendore, të prekura nga riorganizimi administrativo– territorial*”. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2 faqe 29-40, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

11.1. Rekomandimi: Bashkia Finiq nëpërmjet strukturave përgjegjëse, të marrë masa për menaxhimin e aseteve, identifikimin e gjendjes fizike, teknike dhe juridike të tyre për

përdorimin dhe vënien në efikasitet për krijimin e të mirave publike, administrimin e plotë dhe plotësimin e nevojave për komunitetin, por dhe krijimin e të ardhurave vendore nga përdorimi i tyre procedura.

Brenda datës 30.03.2023

12. Gjetje nga auditimi: Nga të dhënave të ardhurat për taksën e pasurisë (ndërtesës), rezulton se **për vitin 2021** është realizuar në masën 79%, ose nga 10,093 mijë lekë të planifikuar është arkëtuar vlera 7,986 mijë lekë. Megjithatë nga Drejtoria e të Ardhurave Vendore është vijuar me grup pune për evidentimin në terren të sipërfaqeve të banimit për efekt taks pasurie (taks ndërtese), ky dokumentacion është i paplotë, pasi nuk evidentohet genplani për sipërfaqen e matur dhe në grupin e punës nuk ka asnjë specialist me profil inxhinier për kryerjen e matjeve faktike, ku të evidentohet sipërfaqja gjithsej, numri i kateve, lloji i aktivitetit ose destinacionit sipas kateve, etj.

Taksa e ndërtesës për subjektet/familjarët aplikohet në mungesë të dokumentacionit ligjorë (*genplani për sipërfaqet ose të dhënave nga ASHK*), duke përdorur tarifë fikse 100 m², mbi të cilën janë aplikuar taksa e pasurisë për ndërtesën. Kjo mënyrë e aplikimit të taksës së ndërtesës për abonentët familjarë nuk është e saktë dhe proporcionale, pasi favorizon disa dhe penalizon disa të tjerë, ku pas viteve 90 ka shumë ndërtime pa leje dhe me sipërfaqe mbi 100 m² (me 2 dhe 3 kate), dhe nuk janë identifikuar ato, duke bërë që ndaj këtyre subjekteve të mos aplikohet saktë taksa e ndërtesës.

Gjithashtu nuk ka një bashkëpunim midis vetë sektorëve të bashkisë dhe jo vetëm, ku mungon informacioni i marrë nga Drejtoria e PZHT për lejet e ndërtimit dhe certifikatës së përdorimit të lëshuar nga kjo strukturë për sipërfaqet e objekteve dhe sipërfaqet e truallit, megjithatë gjatë vitit 2022 ka vijuar bashkëpunimi, si dhe të dhënave të dërguara nga ASHK Dega Rajonale Sarandë mbi sipërfaqet e objekteve të legalizuara pa leje ndërtimi.

Veprime në kundërshtim me nenin 20, të ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 “Për Taksat vendore” i ndryshuar dhe neni 4 i VKM nr. 132, datë 07.03.2018 “Për metodologjinë për përcaktimin e vlerës së taksueshme të pasurisë së paluajtshme “ndërtesa”, e bazës së taksës për kategori specifike, natyrën dhe prioritetin e informacionit dhe të dhënave për përcaktimin e bazës së taksës, si dhe të kriterëve dhe rregullave për vlerësimin alternativ të detyrimit të taksës. (*Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

12.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave në Bashkinë Finiq, të marrë të gjitha masat për një bashkëpunim më të mirë me Drejtorinë e PZHT Bashkia Finiq dhe ASHK Drejtoria Sarandë, për sigurimin e të dhënave të nevojshme me dokumentacion ligjorë për sipërfaqet e ndërtimit të objekteve, kjo për një taksim sa më real të taksës së pasurisë (ndërtesës), si dhe të vijojë puna me grupe pune në mungesë të informacionit zyrtarë për evidentimin në terren të sipërfaqeve të ndërtimit për taksën e pasurisë.

Në vijimësi

13. Gjetje nga auditimi: Nga të dhënat mbi realizimin e të ardhurave, konstaton se të ardhurat nga taksa e pasurisë (toka bujqësore) për **vitin 2021** është realizuar në masën 63% ose nga vlera e planifikuar prej 27,092 mijë lekë është arkëtuar vlera 16,985 mijë lekë. Nga sa shikohet niveli i realizimit të kësaj takse është i ulët, kjo dhe për faktin se një pjesë e konsiderueshme e abonentëve familjarë nuk kanë kontrate me ujësjellësin dhe menaxhimi i sajë bëhet edhe më vështirë.

Sipas të dhënave të Drejtorisë së të Ardhurave Vendore, plani për taksën e tokës bujqësore është parashikuar në vlerën 27,092,000 lekë, nga e cila vlera 6,754,126 lekë janë borxhe të parashikuara. Ndërsa plani vjetorë për taksën e tokës është për vlerën 20,337,874 lekë.

Referuar të dhënave planifikim i taksë së tokës nuk është bërë sipas ndarjes së tokës për çdo fashat dhe tarifave të përcaktuara në VKB nr. 70, datë 09.12.2020 “Për nivelin e taksave dhe tarifave vendore në Bashkinë Finiq për vitin 2021”, pasi për 56 fshatra kanë

përfitur tokë të ndarë sipas ligjit nr. 7501, gjithsej 6439 familje me një sipërfaqe prej 8599.2342 lekë dhe detyrim vjetore në shumën 20,742,852 lekë, pra më shumë se plani sipas DAV Bashkia Finiq prej **404,978 lekë, si e ardhur e munguar në buxhetin e bashkisë** (sipas aneks 2.6.2 bashkëlidhur Raportit Përfundimtar të Auditimit).

Gjithashtu, konstatohet se Bashkia Finiq ka trashëguar nga ish-Komunat Finiq dhe Mesopotam, 224 kontrata për dhënien me qira për një periudhë 10, 35 dhe 99 vjeçare të tokës bujqësore të pandarë, nga të cilat 16 nga Njësia Administrative Finiq dhe 208 nga Njësia Administrative Mesopotam, ku:

-Për Njësinë Administrative Finiq për 16 kontrata ka rezultuar se deri më datë 31.12.2021, detyrimi vjetor paraqitet në shumën 50,000 lekë, likujduar vlera 202,100 lekë dhe mbetet për likujdim **vlera 1,613,729 lekë**.

-Për Njësinë Administrative Mesopotam për 208 kontrata ka rezultuar se deri më datë 31.12.2021, detyrimi vjetorë paraqitet në shumën 2,450,000 lekë, likujduar vlera 1,429,100 lekë dhe mbetet për likujdim vlera 1,020,900 lekë dhe detyrimi progresiv në shumën **14,987,439 lekë**, sipas listave që disponon DAV Bashkia Finiq.

Gjithsej detyrimi progresiv për totalin e kontratave të qirasë është në shumën **16,601,168 lekë, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Finiq**.

Veprimet dhe mosveprimet e mësipërme janë në kundërshtim me VKM nr. 531, datë 21.8.1998 “Për tokat bujqësore të pandara”, i ndryshuar, si dhe UKM nr. 3, datë 16.5.2007 “Për procedurat e dhënies me qira të tokave bujqësore, të pandara”, akt i shfuqizuar me hyrjen në fuqi të UKM nr. 1, datë 18.7.2012 “Për procedurat e dhënies me qira të tokave bujqësore të pandara”, ligji nr. 9632, datë 30.10.20106 “Për sistemin e taksave vendore”, ligji nr. 9920, datë 19.05.2008 “Për Procedurat Tatimore”, me ndryshime (Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

13.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Bujqësisë (sektori i tokave), të marrin masa duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës **14,987,439 lekë**, sipas listave që disponon DAV Bashkia Finiq.

Planifikimin e saktë të taksë së tokës bujqësore në raport me numrin e familjeve që kanë përfitur tokës bujqësore në zbatim të ligjit 7501.

Menjëherë dhe në vijimësi

14. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i dokumentacionit për zbatimin e rekomandimeve dërguar në Bashkinë Finiq me shkresën e saj nr. 1116/8 datë 01.11.2021, rezulton se: Nga Bashkia Finiq me shkresën nr. 84, datë 13.01.2022 është kthyer përgjigje **brenda afatit 20 ditor**. Ndërsa me shkresën nr. 872, datë 5.4.2022, duke respektuar afatin **6 mujorë**.

Me shkresën nr. 84/1, datë 13.01.2022 nga ana e Kryetarit të Bashkisë është hartuar “Plan veprimi për zbatimin e rekomandimeve”, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, në të cilën janë përcaktuar strukturat dhe personat për zbatimin e rekomandimeve me afate konkrete.

Nga auditimi mbi nivelin e zbatimit të rekomandimeve, rezulton se:

a. Nga **8 masa organizative** (pranuar plotësisht nga subjekti), janë zbatuar 6 masa dhe janë në proces zbatimi 2 masa.

b. Nga **1 (një) masë mos efektivitet**, pranuar dhe zbatuar nga subjekti.

c. Nga **1 (një) masë mungesë të ardhurash** me vlerë 172,678 mijë lekë (pranuar plotësisht nga subjekti), rezulton se është në proces zbatimi, ku nga vlera e rekomanduar prej 172,678 mijë lekë është arkëtuar vlera 22,900 mijë lekë, duke mbetur për arkëtim **vlera 149,777 mijë lekë**.

d. Nga **1 (një) masë disiplinore**, pranuar dhe zbatuar nga subjekti.

e. Nga **12 masa administrative** (pranuar plotësisht nga subjekti), ku për **4 punonjës** është marrë masë me gjobë për vlerën **180,000 lekë** (pa kontabilizuar dhe arkëtuar) dhe për **8 punonjës** masa disiplinore me “**Vërejtje**”.

Veprimet dhe mos veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me ligjin nr. 154, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit” neni 15, “Të drejtat e KLSH”, germa (j). ligjit nr. 68/2017, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”. (Më hollësisht trajtuar në pikën 4 faqe 66-72, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

14.1. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq të marrë masa për zbatimin e plotë të rekomandimeve në proces zbatimi ose të pazbatuara akoma, dërguara nga KLSH me shkresën nr. 1116/8 datë 01.11.2021 “Për zbatimin e Rekomandimeve nga auditimi i kryer në Bashkinë Finiq”, duke nxjerrë përgjegjësitë e personave përgjegjës për mos zbatimin e tyre, respektivisht për:

- Për masa organizative:

3.1 Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq, të ngrejë grup pune me specialistë të fushës, për inventarizimin e aktiveve të veta si: llogaritë 210 “Toka, troje, terrene”, 211 “Pyje Plantacione”, 212 “Ndërtesa e Konstruksione”, 213 “Rrugë, rrjete, vepra ujore”, 215 “Mjete transporti”, duke bërë dhe verifikimin në terren të këtyre Aseteve.

Për diferencat eventuale të konstatuara dhe për vlerat jashtë përdorimit nga inventarizimi, të nxirren përgjegjësitë përkatëse dhe të procedohet sipas ligjit për sistemimin e llogarive kontabël.

Brenda datës 31.12.2022

6.1 Rekomandimi: Drejtoria e Financës në Bashkinë Finiq, për garancitë të cilat i përkasin ngurtësimeve të viteve 2019 e më parë (vlera 20,477,231 lekë), për të cilat ka humbur e drejta e përfitimit të tyre nga subjektet ose që janë në kushtet e parashkrimit, të procedojë sipas kërkesave ligjore pranë Degës së Thesarit Delvinë, për rimarrjen e fondeve të ngurtësuar dhe përdorimin e tyre në interes publik.

Brenda datës 31.12.2022

- Për masa uljen e borxhit tatimor:

1.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave, Pronave Publike në Bashkinë Finiq, të marrë masa për nxjerrjen e njoftim vlerësimit tatimor për debitorët, duke ndjekur të gjitha rrugët për arkëtimin e detyrimeve për taksat/ tarifatat vendore në fund të vitit 2020 në vlerën **149,777,802 lekë**.

Brenda datës 31.12.2022

- Për masa administrative:

1.1. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë në bashkëpunim me Drejtorinë Ekonomike Bashkia Finiq të marrin masa për kontabilizimin dhe kërkimin e vlerës prej **180,000 lekë** ndaje 4 punonjësve, respektivisht: **S.SH.** me vlerë **30,000 lekë**, **I.M.** me vlerë **60,000 lekë**, **TH.F.** me vlerë **30,000 lekë**, **K.TH.** me vlerë **60,000 lekë**.

Brenda datës 31.12.2022

15. Gjetje nga auditimi: Në auditimin e ushtruar nga KLSH me program auditimi nr. 241, datë 10.02.2021 “Mbi zbatimin e rekomandimeve të lëna në auditimin e fundit dërguar në subjektin Bashkinë Finiq me shkresën e saj nr. 1048/13, datë 04.05.2020”, ka rezultuar se:

- Për **14 masa shpërblim dëmi** me vlerë **77,384 mijë lekë**.

- Për **6 masa administrative**, adresuar APP, marrë vendim për **11 punonjës** me vlerë **910 mijë lekë**.

- Për **1 (një) masë adresuar IMT Bashkia Finiq**, respektivisht mbikëqyrësin **z. R.T.**

Veprimet dhe mos veprimet e mësipërme janë në kundërshtim me ligjin nr. 154, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit” neni 15, “Të drejtat e KLSH”, germa (j). ligjit nr. 68/2017, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”. (Më hollësisht trajtuar në pikën 4 faqe 66-72, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

15.1. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq të marrë masa për zbatimin e plotë të rekomandimeve në proces zbatimi ose të pazbatuara akoma, dërguara nga KLSH me shkresën nr. 1116/8 datë 01.11.2021 “Për zbatimin e Rekomandimeve nga auditimi i kryer në Bashkinë Finiq”, duke nxjerrë përgjegjësitë e personave përgjegjës për mos zbatimin e tyre.

Brenda datës 30.03.2022

B. MASA PËR ULJEN E BORXHIT TATIMOR DHE RRIJTJEN E PERFORMANCËS NË ARKËTIMIN E DETYRIMEVE PËR TAKSAT DHE TARIFAT VENDORE, PËRFSHIRË DHE DETYRIMET NGA QIRADHËNIA (TË ARDHURA TË MUNGUARA)

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i dokumentacionit të paraqitur nga subjekti, rezulton një gjendje e lartë e detyrimeve nga taksat e tarifavat vendore për vlerën **187,988,371 lekë ose afërsisht 2 fish i planit të të ardhurave vjetore të parashikuara në fillim të periudhave ushtrimore**, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Finiq, të cilët nuk mund t’i paraqesim në formë tabelore për shkak të sasisë së madhe dhe që tregon se megjithë punën e bërë nga kjo administratë në rikëtimin e debitorëve, ka akoma vend për përmisim dhe në zbatim të të gjitha dispozitave ligjore për arkëtimin e tyre.

Nga të dhënat evidentohet se niveli i detyrimeve të paarkëtuara (taksa/tarifa vendore), vjen në rritjen nga njëra periudhë në tjetrën për vlerën 15,309 mijë lekë, ku nga vlera 172,679 mijë lekë në fund të vitit 2020 në fund të vitit 2021 paraqiten në shumën 187,988 mijë lekë. Në totalin e detyrimeve, debitorët familjarë paraqiten në shumën 124,594 mijë lekë ose 66.3% e totalit të detyrimeve.

Gjithashtu evidentohet një numër subjektsh të cilët dhe pse ushtrojnë aktivitet dhe nga Drejtoria e të Ardhurave Vendore çdo vit ju rigjenerohet njoftim detyrimi për vitin vijues, janë lejuar që të ushtrojnë aktivitet pa bërë likuidimet e detyrimeve ndërvite.

Referuar informacionit të paraqitur nga DAV Bashkia Finiq me gjithë masat e mara evidentohet fakti se nuk janë ndjekur të gjitha hallkat në zbatim të ligjit për arkëtimin e debitorëve. Gjithashtu dhe ato të zbatuarat nuk janë zbatuar për të gjithë subjektet debitorë që kjo bashkia ka. Kështu bllokimi i llogarive është për vlerën 12 milionë lekë, ndërkohë që niveli i debitorëve është në shumën 187 milionë lekë ose 6.4% e totalit të detyrimeve.

Veprimet dhe mosveprimet e mësipërme janë në kundërshtim me nenin 89-Njoftimi dhe kërkesa për pagim të detyrimeve, neni 90-Urdhër bllokimet, dhe neni 92-Masa për sigurimin e detyrimit tatimor, nuk janë bërë për të gjithë subjektet debitorë, duke lënë jashtë një pjesë të konsiderueshme të tyre, por dhe subjekte me detyrime nga viti në vit, neni 93-Sekuestro dhe konfiskim i pasurisë dhe neni 94-Urdhër sekuestrimi, nuk gjen zbatim në asnjë moment, duke parë që një pjesë e subjekteve janë debitorë nga njëra periudhë në tjetër, si dhe nuk është kërkuar “*kallëzim penal*”, bazuar në nenin 181-Mos pagimi i taksave dhe tatimeve, të Kodit Penal të RSH, miratuar me ligjin nr. 7895, datë 27.01.1995 me ndryshime. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

1.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Financës dhe Sektorin Juridik në Bashkinë Finiq, të marrë të gjitha masat duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e detyrimeve për taksat/ tarifavat vendore në fund të vitit 2021 në vlerën **187,988,371 lekë**.

Brenda datës 31.12.2022

2. Gjetje nga auditimi: Sipas të dhënave të ardhurat nga taksa e ndikimit në infrastrukturë (TNI), **për vitin 2021** janë realizuar në masën 46% ose nga vlera 3,211 mijë lekë e planifikuar është arkëtuar vlera 1,491 mijë lekë. Mos realizimi vjen si rezultat i mos lëshimit të lejeve të ndërtimit në raport me planifikimin në fillim të periudhës. Mos realizimi vjen si rezultat i mos lëshimit të lejeve të ndërtimit në raport me planifikimin në fillim të periudhës.

Në këtë zë bën pjesë dhe taksa nga ndërtimet e reja (*ALUZINI*), ku referuar të dhënave, detyrimi për këtë taksë në fund të vitit 2021 paraqitet në shumën **6,408,207 lekë**, ku nga vlera e planifikuar prej 7,898,668 lekë është arkëtuar vlera 1,490,461 lekë, duke mbetur për likuidim vlera **6,408,207 lekë**, si mungesë të ardhurash në buxhet.

Veprime në kundërshtim me nenin 27 pika (d), të ligjit nr. 9482, datë 03.04.2006 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje”, i ndryshuar dhe Vendim të KB nr. 70, datë 9.12.2020 (*paketa fiskale për vitin 2021*). (*Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

2.1. Rekomandimi: Drejtoria e Planifikim Zhvillim Territorit në bashkëpunim me Drejtorinë e të Ardhurave Vendore në Bashkinë Finiq, të marrë të gjitha masat duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës prej **6,408,207 lekë**.

2.2. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq nëpërmjet bashkëpunimit institucional, t’i kërkojë ASHK-së, Drejtoria Sarandë, që të mos pajisë me çertifikata legalizimi subjektet apo individët përfitues nga procesi i legalizimit pa kryer pagesat e taksës së ndikimit në infrastrukturë në masën 0.5% të vlerës së investimit për objektet që përfitojnë nga legalizimi. Në rastet kur nga ASHK është vijuar me dhënien e certifikatës së legalizimit të kërkohet bllokimi i pronës deri në kryerjen e pagesës së TNI.

Brenda datës 31.12.202

3. Gjetje nga auditimi: Sipas të dhënave, *për vitin 2021* niveli i të ardhurave nga qiratë paraqitet në masën 73.7 %, ose nga vlera 14,398 mijë lekë të planifikuar është arkëtuar vlera 10,622 mijë lekë.

Nga auditimi i procedurave dhe dokumentacionit të vënë në dispozicion u konstatua se Bashkia Finiq për vitin 2021, janë lidhur 123 kontrata qiraje me vlerë 10,397,104 lekë, nga të cilat likuiduar vlera 9,934,104 lekë, **duke mbetur për likuidim vlera 463,000 lekë, e ardhur e munguar në buxhet.**

Gjithashtu, nga Bashkia Finiq (personat përgjegjës), nuk është bërë i mundur llogaritja e penalteteve për mos pagesë në afat të detyrimeve kontraktuale në zbatim të pikës 5.5 të nenit 5 të kontratës në masën 0.01% për çdo ditë vonesë nga momenti i pagesës.

Nga auditimi me zgjedhje i disa kontratave, rezulton se:

-Nuk është kryer inventarizimi Kadastral pyjor për përditësimin e fuqisë lëndore, fuqisë kullimore, bimore, aftësisë së funksionit mbrojtës (për pyjet mbrojtës).

-Nuk është mbajtur bilanci i fondit të tokës shprehur në sipërfaqe në tërësi, ndarë në fondin e tokës bujqësore, fondin e tokës së zënë me pyje, fondin e tokës së zënë me kullota e livadhe dhe fondin e tokës truall.

-Nuk është bërë mbajtja, evidentimi, administrimi balancimit të fondit kullor.

-Lidhur me pyjet e kullotat, ndonëse kanë kaluar në pronësi, nuk janë pasqyruar fare në kontabilitet, llogaria nr. 211 “Pyjet, kullotat dhe plantacione”, pasi aktiviteti i bilancit nuk paraqet fare gjendjen e kësaj llogarie.

-Nuk është kryer procedura e aplikimit të regjistrimit të parcelave në ASHK Drejtoria Sarandë.

-Nuk ka plan mbarështimi për secilën ngastër apo nëngastër, lidhur me kryerjen e shërbimeve mbarështuese dhe vjeljen e produkteve dytësore si bimë të ndryshme.

-Nuk janë mbajtur akte të kontrollit të përdorimit të sipërfaqes.

-Nuk janë përcaktuar kriteret për dhënien me qira të tyre, nga ku kriteret prioritare si p.sh. fermerët me banim brenda territorit të njësisë, me vendndodhje afër kullotës, që mbarështojnë një numër të madh bagëtish, të atyre që shtegtojnë tufat në ekonomi të tjera kullosore e që kanë qenë të kontraktuar sezonin e kaluar.

Në përfundim, dhënia me qira e sipërfaqeve pyll dhe kullota, pasi këto prona nuk janë të regjistruara në emër të NJQV, duke sjellë për pasojë të qenurit pronar me të drejta jo të plota por të kufizuara.

Veprimet dhe mosveprimet e mësipërme janë në kundërshtim me nenet 11 dhe 11/1 të ligjit nr. 8752, datë 28.3.2001 “Për Krijimin dhe Funksionimin e Strukturave për Administrimin dhe Mbrojtjen e Tokës”, i ndryshuar; Ligjin nr. 9693, datë 19.3.2007 “Për fondin kullosor”, neni 5, pika 2/b “Pronësia”, neni 7 “Inventarizimi”, neni 8 “Regjistrimi”, neni 9 “Regjistri i fondi kullosor”, neni 14 “Planet e mbarështimit” dhe neni 15 “Bimët mjekësore”, neni 29 “Organet e kontrollit”, 30 “Dokumentimi”, dhe 33 “Vlerësimi i dëmit” dhe 34 “Kundërvajtjet Administrative”; VKM nr. 799, datë 29.9.2010, “Për caktimin e tarifave të shërbimit të zyrave të regjistrimit të pasurive të paluajtshme”; VKM nr.22, datë 09.01.2008, pika 3 e vijim; pika 3/3, 5/e, dhe 6 e VKM nr. 396, datë 21.06.2006; Udhëzimi nr. 4, datë 10.04.2008, si dhe VKM nr. 632, datë 11.6.2009 dhe kushtet e kontratave. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

3.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Bujqësisë (Sektori i Pyjeve), të ndjekin të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës **463,000 lekë**, si e ardhur e munguar, respektivisht:

- **vlera prej 18,000 lekë**, në ngarkim të subjektit **V.V.XH.**
- **vlera prej 20,000 lekë** në ngarkim të subjekti **A.I.**
- **vlera prej 360,000 lekë**, në ngarkim të subjektit **V.A.** (zona Mile).
- **vlera prej 65,000** në ngarkim të subjektit **V.A.** (zona Karroq).

Brenda datës 31.12.2022

3.2. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Drejtorinë e Bujqësisë (Sektori i Pyjeve), për të gjitha rastet e mos likuidimet në afat të detyrimeve kontraktuale, në zbatim të nenit 5 të kontratës të llogariten kamatëvonesat në masën 0.01% për çdo ditë vonesë nga momenti i pagesës dhe në rast refuzimi të shlyerjes të kërkohej prishja e kontratës për mos zbatim të kushteve.

3.3. Rekomandimi:

Kryetari i Bashkisë Finiq të ngrejë një grup pune me specialist të fushës, si dhe të marrin të gjitha masa për inventarizimi Kadastral pyjor për përditësimin e fuqisë lëndore, fuqisë kullosore, bimore, aftësisë së funksionit mbrojtës (për pyjet mbrojtës); mbajtjen e bilancit të fondit të tokës shprehur në sipërfaqe në tërësi, ndarë në fondin e tokës bujqësore, fondin e tokës së zënë me pyje, fondin e tokës së zënë me kullota e livadhe dhe fondin e tokës truall; mbajtjen, evidentimin, administrimin e balancimit të fondit kullosor; pasqyrimin në kontabilitet, në llogaria nr. 211 “pyjet, kullotat dhe plantacione”; aplikimit për regjistrim të parcelave në ASHK Drejtoria Sarandë; hA.min e plan mbarështimit për secilën ngastër apo nëngastër, lidhur me kryerjen e shërbimeve mbarështuese dhe vjeljen e produkteve dytësore si bimë të ndryshme; krijimin të ardhura nga lëndët drusore, përdorimi i pyjeve për qëllime çlodhëse, të ardhura nga gjuetia e faunës, dhe hA.min e plan mbarështimit menaxhimit të pyjeve dhe kullotave; përcaktimin e kriterëve për dhënien me qira të tyre.

Brenda datës 30.06.2023

4. Gjetje nga auditimi: Gjatë auditimit të tarifave vendore për subjektet që tregtojnë hidrokarbure dhe derivatet e tyre, u konstatua se ka mangësi në plotësimin e të dhënave të këtyre subjekteve, si p.sh., në krijimin e një regjistri të posaçëm për këto lloj subjektesh, në evidentimin e subjekteve që vërtet e ushtrojnë këtë lloj aktiviteti (sepse pavarësisht se

mund ta kenë si objekt të aktivitetit të tyre, nuk e ushtrojnë këtë aktivitet ose anasjelltas) dhe në mbledhjen e detyrimeve specifike për këto kategori biznesi. Kështu, nga auditimi i kësaj kategorie të bizneseve, në lidhje me pajisjen me lejet përkatëse të tregtimit dhe pagesat e tyre, u konstatua se si nga ish-komunat dhe ish-bashkia qendër ashtu edhe pas konsolidimit, **nuk** është aplikuar saktë tarifa për pajisjen me leje tregtimi për karburantet (autorizime).

Nga të dhënat konstatohet se nga Bashkia Finiq nuk është aplikuar saktë taksa për rinovim të lejes së autorizimit në masën 1,000,000 lekë.

Detyrimi i munguar nga mos aplikimi i saktë dhe në 3 raste mos aplikim i taksës për rinovim të lejes paraqitet në shumën **5,300,000 lekë**, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Finiq, veprime në kundërshtim me VKM nr. 344, datë 19.04.2017 “Për disa ndryshime dhe shtesa në vendimin nr. 970, datë 2.12.2015, të Këshillit të Ministrave, “Për përcaktimin e procedurave dhe të kushteve për dhënien e licencave për tregtimin e naftës bruto dhe nënprodukteve të saj”. *(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

4.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave Vendore Bashkia Finiq, të marrë masat duke ndjekur të gjitha rrugët administrative e ligjore për arkëtimin e vlerës së mbetur prej **2,454,032 lekë** nga **6 subjektet**, respektivisht;

- **vlera 1,100,000 lekë** nga subjekti “**T.V**” ShPK
- **vlera 1,000,000 lekë** nga subjekti “**G.C.(G.)**” ShPK
- **vlera 1,000,00, lekë** nga subjekti “**K.**” ShPK
- **vlera 2,200,000 lekë** nga subjekti “**B.O.**” ShPK

Brenda datës 31.12.2022

5. Gjetje nga auditimi: Nga të dhënat e paraqitura nga DAV në Bashkinë Finiq, konstatohet se për periudhën objekt auditimi janë mbajtur akt-rakordimet çdo muaj dhe vjetorë me agjentët tatimorë, por që janë të paplota, pasi në to nuk evidentohet se sa është numri i personave që duhet të paguajnë detyrimin, sa nga këto persona plotësojnë kriteret për pagesa, sa kanë paguar, sa nuk paguajnë dhe nëse vlera e arkëtuar nga agjentët tatimorë janë likuiduar në afat apo jo, kjo për ASHK *(nga shitja e pasurisë)*, Drejtoria e Transportit *(për mjetet qarkullues)*, Drejtoria Rajonale Tatimore Finiq *(tatim fitim thjeshtuar)* dhe Ndërmarrjen e Ujësjellës Kanalizim sha *(abonentët familjarë)*.

Bashkia Finiq nuk ka krijuar baza të plota të dhënash për detyrimet që vilen nëpërmjet agjentëve tatimorë, në bazë të të cilave të bëjë akt-rakordimet. N.q.s. krijohen baza të plota dhe gjithëpërfshirëse për të dhënat, do të jetë e mundur të bëhet një planifikim i saktë, real dhe i realizueshëm. Për sa më sipër, Bashkia Finiq nuk ka bërë asnjë lloj analize për mosrealizimin e këtyre taksave dhe jo vetëm këtyre. Në lidhje me mosrealizimet e taksave nga agjentët tatimorë, Bashkia Finiq, duhet të marrë masa për evidentimin e diferencave të përmbledhura sipas llojit të taksës/tarifës, të cilat përbëjnë mungesë të ardhurash për buxhetin e saj dhe të fillojë procedurat për gjobitjen e këtyre agjentëve tatimorë me 50% të shumës së plotë të taksave/tarifave të përmbledhura apo të shmangura.

Është shumë e rëndësishme të theksohet se vjelja e këtyre të ardhurave ka pasur përmirësime pas kontraktimit me Agjentin Tatimor, por ka një shumë të madhe debitorësh, e cila së pari duhet të përcaktohet nëse është mangësi e planifikimit apo problem në vjelje dhe më pas të vazhdohet me procedurat përkatëse. Konstatohet se sipas Drejtorisë së të Ardhurave Bashkia Finiq, mos arkëtimet nga ana e ASHK-së janë për shkak të anashkalimit të arkëtimit të këtyre detyrimeve për taksën e infrastrukturës, për të cilat nga Bashkia Finiq është kërkuar vazhdimisht në rrugë zyrtare që të mos i kryejnë veprimet e regjistrimit të pronës nga këto lloj subjektesh, pa paraqitur dokumentin e pagesës së kësaj takse. Për sa më sipër, Bashkia Finiq duhet të fillojë procedurat për të gjobitur Agjentin Tatimor ASHK në zbatim të dispozitës së mësipërme.

Veprimet dhe mosveprimet janë në kundërshtim me Ligji nr. 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore” i ndryshuar, ligji nr. 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore” i ndryshuar,

ligji nr. 9632, datë 30.10.20106 “Për sistemin e taksave vendore”, ligji nr. 9920, datë 19.05.2008 “Për Procedurat Tatimore”, me ndryshime, ligji nr. 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore” i ndryshuar, ligji nr. 9975, datë 28.7.2008, “Për Taksat Kombëtare”, i ndryshuar, udhëzimin e MF nr. 26, datë 04.09.2008 dhe udhëzimin e MF nr. 12, datë 4.4.2017, “Për Taksat Kombëtare”, etj. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

5.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave Vendore në Bashkinë Finiq, të marrë masa për të krijuar bazat e të dhënave për subjektet, tarifatat apo taksat e të cilave mbledhen nëpërmjet agjentëve tatimorë, të kryqëzohet informacioni me institucionet e tjera përkatëse dhe rakordimet të bëhen në fund të çdo muaji sipas formularit përkatës të miratuar nga Ministri i Financave.

5.2. Rekomandimi: Kryetari i Bashkisë Finiq, të marrë masa për ngritjen e një komisioni, me qëllim verifikimin e taksave dhe tarifave të vjela nga agjentët tatimorë, ku në rast se do të evidentohen diferenca të pa mbledhura për taksat dhe tarifatat vendore të cilat gjenerohen nëpërmjet agjentëve tatimorë (të cilat përbëjnë mungesë të ardhurash për buxhetin e saj), të fillojë procedurat për gjobitjen e agjentëve tatimorë me 50% të shumës së plotë të taksave/tarifave të pa mbledhura apo të shmangura.

Menjëherë dhe në vijimësi

6. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi lidhur me pagesën e detyrimeve vendore nga subjektet që janë shpallur fitues në procedurat e prokurimit në Bashkinë Finiq, rezultoi se 3 operatorë ekonomik nuk kanë paguar detyrimet për taksat dhe tarifatat vendore që lindin ndaj Bashkisë Finiq për periudhën e ushtrimit të aktivitetit në këtë bashki, duke sjellë **të ardhura të munguara në buxhetin e bashkisë në vlerën 108,000 lekë**, konkretisht për shoqëritë “M.” dhe “E.”, veprime në kundërshtim me përcaktimet e ligjit nr. 9632, datë 30.10.2006 “Për sistemin e taksave vendore” i ndryshuar, nenin 12, pika 6 dhe VKB nr. 70, datë 09.12.2020 “Për nivelin e taksave dhe tarifave vendore në Bashkinë Finiq për vitin 2021”. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2.6 faqe 40-52, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

6.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave Vendore në bashkëpunim me Sektorin e Procedurave Bashkia Finiq, të marrin të gjitha masat dhe të mos lejojnë lidhjen e kontratave të shërbimi/investimit me subjektet fituese pa likuaduar detyrimet për taksat vendore sipas paketave fiskale.

Në vijimësi

6.1. Rekomandimi: Drejtoria e të Ardhurave Vendore të ndjekin të gjitha rrugët administrative e ligjore në të gjitha shkallët për arkëtimin e vlerës **108,000 lekë**, respektivisht:

- **vlera 54,000 lekë**, ndaj subjektit “M.”.
- **vlera 54,000 lekë**, ndaj subjekti “E.”.

Brenda datës 31.12.2022

C. MASA DISIPLINORE.

Për të gjithë punonjësit e trajtuar me përgjegjësi në Raportin Përfundimtar të Auditimit, nga KLSH-ja i rekomandojmë Kryetarit të Bashkisë Finiq, për fillimin ose jo të procedurave për masë disiplinore, në zbatim të ligjit nr. 139/2015, datë 17.12.2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, ligjit nr. 152/2013 “Për Nëpunësin Civil”, VKM nr. 115, datë 05.3.2014, “Për përcaktimin e procedurës disiplinore dhe rregullave për krijimin, përbërjen e vendimmarrjen në Komisionin Disiplinor në Shërbimin Civil” dhe shkronja “e” dhe “ç” të nenit 11, kreun IV, nenin 37 të ligjit nr. 7961, datë 12.07.1996 “Kodi i Punës në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, si dhe të kontratës individuale, respektivisht:

1. znj. L.M., me detyrë Drejtore e Financës.

Për shkeljet e konstatuara:

- Në përgatitjen e pasqyrave financiare të vitit 2021, pa kryer më para inventarizimin fizik të Aktiveve të Qëndrueshme të pa Trupëzuara, Aktiveve të Qëndrueshme të Trupëzuara dhe aktiveve Qarkulluese, në shkelje të kërkesave të Udhëzimit të MF nr. 5, datë 21.02.2022 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme” dhe pikave; 74, 77, 83, 85/a, b, 86, 95 të UMF nr. 30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” i ndryshuar.

- Mos programimin në buxhetet vjetore si zë më vete, shlyerja e detyrimeve të mbartura nga vitet paraardhëse, në kundërshtim me pikën 101, të UMF Nr. 2, datë 6.2.2012 “Për procedurat standard të zbatimit të buxhetit” i ndryshuar. *(Më hollësisht trajtuar në pikën IV/B.4, faqe 24-46 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

2. z. I.N., me detyrë Drejtor i Ardhurave.

3. z. TH.Z., me detyrë P/ Ardhura Vendore.

4. z. J.B., me detyrë P/ Ardhura Vendore.

Për shkeljet e konstatuara:

Mos ndjekjen e të gjitha hapa ligjore në arkëtimin e debitorëve nga subjektet fizik. Juridik dhe abonentët familjarë për vlerën **187,988,371 lekë** ose afërsisht 2 fish i planit të të ardhurave vjetore të parashikuara në fillim të periudhave ushtrimore, si e ardhur e munguar në buxhetin e Bashkisë Finiq, veprime në kundërshtim me nenin 89-Njoftimi dhe kërkesa për pagim të detyrimeve, neni 90-Urdhër bllokimet, dhe neni 92-Masa për sigurimin e detyrimit tatimor, nuk janë bërë për të gjithë subjektet debitorë, duke lënë jashtë një pjesë të konsiderueshme të tyre, por dhe subjekte me detyrime nga viti në vit, neni 93-Sekuestro dhe konfiskim i pasurisë dhe neni 94-Urdhër sekuestrimi, nuk gjen zbatim në asnjë moment, duke parë që një pjesë e subjekteve janë debitorë nga njëra periudhë në tjetër, si dhe nuk është kërkuar “kallëzim penal”, bazuar në nenin 181-Mos pagimi i taksave dhe tatimeve, të Kodit Penal të RSH, miratuar me ligjin nr. 7895, datë 27.01.1995 me ndryshime. *(Më hollësisht trajtuar në pikën IV/B.4, faqe 24-46 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

Për sa më sipër paraqitet ky Raport Përfundimtar Auditimi.

KONTROLI I LARTË I SHTETIT